

Naiset, rauha ja turvallisuus
Suomen kansallinen toimintaohjelma 2018-2021

RAPORTTI EDUSKUNNALLE TOIMINTAOHJELMAN TOIMEENPANOSTA VUONNA 2019

Liite 1: Taulukko vastuutahojen raportoinneista

TAVOITE 1: RAUHANPROSESSIT Naisten merkityksellinen osallistuminen ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen rauhanvälityksessä, rauhanprosesseissa ja siirtymäprosesseissa on vahvistunut			
Tulokset	Tuotokset	Vastuutahot	Tehdyt toimet
TULOS 1.1: Naisten merkitykselliseen osallistumiseen ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseen liittyvät haasteet/esteet rauhanvälityksessä, rauhanprosesseissa ja siirtymäprosesseissa on tunnistettu	1.1.1: Vahvistetaan Suomen käytännön työn yhteyttä tutkimukseen perustuvaan konfliktianalyysiin naisten osallistumisesta rauhanvälitykseen ja rauhan- ja siirtymäprosesseihin	UM, KUA, FELM, CMI	UM/Nairobi: Vuoden 2019 aikana UN Women järjesti Suomen tuella evaluaatioprosessin ensimmäisen kansallisen 1325-toimintaohjelman (2016-2018) toimeenpanosta. Prosessia oli osallistuva ja konsultin tekemän raportin suositusten pohjalta kehitetään seuraavaa toimintaohjelmaa. Pääsuositukset olivat mm: tarve huomioida uudet trendit Kenian turvallisuusympäristössä kuten väkivaltaisen ektrimismin riski ja on syytä tukea naisten ja paikallisten toimijoiden tärkeä rooli konfliktien ehkäisyssä (localisation of NAP). Toimintaohjelman tavoitteet pitää sisällyttää systemaattisemmin ministeriöiden strategisiin suunnitelmiin ja maakuntien kehityssuunnitelmiin (on jo esimerkkejä hyvistä käytännöistä). Toimintaohjelman toimeenpanoon pitää varata budjettia ja tulosraportoinnin edellytysten ja järjestelmien on vahvistettavia. Suomen tuella UN Women on järjestänyt konsultaatioita ensimmäisen 1325 toimintaohjelman toimeenpanosta ja toisen ohjelman prioriteeteista ja kerätyt kokemukset käytettään pohjana uuden

			ohjelman laadinnalle. Konsultaatiot järjestettiin kymmenessä maakunnissa rannikkoalueella, Länsi-Keniassa ja Koillis-Keniassa. Vuoden 2019 aikana UN Women teki yhteistyötä Delberg Researchin kanssa tutkimuksesta väkivaltaisesta ekstimismista Dadaabin pakolaisleirillä ja sen vaikutuksista naisiin ja tyttöihin. CMI: - CMI:n sisäisen kapasiteetin vahvistaminen: CMI on kehittänyt useita sisäisiä resursseja tukemaan sukupuolisensitiivisen konfliktianalyysin tekemistä ja sen käyttämistä käytännön työn suunnittelussa ja toteutuksessa. Tähän lukeutuvat muun muassa sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseen liittyvän lähtötason arvioinnin tuottaminen ja sen toimeenpano, sekä ohjeistukset ja ohjaavat kysymykset konfliktianalyysin teossa. - Vertaisjärjestöjen yhteen tuominen vertaisoppimistarkoituksessa: tapaaminen käytössä olevista sukupuolisensitiivisistä konfliktianalyysikäytännöistä- ja lähestymistavoista alan eri järjestöissä, 1. huhtikuuta Rahoituksen määrä: 42 K€ Felm: - Tuetaan naisverkostoja tekemään tutkimusta konfliktialueella ja autetaan tulosten jakamisessa sekä jalkauttamisessa erilaisiin rauhaa tukeviin prosesseihin paikallisesti ja kansainvälisesti - Ohjelmatyön ja konfliktianalyysien tukena käytetään tutkittua tietoa naisten osallistumisesta Syyria-hankkeessa on määrätietoisesti jatkettu työtä naisten osallistamiseksi rauhanprosesseihin. Vuonna 2019 hanke työskenteli 30:n (17 naista ja 13 miestä) strategisesti valitun yhteisötason rauhantoimijan (ns. peace assets) kanssa Syyriassa. Syyria-hanke on vahvistanut rauhantoimijoiden kykyjä vastata konfliktiympäristöstä nouseviin vaateisiin ja suunnitella hankkeita, jotka
--	--	--	---

			vahvistavat rauhan edellytyksiä paikallistasolla. Työn avulla pyritään pohjustamaan tietä kansalliselle rauhalle. Hanke on vahvistanut rauhantoimijoiden verkostoja, joiden kautta toimijat jakavat ja saavat tietoa ja jakavat resursseja. Vuonna 2019 rauhantoimijat aloittivat 18 rauhanhanketta. Hankkeiden teemoista erityisesti naisten voimaannuttamiseen tähtäsi naisten yhteiskunnallisen osallistamisen lisääminen vahvistamalla heidän tietojaan kansalaisuutta (citizenship) säätelevistä laeista. Kolme rauhantoimijanaista on mukana naisten konsultaatiossa eli Women's Roundtablessa, joka pyrkii koordinoimaan yhteisöissä naisten aloitteita ja kehittämään niitä siten, että niitä voidaan käyttää kansallisella tasolla. Syyria-hanke jatkoi myös YK:n Syyrian-eritysedustajan toimiston yhteydessä toimivan Women's Advisory Boardin (WAB) fasilitoimista (ks myös tulos 1.2.). WABissa on 17 jäsentä ja se tapasi viisi kertaa raportointivuonna. Hanke vahvisti yhteistyössä WAB-jäsenten kanssa 1. raiteelta kumpuavan tiedon jakamista paikallisyhteisöihin ja järjesti koulutuksia ja työpajoja YK-johtoisesta rauhanprosessista. Hanke tuki seitsemää naisten oikeuksia ajavaa aktivistia osallistamaan naisia julkiseen ja poliittiseen elämään. Hanke tarjosi strategista suunnittelutukea ja järjesti Beirutissa työpajan, johon osallistui ydinryhmän lisäksi 30 naisaktivistia. Työpajassa suunniteltiin syyrialaisnaisten yhteistä agenda ja naiset saivat fasilitointikoulutusta. Syyria-hanke vahvisti Pohjois-Syyriassa naisjohtajien poliittista tietoutta perustuslakiprosessista useissa koulutuksissa. Lisäksi hanke järjesti Hamassa ja Damaskoksessa kaksi dialogitapaamista lakimiesverkostojen kanssa teemasta "Perustuslakikomitea ja mekanismit sukupuolisensitiivisen demokraattisen perustuslain varmistamiseksi". KUA: Vertaisoppimisen ryhmä, johon kuuluvat CMI, FELM, KUA ja Solidaarisuus. Ohjelmamaissa tehdyt konfliktianalyysit osana maaohjelmien suunnittelua kuten Somalia, jossa v. 2019 aikana tehtiin Rapid Conflict
--	--	--	---

			Assessment. Lisäksi ohjelmamaat päivittävät n. 1-2 vuoden välein maata koskevan kontekstianalyysin, jossa aluetta tarkastellaan myös konfliktianalyysin keinoin tasa-arvonäkökulma huomioiden. Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkoston konsortiohanke Kaakkois-Aasiassa pyrkii edistämään uskontojen välistä dialogia ja uskonnonvapautta ja ymmärrystä uskonnonvapauskysymyksiä linkitystä ihmisoikeuksiin, sukupuolten väliseen tasa-arvoon, sekä vähemmistöjen oikeuksiin. Osana hanketta konsortion kumppani työsti alueellisen ja maakohtaiset katsaukset, joita käsiteltiin alueellisessa tutkimusseminaarissa osana laajempia pyrkimyksiä edistää kestävä kehityksen tavoitteita 5 ja 16 alueella. Tutkimus julkaistaan v. 2020.
	1.1.2 Suomi edistää kokemusten jakamista korkealla tasolla sekä toimeenpanoon liittyvien kokemusten keräämistä ja mentorointia	UM, KUA, FELM, CMI	CMI: - GIM: Rauhanvälitystoimijoiden kapasiteetin vahvistaminen korkealla tasolla Gender and Inclusive Mediation -seminaarin kautta. Seminaari järjestettiin yhteistyössä UN DPPA:n ja PRIO:n kanssa 5.-7. marraskuuta 2019 Helsingissä - Naisrauhanvälittäjäverkostot: Operationaalinen tuki naisrauhanvälittäjäverkostoille ja niiden globaalin yhteistyön edistämiseksi (esim. operatiivinen tuki Suomen ja Pohjoismaiden naisrauhanvälittäjäverkostoille ja FemWise-Africa -verkostolle; tuki alueellisten naisrauhanvälittäjäverkostojen globaalin allianssin lanseeraukselle New Yorkissa 24.-26.9. New Yorkissa) Rahoituksen määrä: 203 K€ Felm: - KUA ja FELM jakavat ohjelmamaista nousevia kokemuksia rauhanvälityksen toimijoiden keskeisillä foorumeilla - Paikallisia gender-asiantuntijoita ja rauhanprosesseihin osallistuvia naisia tuodaan kansainväliselle korkealle tasolle (FELM)

		- Paikallisia gender-asiantuntijoita ja rauhanprosesseihin osallistuvia naisia tuodaan kansainväliselle korkealle tasolle (FELM) - Järjestetään kansainvälinen seminaari Kolumbian rauhansopimuksista, naisten osallisuudesta ja inklusiosta implementaatiovaiheessa (FELM, UM/ASA-30) Syyria-hanke jatkoi naisten vertaisoppimisen ja keskinäisen tiedonjaon tukemista. Kuusi hankkeen piirissä olevaa rauhantoimijanaista osallistui Helsingissä kesäkuussa National Dialogues Conferenceen (NDC) sekä sivutapahtumana järjestettyyn vertaisoppimistapaamiseen jemeniläisten naisten kanssa. Kolme syyrialaista naista osallistui panelisteina seuraaviin NDC-sessioihin: 1. Sukupuolen merkitys dialogien fasiloimisessa; 2. Epäsymmetrinen federalismi; 3. Sovinto, psykososiaalinen tuki ja dialogi. KUA: National Dialogue konferenssi järjestettiin neljättä kertaa kesäkuussa 2019. Konferenssi toteutettiin yhteistyössä UM:n, CMI:n, KUA:n ja FELM:n kanssa. Konferenssi toi yhteen lähes 200 rauhantoimijaa ja mahdollisti kokemusten jakamisen ja vertaisoppimisen. Sukupuolinäkökulma oli valtavirtaistettu konferenssin toteutuksessa ja suunnittelussa, mikä näkyi niin sessioiden agendassa, sisällöissä kuin puhujavalinnoissakin. Muun muassa konferenssissa oli sessio, jossa keskityttiin sukupuolinäkökulman huomioonottamiseen dialogien fasilitoimisessa jakamalla käytännön kokemuksia ja suosituksia niin rauhanvälittäjien kuin dialogiprosessien osallistujienkin kesken. KUA isännöi uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkoston sihteeristöä. Verkosto toimii yhteistyöfoorumina ja verkostona, joka pyrkii edistämään rauhantyön toimijoiden välistä yhteistyötä ja kokemusten jakoa. Vuonna 2019 verkosto järjesti jäsenilleen kaksi kokousta osana strategiaproessiaan. Yhteensä 100 osallistujaa ml. YK:n, valtioiden, kansalaisjärjestöjen edustajia sekä uskonnollisia ja perinteisiä toimijoita osallistui näihin tapaamisiin. Molemmissa kokouksissa keskityttiin erityisesti inklusiivisuuden edistämiseen uskopohjaisessa rauhantyössä, ja vaihdettiin kokemuksia, haasteita ja hyviä käytäntöjä. Vuonna 2020 verkosto käynnistää verkoston jäsenistä koostuvan
--	--	---

			työryhmän edistämään inklusiivisuutta ja tukemaan kokemusten vaihtoa.
	1.1.3: Suomi lisää kansainvälisillä ja alueellisilla foorumeilla tietoisuutta naisten osallistumisesta rauhanvälitykseen, rauhanprosesseihin ja siirtymäprosesseihin liittyen (kaikilla tasoilla)	UM, KUA, FELM, CMI	UM/Etyj: Suomi edistää aktiivisesti Etyjin puitteissa läpileikkaavasti naisten ja tyttöjen oikeuksia ja YKTN päätöslauselmaan 1325 liittyvää työtä. Edustuston pitkäjänteinen työ jatkui vuonna 2019 pitkälti samojen teemojen ja toimijoiden (ml. Etyjin sihteeristö, ODIHR, rauhanvälityksen ystäväryhmä, samanmieliset maat, Etyjin puheenjohtajamaa) kanssa myös vuonna 2019. Vuonna 2019 Suomi käytti Etyjissä sekä kansallisia puheenvuoroja YKTN 1325-päätöslauselman toimeenpanon edistämiseksi että vaikutti EU-puheenvuoroihin, jotta niihin saatiin vahvat päätöslauselmaa tukevat muotoilut. Suomi käytti puheenvuoroja Etyjin turvallisuusfoorumissa, inhimillisen ulottuvuuden komiteassa, rauhanvälityksen ystäväryhmässä, nuoret ja turvallisuus –ystäväryhmässä sekä erilaisissa sivutapahtumissa YKTN päätöslauselman 1325 toimeenpanon edistämiseksi, ml. informoi viimeisimmästä Suomen kansallisesta 1325-toimintaohjelmasta. Suomen Etyj-lähettiläs toimi moderaattorina Bratislavan ministerikokouksen sivutapahtumassa, jossa käsiteltiin 1325-problematiikkaa ja esiteltiin sihteeristön tekemää työkalupakkia naisten sisällyttämiseksi tehokkaiisiin rauhanprosesseihin. Suomi myös rahoitti tätä hanketta. Suomi jatkoi myös naisehdokkaiden asettamista ehdolle ja lobbaamista Etyjin tehtäviin, ml. järjestön johtotason tehtävät. Suurlähettiläs Tuula Yrjölä nimitettiin ensimmäisenä naisena Etyjin konfliktinestokeskuksen johtoon joulukuussa 2019. Lisäksi ODIHRin ihmisoikeusyksikköön sekondeerattiin suomalainen tasa-arvo ja turvallisuus -asiantuntija. Rahoitusta YKTN päätöslauselmaan 1325 liittyville hankkeille jatkettiin vuonna 2019. Raportointivuonna jatkuneet, aiemmin rahoitetut hankkeet:

			- “Women, Water Management and Conflict Prevention”. Vuonna 2017 myönnetty 100 000 euron rahoitus jatkui vuonna 2019. Hankkeen tarkoituksena on valtavirtaistaa gender- ja 1325-näkökulmaa vesisektorilla Keski-Aasiassa ja Afganistanissa. Erityisesti huomiota kiinnitetään vesidiplomatiaan ja esimerkiksi rajavesistöihin liittyviin konfliktiestokysymyksiin. Uudet rahoituslupaukset: - “OSCE Support to Women, Peace and Security Agenda”. Raportointivuonna myönnettiin 50 000 euron rahoitus Etyj-sihteeristön koordinoimalle hankkeelle, joka pyrkii vahvistamaan 1325-työtä sekä Etyjin järjestötasolla että sen osallistujavaltioissa. Jälkimmäisen osalta keskitytään erityisesti kansallisten 1325-toimintasuunnitelmien laatimisen ja toimeenpanon tukemiseen järjestämällä eri osallistujavaltioiden edustajia kokoavia seminaareja sekä yksittäisten osallistujavaltioiden tai alueellisiin tarpeisiin räätälöityjä työpajoja. Hanke on jatkoa Suomen vuosina 2016 ja 2017 rahoittamille Etyjin 1325 NAP -projekteille. - Lisäksi raportointivuonna myönnettiin jälleen uusi 100 000 euron rahoitus Suomen aikaisemminkin vahvasti tukemalle Etyjin rauhanvälityskapasiteettia vahvistavalle hankkeelle “Consolidating the OSCE Mediation-Support Capacity”, jossa tärkeänä elementtinä myös YKTN päätöslauselma 1325. Suomen toiminta vuonna 2019 painottui erityisesti kehystaulukon tuloksen 1.1. (ravä), 3.1. (turvallisuussektorin ja kriisinhallinnan sukupuolijakauma on tasapainottunut) ja 3.2. (sukupuolinäkökulman sisällyttäminen turvallisuussektoriin) tavoitteisiin sekä läpileikkaaviin teemoihin. Aktiviteetit vuonna 2020-2021: YKTN:n päätöslauselman 1325 juhluvuosi lisää toimia myös Etyjissä. Etyjin puheenjohtajamaa Albania on ottanut 1325-juhlavuoden yhdeksi prioriteettiteemakseen tälle vuodelle. Albania on luvannut lisätä Etyjin
--	--	--	---

			toimia naisten roolin vahvistamiseksi konfliktien ratkaisussa ja rauhanprosesseissa. Albanian tavoitteena on myös tiivistää yhteistyötä YK:n kanssa tässä asiassa. Albania järjestää 26.-27.3.2020 1325-aiheisen Etyj-tapahtuman, joka keskittyy kansallisten toimintaohjelmien toimeenpanoon. Suomi järjestää YKTN päätöslauselmaan 1325 keskittyvän tilaisuuden Etyjissä syksyllä 2020. Tilaisuuden aiheena on päätöslauselman toimeenpanon haasteet ja niihin vastaaminen. Pääpuhujana on VSI Sumuvuori. Tapahtuma järjestetään yhdessä Etyjin puheenjohtajamaa Albanian ja Etyjin tulevan puheenjohtajamaa Ruotsin kanssa. Etyjin sihteeristö järjestää laajan <i>OSCE Gender Equality Review</i> – konferenssin syksyllä 2020, jonka yhtenä aiheena on naisten aseman edistäminen turvallisuussektorilla. Suomen tavoitteena on saada konferenssiin korkean tason puhuja. Pohjoismaiden kesken on suunniteltu YKTN:n päätöslauselman 1325 toimeenpanoon liittyvän sivutapahtuman järjestämistä sopivan Etyj-kokouksen yhteydessä. Etyjin sihteeristön gender-yksikkö järjestää 1325-aiheisen tapahtuman Wienissä lokakuussa 20-vuotisjuhlavuoteen liittyen. Yksikkö järjestää vuoden aikana myös neljä asiantuntijakokousta YKTN:n päätöslauselman 1325 toimeenpanoa selvittäneen tutkimuksen tulosten läpikäymiseksi. Lisäksi yksikkö järjestää neljä kapasiteetin rakentamiseen keskittyvää työpajaa hallitusten ja kansalaisjärjestöjen edustajien kanssa päätöslauselman toimeenpanon edistämiseksi Etyjissä. Yksikkö ohjeistaa myös sihteeristöä päätöslauselman toimeenpanon edistämiseksi. Vuonna 2019 valmistunut ”työkalupakki” naisten osallistumisen edistämiseksi rauhanprosesseihin jalkautetaan sihteeristön toimesta vuonna 2020 ja 2021. Ensimmäiset toimet kohdistuvat naisten osallistumisen lisäämiseen turvasektorilla (poliisi, rajavartiolait).
--	--	--	--

			Etyjin naissuurlähettiläiden toimesta YKTN:n päätöslauselmaa 1325 tullaan pitämään yllä erilaisin toimenpitein vuoden 2020 aikana. Turvallisuusfoorumin puheenjohtajat ottavat YKTN:n päätöslauselman 1325 agendalleen vuoden 2020 aikana useampaan otteeseen. Suomi käyttää näissä tilaisuuksissa puheenvuoroja. Etyjin tuleva puheenjohtajamaa Ruotsi tulee sisällyttämään YKTN:n päätöslauselman 1325 puheenjohtajuuskautensa prioriteettien joukkoon vuonna 2021. Suomi tukee Ruotsia tässä työssä. UM/AU: Suomen rahoittamasta AU:n rauhanvälityksen tuen kapasiteetin kehittämishankkeesta on tuettu Afrikan naisrauhanvälittäjien FemWise-Africa verkoston toiminnallistamista. Tukea jatketaan CMI:n toteuttaman AU-hankkeen kautta. Suomen edustajat ovat osallistuneet AU:n foorumeilla aktiivisesti naiset, rauha ja turvallisuus -tematiikkaa koskevaan keskusteluun. UN Women on ollut tärkeä kumppani vuoropuhelussa. CMI: - Ks. myös ylläolevat toimet kohdassa 1.1.2 - CCCPA:n kanssa toteutettu koulutus arabimaiden naisdiplomaateille ” Enhancing Arab Women’s Participation in Peace Processes” Kairossa 24-28. maaliskuuta - UN Womenin kanssa yhteistyössä toteutettu koulutus sukupuolisensitiivisestä rauhanvälityksestä Georgian ulkoministeriölle, 21.-22. marraskuuta 2019 Tbilisissä - Osallistuminen kansallisdialogikonferenssiin ja sen valmisteluun, erityisesti sessioihin sukupuolisensitiivisestä rauhanvälityksestä, nuorten osallistumismahdollisuuksista sekä osallistavan rauhanprosessin mahdollisuuksista Tšadjärvellä, 10.-11. kesäkuuta Helsingissä - Asiantuntijafoorumit: CMI:n osallistuminen ja panos rauhanvälityksen ja WPS-asiantuntijatapaamisiin ja -konsultaatioihin (esim. ISDP-KWDI seminaari Women’s Role in Peacebuilding and Sustainable Development 10. lokakuuta
--	--	--	---

			Tukholmassa, YK Naisten konferenssi Gender Perspectives and Confidence Building Tunisissa 10-11. marraskuuta; Arabiliiton korkean tason ministeritapaaminen naisten roolin vahvistamisesta konfliktien jälkeen, Kairossa 20.-21. marraskuuta, EU ISS:n järjestämä Local Governance and Conflict Prevention and Peacebuilding -työpaja Pariisissa 2.-3. joulukuuta) - Naisrauhanvälittäjien kokemusten jakamisen tukeminen EU-tasolla: EU:n ulkosuhdehallinnon ja naisrauhanvälittäjien keskinäisen kokemusten vaihdon mahdollistaminen osallistujia identifioimalla, EPLO:n kansalaisyhteiskuntadialogin yhteydessä 28-29.3. Brysselissä - Naisten osallistumiseen liittyvän tiedon tuottaminen: Osallistuminen WPS -toimeenpanon käytäntöjen kehittämiseen kansainvälisillä foorumeilla ja neuvoa-antavissa paneeleissa (esim. osallistuminen Etyjin konsultaatioon naisten osallistumisen vahvistamiseen ja vaikuttavien rauhanprosesseihin liittyvän työkalupakin kokoamisesta, asiantuntijalausunnon antaminen Euroopan parlamentille naisten osallistumisesta rauhanprosesseihin, julkaisu Etelä-Sudanin naisten kokemuksista rauhanprosessiin osallistumisesta) Rahoituksen määrä: 81 K€ Felm: - Rauhanvälityksen toimijoiden yhteisillä foorumeilla korostetaan naisten osallistumisen merkitystä (CMI, KUA, FELM) Syyria-hanke järjesti yhdessä Ulkoministeriön kanssa EU:n poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean suurlähettiläille aamiaistilaisuuden, jossa kolme eri taustoista tulevaa syyrialaisnaista analysoi Syyrian rauhanprosessia, naisten roolia siinä sekä sitä, miten EU voisi tukea rauhantyötä ja syyrialaisia kansalaistoimijoita entistä tehokkaammin. Tapahtuma oli osa Suomen EU-pj-kauden työtä Brysselissä.
--	--	--	---

			KUA: Verkosto ja KUA:n Jordanian maatoimisto järjestivät MENA alueen naisjohtajien vierailun Ammaniin, Jordaniaan osana tukea Religions for Peace:n maailmankokoukselle. Maailmankokous (World Assembly) järjestettiin kymmenennen kerran 20 – 23.8.2019 johon osallistui 900 uskonnollista johtajaa (ml. women and youth of faith), valtion edustajaa, kansalaisjärjestöjen edustajaa jne. yli sadasta maasta. Osana maailmankokouksen järjestelyjä KUA ja Verkosto järjestivät korkeantason uskontojen välisen delegaation kokouksen Jordaniassa alueellisen konfliktidynamiikan analysoimiseksi ja uskopohjaisten naisten roolin rauhantyössä ymmärtämiseksi. Nämä suositukset syöttivät suoraan maailmankokoukseen, jonka lisäksi naisjohtajat kertoivat kokemuksistaan korkeantason paneelissa maailmankokouksen aikana. Jordanian vierailunsa aikana delegaatio tutustui myös KUA:n hankkeisiin Jordaniassa joissa tuetaan haavoittuvassa asemassa olevien jordanialaisten ja syyrialalaisten naisten taloudellista ja sosiaalista voimaantumista. Osana Kaakkois-Aasian työtään verkosto on kumppaniensa kanssa tukenut uskopohjaisten naisten vahvempaa roolia konfliktien ennaltaehkäisyssä ja rauhanrakentamisessa alueella. Fokuksena on etenkin ollut naisten ja nuorten osallistumisen tukemine osana uskonnollisia ja perinteisiä rakenteita. Osana tätä työtä on vuonna 2019 järjestetty alueellisia dialogeja ja työpajoja practitioners, akatemian, uskonnollisten johtajien, päätöksentekijöiden ja yksityisen sektorin välillä. Eräänä keskeisenä tuloksena alueellisista dialogihankkeista on uskonnollisten (mies)johtajien sitoumus naisten osallistumiseen uskonnollisissa päätöksentekorakenteissa Thaimaassa, Malesiassa ja Indonesiassa (Ks. NETWS inputs to NAP liite).
TULOS 1.2: Suosituksia, joilla lisätään naisten merkityksellistä osallistumista rauhanprosesseihin ja sukupuolinäkökulman	1.2.1: Suomi edistää sukupuolinäkökulman sisällyttämistä rauhanvälitykseen, rauhanprosesseihin ja siirtymäprosesseihin	UM, KUA, FELM, CMI	UM/Palestiina: Suomen Ramallahin-yhteystoimisto yhdessä EUPOL COPPS -operaation toimiston kanssa käynnisti keväällä 2019 kansainvälisen WIIS (Women in International Security) verkoston toiminnan Palestiinassa. WIIS-verkoston kokoukset tuovat yhteen palestiinalaisia ja kansainvälisiä naisia avoimeen keskusteluun sekä ajatusten- ja kokemustenvaihtoon rauhan ja turvallisuuden kysymyksistä.

valtavirtaistamista rauhanvälityksessä, rauhanprosesseissa ja siirtymäprosesseissa on toteutettu			UM/Mosambik: Mosambikin kansallinen 1325-toimintaohjelma (2018-22) julkistettiin toukokuussa 2018. Suomi ei rahoittanut valmisteluprosessia, mutta osallistui toimintaohjelmaa koskeviin keskusteluihin profiloituen siten Mosambikin 1325-prosessin tukijana. Mosambikin rauhanprosessia koskevissa keskusteluissa Suomi on johdonmukaisesti korostanut tarvetta vahvistaa naisten osallistumista neuvotteluprosessiin keinona turvata pysyvän rauhan saavuttaminen. Osana pohjoismaista yhteistyötä edustusto on osallistunut dialogiin mosambikilaisten naisjärjestöjen kanssa tavoitteena vahvistaa niiden poliittista vaikuttamista ja ääntä käynnissä olevassa rauhanprosessissa. UM/Myanmar: Myanmarissa Suomen rahoittamat rauhanhankkeet (Suomen lähetysseuran/Euro-Burma Officen hanke sekä rauhanprosessin avunantajien yhteinen rahasto Joint Peace Fund, JPF) huomioivat naisten aseman keskeisyyden Myanmarin rauhanprosessissa. Molemmilla on suunnitelmat siitä, miten naiset huomioidaan läpileikkaavasti hankkeissa. Käytännössä naisten asema rauhanprosessissa on tulitaukokeskusteluissa sekä tulitaukojen valvonnassa pienempi, koska naisia ei juuri ole mukana. JPF:ssä on 17 prosentissa rahoituksesta kohdistettu gender-vaikuttamiseen (ylittäen 15% tavoitteen). Rahasto järjestää kvartaaleittain koordinaatiotapaamisia tulitaukomonitorointikomitean ja etnisten aseellisten ryhmien koordinaatiotoimiston välille WPS-agendan edistämiseksi. Lisäksi rahasto tukee kansalaisjärjestöjen advocacy-työtä WPS-teeman alla. UM/Afganistan: Suomi jatkoi aktiivista osallistumista Naiset, Rauha ja Turvallisuus –työryhmään ja osallistuu Nordic+ ryhmän toimintaan, ml. vetäen sen hiljan perustettua gender-työryhmää kesään 2020 asti. Suomi rahoittaa UN Womenin toimintaa Afganistanissa 2MEUR vuosirahoituksella. Vuonna 2019 rahoitus oli vielä 200 000 EUR. Yhdessä muiden avunantajien (Ruotsi, Norja, Tanska ja Belgia) kanssa, rahoituksen avulla saavutettiin vuonna 2019 seuraavia tuloksia:
--	--	--	--

			- Kansallisen toimintaohjelman toisen vaiheen viimeistely Afganistanin ulkoministeriön kanssa. Prosessissa konsultoituiin sidosryhmiä laajalti, ja toimeenpanossa on nyt priorisoitu ohjelman jalkauttaminen paikallistasolle. Tämä on tarkoittanut kuukausittain kahden työpajan, jonka myötä koulutetaan 160 ihmistä per työpaja, järjestämistä. Konsepti sisältää myös nuorille suunnattua vaikuttamistyötä ja mobilisointia. - Teknologian käyttäminen rauhanrakentamiseen: 1) Kesäkuussa Bamyánin maakunnassa järjestettiin 'hackathon' teemalla <code/4peace>. Tapahtuma keskittyi naiset, rauha ja turvallisuus –teemaan ja keräsi yhteen 75 osallistujaa 27 maakunnasta, 90% heistä naisia. Projektin myötä yhdisti osallistujia ja teknologiayrityksiä ja sen myötä vuonna 2020 avataan aiheeseen keskittyvä sähköinen alusta. 2) Lisäksi UN Women aloitti kaksi sosiaalisen median kampanjaa, joilla tavoitettiin 250 000 ihmistä: #MyRedLine, joka antoi näkyvyyttä niille asioille yhteiskunnassa, joista ihmiset eivät halua luopua missään olosuhteissa sekä #MyVoiceMatters, joka tähtäsi naisten osallistumisen vahvistamiseen rauhanprosessissa. - Naiset, rauha ja turvallisuus –teemaisen työn syventäminen ja koordinoinnin vahvistaminen. UN Women fasilitoi ko. työryhmän tapaamisia tuoden yhteen hallituksen, kehityspartnereiden ja kansalaisyhteiskunnan edustajat. - Naisjärjestöjen työn syventäminen ja monipuolistaminen kanavoimalla tukea tutkimukseen, vaikuttamis- ja ohjelmatyöhön. Tämä on mahdollistanut heidän työtänsä maakuntatasolla nopeasti tarpeisiin reagoiden, sekä vaikuttamisen kansainvälisiin prosesseihin, ml. osallistumisen YK:n turvallisuusneuvoston avoimeen Afganistanin debattiin lokakuussa. Tällä on pystytty lisäämään kansainvälistä ja kansallista huomiota naisten asemaan maan rauhanprosessissa. - Tuki sukupuoli-sensitiiviselle (gender-responsive) turvasektorin reformille. Vuonna 2019 UN Women auttoi NATOn Resolute Support –kriisinhallintaoperaatiota kehittämään tasa-arvonäkökulmaa poliisireformiin liittyen, valmistellen vuoden
--	--	--	---

			2024 ANP konferenssia. Yksi huolenaihe on naispoliisien alhainen määrä ja heidän heikko pysyvyys. Lisäksi Suomi on kanavoinut tukeaan YK:n Afganistanin avustusoperaation, UNAMA:n, Salam Support Groupin (SSG) kautta. SSG tukee Afganistanin rauhan- ja sovintoprosessia. SSG II-ohjelman 2019-2020 tavoitteet ovat: i) rauhanneuvotteluissa mukana olevien korkean tason rauhanvälittäjien/neuvottelijoiden tukeminen, ii) toisen raiteen (epävirallisten toimijoiden ja kansalaisyhteiskuntaomijoiden) ja alueellisten aloitteiden tukeminen, iii) paikallisten rauhanaloitteiden tukeminen, iv) naiset, rauha ja turvallisuus – läpileikkaavuuden vahvistaminen joka tasolla, v) humanitaarisen avun perillepääsyn tukeminen. Suomi tukee näitä hankkeita yhteensä 200 000 EUR vuodessa. Hanke pyrkii siihen, että vaikka kansallisen tason rauhanneuvottelut tyrehtyisivät, voidaan paikallisten rauhanaloitteiden tukea jatkaa ja luoda tilaa paikallisen tason rauhanrakentamiselle. Vuonna 2019 UNAMA järjesti yhdessä US Institute of Peace:n kanssa 25 naiselle työpajan. Työpajan tarkoitus oli antaa naisille työkaluja siihen, miten he voisivat strategisesti osallistua rauhanprosesseihin. Osallistujat edustivat laajasti koko yhteiskuntaa, myös maantieteellisesti. Lisäksi UNAMA tuki vuonna 2019 paikallisia rauhanaloitteita luomalla erityisesti naisten osallistumiselle mahdollisuuksia. UNAMA on tukenut erityisiä ”alustoja” (platforms), joiden kautta naiset saavat oman äänensä kuuluviin ja voivat ilmaista mielipiteitään rauhanprosesseista. Suomi rahoittaa myös Inter Mediaten hanketta (2019: 400 000 EUR), joka tukee kestävän poliittisen ratkaisun saavuttamista Afganistanissa fasilitoimalla rauhanprosessin eri osapuolia ja päätöksentekijöitä. Hanke edesauttaa Afganistanin hallintoa, talibanin edustajia ja Yhdysvaltojen edustajia saavuttamaan edistysaskeleita rauhanprosessissa kohti inklusiivisia intra-afgaanikeskusteluja. Hanke pyrkii tuomaan onnistuneiden rauhanprosessien hyviä käytettävissä olevia esimerkkejä Afganistanin kontekstiin, mm. 1) miten neuvotella aseellisen ryhmittymän kanssa, 2) miten löytää tasapaino eri intressien välillä ja 3) tarjota vakuudet kaikkien osallistumiselle ilman, että ketään suljetaan rauhanprosessin ulkopuolelle. Hanke kehittää ja käyttää mallia, jossa
--	--	--	--

			rauhanprosessissa taataan sukupuolten välinen tasa-arvo (gender-equitable consensus-building). Marraskuussa 2019 osana Suomen EU-puheenjohtajuuskauden tapahtumia Suomi järjesti Brysselissä pääkaupunki-COASIn yhteydessä European Institute of Peace:n johdolla tilaisuuden (Peace Dividends in Afghanistan), jonka tarkoituksena oli pohtia mitä ja miten rauhan ja rauhanprosessin hyötyjä jaetaan sekä mikä rooli donoreilla (erityisesti EU:lla) ja esimerkiksi avun ehdollistamisella on. Jäsenmaiden keskuudessa tilaisuus herätti runsaasti ajatuksia ja yhteistä keskustelua. UM/Thaimaa: Suurlähettiläs Suikkari-Kleven on EU:n Senior Gender Champion –roolissa puhunut useissa korkean tason ja asiantuntijakokouksissa sukupuolten tasa-arvoon liittyvistä kysymyksistä, ml. naisten osallistumisesta Etelä-Thaimaan konfliktin ratkaisuun. Bangkokin-suurlähetystö on luonut yhteyksiä Thaimaan Peace Operations –keskukseen, joka on osoittanut kiinnostusta yhteistyöhön Suomen, erityisesti Fincentin kanssa, mistä suurlähetystö on sittemmin tehnyt alustavia selvityksiä. Prioriteettiteemoja keskukselle ovat lapset aseellisissa konflikteissa, siviilien suojelu laajemmin sekä naiset, rauha ja turvallisuus, jonka osalta he erityisesti korostavat naisten osallistumisen lisäämistä rauhanturvaoperaatioihin. Thaimaa on panostanut naispuolisten rauhanturvaajien ja kouluttajien rekrytointiin, ja naisten kokonaismäärä on noin 30 %. Keskuksessa on useita naispuolisia kouluttajia ja tämä on teema, jota Thaimaa pyrkii edistämään myös ASEAN:n piirissä. UM/Etyj: Suomi on painottanut sukupuolinäkökulman vahvistamista Etyjin toiminnassa, erityisesti gender-työn vahvistamista Etyjin poliittis-sotilaallisessa ulottuvuudessa, rauhankäytössä ja Etyjin kenttäoperaatioiden toiminnassa. Etyj toimii aktiivisesti naisten roolin vahvistamiseksi rauhankäytössä, vaikka asiasta ei järjestön piirissä olekaan konsensusta. Suomi, Itävalta, Kazakstan ja Turkki ovat pyrkineet vahvistamaan naisten roolia
--	--	--	--

			konfliktien ratkaisussa ja ajaneet aloitetta, jonka tavoitteena on hyväksyä Etyjille järjestönlajainen 1325-toimintaohjelma. Etyjin osallistujavaltioiden kesken ei ole yhteisymmärrystä asiasta. Tasa-arvon edistäminen, erityisesti <i>gender</i> –terminologia kohtaa edelleen hyvin jyrkkää vastustusta muutaman osallistujavaltion taholta Etyjissä. Vastustus on voimistunut viimeisimpinä vuosina. Tämän trendin takaisin puskemiseen tulisi valmistautua paremmin myös Etyjissä. Bratislavan ministerikokouksessa joulukuussa 2019 tasa-arvoon, erityisesti <i>gender</i>-terminologiaan liittyvät maininnat päätös- ja julistusluonnoksissa kohtasivat jyrkkää vastustusta muutaman osallistujavaltion taholta. Suomi, yhdessä samanmielisten maiden kanssa tuki voimakkaasti tasa-arvoon liittyvän kielen saamista päätösluonnoksiin ja näihin liittyvien Etyj-sitoumusten turvaamista heikennysyrityksiltä. Etyjissä on havaittavissa myös yhä selkeämpiä yrityksiä joidenkin osallistujavaltioiden taholta asettaa naisten ja tyttöjen oikeuksien edistäminen vastakkain perinteisten perhearvojen edistämisen kanssa. Oikeuspohjaista keskustelua halutaan tällä tavoin sekoittaa tahallaan. Suomi tukee aktiivisesti Etyjin rauhanvälitystoimintoja, erityisesti Etyjin sihteeristön konfliktinestokeskuksen rauhanvälitystiimiä. Suomalainen rauhanvälityksen asiantuntija on työskennellyt rauhanvälitystiimissä Suomen rahoittamana tiimin perustamisesta lähtien. Jatkuvuus tämän osalta toteutumassa parhaillaan meneillään olevan uusrekrytoinnin myötä. Suomi jatkoi vuonna 2019 tukeaan Etyjin rauhanvälitystoimille myöntämällä 100 000 euron rahoituksen Suomen aikaisemminkin vahvasti tukemalle Etyjin rauhanvälityskapasiteettia vahvistavalle hankkeelle ”Consolidating the OSCE Mediation-Support Capacity”, jossa tärkeänä elementtinä myös YKTN:n päätöslauselma 1325. Suomi on Sveitsin ja Saksan ohella tärkein sihteeristön rauhanvälityskapasiteettia ylläpitävä rahoittaja.
--	--	--	---

			Suomi on peräänkuuluttanut tarvetta huomioida gender- ja 1325-aspektit myös kaikkien Etyj-alueen konfliktien neuvotteluformaateissa. Vuoristo-Karabahin konfliktiin ratkaisua etsivän Minskin ryhmän yhteispuheenjohtajille pidettävään EU/Etyj-lausuntoon saatiin v. 2019 Suomen ja Ruotsin aloitteesta ensimmäistä kertaa mukaan viittaus naisten osallistumisen tärkeyteen. Samaan aikaan myös Etyjin erityisedustaja Georgian konflikteja käsittelevissä Geneven kansainvälisissä keskusteluissa on osoittanut edeltäjiään aktiivisempaa otetta 1325-asioiden huomioinnissa. Myös Transnistrian konfliktia käsittelevän 5+2-prosessin työryhmissä tasa-arvonäkökulmaa on Etyjin tuella alettu systemaattisesti huomioida. Suomi jatkoi vuonna 2019 aktiivisesti rauhanvälityksen ystäväryhmän toimintaa, jonka Suomi perusti Turkin ja Sveitsin kanssa vuonna 2014. Ryhmän tarkoituksena on lisätä tietoisuutta rauhanvälityksestä tuomalla yhteen asiantuntemusta, keskustelemalla rauhanvälitystoiminnasta saaduista kokemuksista ja kehittämällä Etyjin kykyä tukea välitystoimintaa konfliktien eri vaiheissa. Ystäväryhmässä tuodaan esille Suomelle tärkeitä teemoja, kuten naisten rooli rauhanvälityksessä (1325-tematiikka) sekä nuoret ja rauhanvälitys, ja kutsutaan korkeatasoisia puhujia Etyjin rauhanvälitystapahtumiin. Vuonna 2019 ystäväryhmän kokouksia järjestettiin Turkin ja Sveitsin johdolla. Suomen johdolla järjestettävä kokous jouduttiin peruuttamaan poliittisista syistä lokakuussa 2019. CMI: - Neuvonanto ja tekninen tuki alueellisille rauhanvälitystoimijoille (esim. tekninen tuki AU:n FemWise-Africa -verkostolle) - <i>GIM: Rauhanvälitystoimijoiden kapasiteetin vahvistaminen korkealla tasolla Gender and Inclusive Mediation -seminaarin kautta. Seminaari järjestettiin yhteistyössä UN DPPA:n ja PRIO:n kanssa 5.-7. marraskuuta 2019 Helsingissä</i> - <i>Sukupuolinäkökulman integraatio CMI:n työhön: CMI:n sisäinen työ sukupuolisensitiivisen näkökulman kokonaisvaltaiseksi sisällyttämiseksi ohjelmaan esim. lähtötason arvioon perustuvan</i>
--	--	--	---

			strategian laatiminen ja toimeenpanon aloittaminen; Gender marker -itsearviointityökalun käyttäminen kaikkien projektien sisäisessä arvioinnissa osana työn suunnittelua ja raportointia; tuki yksittäisille dialogiprojekteille sukupuolisensitiivisen näkökulman sisällyttämiseksi mm. <i>Libyassa, Ukrainassa, Gagauziaan liittyvässä työssä Moldovassa, Palestiinassa ja Tšadjärven alueella</i> Rahoituksen määrä: 77 K€ Felm: - Naisten merkityksellinen osallistuminen ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen on keskeisenä ohjelmallisena elementtinä FELMin rauhantyyöohjelmassa (2017-2022) - FELMin ja Common Space Initiative:n Syria Initiative-hankkeessa tuetaan sukupuolinäkökulman sisällyttämistä YK-toimijoiden Syyria-työhön ja fasilitoidaan naistoimijoiden yhteistyötä eri tasoilla. UM/ALI-10 on tiiviissä yhteistyössä hankkeen toimijoiden kanssa. - FELMin ja Euro-Burma Officen yhteisessä hankkeessa laadittiin arvio sukupuolijakauman toteutumisesta rauhantyössä. Suositukset implementoidaan tulevilla hankekaudella. Syyria-hanke jatkoi YK:n Syyrian-eritysedustajan Women's Advisory Boardin (WAB) tukemista sekä kapasitoimalla ryhmän jäseniä sekä fasilitoimalla WABia. WABin jäsenet ovat tukeneet mahdollisen tulevan poliittisen prosessin edellytyksiä paikallisesti johtamalla poliittisia dialogeja omien kannattajiensa ja verkostojensa parissa YK-johtoisen rauhanprosessin kautta saamiensa tietojen tuella. Myanmarin rauhantukihankkeessa on laadittu sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen toimintasuunnitelma. Sen toteutusta ohjaa eri sidosryhmistä koostuva työryhmä. toteutettiin arvio sukupuolijakauman toteutumisesta Euro-Burma Officen (EBO) työssä. Arvion keskeisenä suosituksena EBO toteuttaa tulevilla hankekaudella konsultaation yhdessä paikallisten kumppanijärjestöjen kanssa sukupuolinäkökulman
--	--	--	---

			huomioimiseksi. Työn tavoitteena on laatia yhdessä kumppaneiden kanssa ”gender mainstreaming policy”, jonka implementointi tukee ja vahvistaa naisten osallistumista Myanmarin rauhanprosessissa. KUA: Tasa-arvonäkökulman valtavirtaistamiseen liittyvät toimet KUA:n ohjelmatyössä osana globaalia ohjelmaamme. KUA:n olemamassa oleva ohjeistus ja työkalut jotka varmistavat työmme gender- sensitiivyyden ja edistävät näiden asioiden huomioimista. Valtavirtaistamisen lisäksi KUA tukee erillisillä hankkeilla naisten aktiivista osallistumista ja naisten roolin vahvistumista rauhantyössä. Vuonna 2019 tätä työtä pyrittiin entisestään vahvistamaan seuraavilla keskeisillä toimenpiteillä. Ensinnäkin, vuonna 2019 Kirkon Ulkomaanapu päivitti rauhantyön temaattisen strategian globaalin strategian ja ohjelman valossa. Rauhantyön temaattisessa strategiassa korostetaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista sekä vahvistetaan yhtenä rauhantyön strategisista painopisteistä 1325 näkökulmaa. Lisäksi vuonna 2019 uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkosto kehitti verkostolle strategian laaja-alaisesti sen jäseniä osallistaen. Verkoston strategiassa sitoudutaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseen ja korostetaan uskopohjaisten naistoimijoiden roolia rauhantyössä.
	1.2.2: Suomi tukee naisten osallistumista niin virallisiin kuin epävirallisiin rauhan-, dialogi- ja siirtymäprosesseihin ennen niiden alkua ja niiden aikana	UM, KUA, FELM, CMI	UM/Syyria: Suomi tukee naisten osallistumista Syyrian rauhanprosessiin UN Womenin kautta 800 000 eurolla 2018-2019. UN Womenin hankkeen päämääränä on tukea syyrialaisien naisten osallistumista rauhanprosessiin kahdella raiteella: 1) YK:n Syyria-erityisedustajalle neuvoja antavan Women’s Advisory Boardin (WAB) kautta (Track I); sekä 2) tukemalla mahdollisimman laajapohjaisen syyrialaisen kansalaisyhteiskunnan koalition syntymistä naisten oikeuksien ja tasa-arvon puolustamiseksi (Track II). Women’s Advisory Boardiin valittiin uusia jäseniä vuonna 2018. Suomen tuen kautta mahdollistetaan Women’s Advisory Boardin kokoontumiset sekä kokoontumisten yhteydessä tapahtuva neuvottelu- ja välitystaitokoulutus. Women’s Advisory Board pitää säännöllistä yhteyttä YK:n Syyria-erityisedustajaan.

			FELM:n kumppanijärjestö Libanonilaisen Common Space Initiaven hanke Syria Initiative fasilitoi suurinta määrää 2- ja 3-raiteen dialogeja Syyrian rauhanrakennuskontekstissa. Suomen rahoitus kolmivuotiseen 2-vaiheeseen 2018-2021 on 3,9 miljoonaa euroa. Ensimmäisen vaiheen 2015-2018 tuki oli 4,4 miljoonaa euroa. Hankkeen varsinainen tavoite on luoda vähitellen elementtejä, jotka voisivat laajentua paikalliselta alueelliselle tasolla ja joita voitaisiin lopulta käyttää mahdollisesti tulevan kansallisen dialogin rakennuspalasina. Hanke panostaa myös dialogeissa tuotettavan tiedon ja näkemysten systemaattiseen keräämiseen ja analyysiin, mutta tuottaa myös tutkimusta naisten asemasta. Vuonna 2018 tutkimustietoa kerättiin erityisesti naisten poliittiseen vaikuttamiseen liittyen. Vuonna 2018 hanke onnistuneesti panosti erityisesti kahden syyrialaisnaisten verkoston tukemiseen naisten toivoman johtajuusroolin tukemiseksi Syyrian konservatiivissa yhteisöissä. Hanke tuki myös eri puolilta Syyriaa olevien poliittisesti aktiivisten naisten keskinäistä verkottamista. Hanke tekee yhteistyötä UN Womenin kautta ja edisti 2018 aikana Women's Advisory Boardin jäsenten yhteyksiä Syyriaan ja yhteisötason dialogeihin, mikä vahvistaa WAB-naisten asemaa, mutta samalla saattaa yhteisötasoa paremmin tietoiseksi poliittisen prosessin kysymyksistä, myös naisnäkökulmasta. UM/Palestiina: Miehitetyllä Palestiinalaisalueella Suomi tuki rauhaa edistävää dialogia Geneva Initiative – hankkeen kautta. Hankkeen aikana järjestettiin muun muassa kuusi naisten seminaaria. Kaiken kaikkiaan hankkeen seminaareihin ja koulutuksiin osallistui yhteensä 746 palestiinalaista nuorta ja mielipidevaikuttajaa, joista 44% oli naisia, mitä voi pitää perinteisesti miesvaltaisissa keskusteluissa erinomaisena tuloksena. Suomen tuki kaksivuotiselle hankkeelle 2017-2018 oli 152 100 euroa. Ramallahin edustusto on ollut luomassa Palestiinaan kansainvälisen Women in International Security (WIIS) –järjestön paikallisverkostoa. Epävirallinen ja Chatham House -periaatteita noudattava verkosto tuo yhteen palestiinalaisia ja kansainvälisiä naisia keskustelemaan rauhan ja konfliktin kysymyksistä Israel-Palestiina-konfliktin kontekstissa.
--	--	--	--

		Pyrkimyksenä on tarjota luottamuksellinen tila ajatustenvaihtoon sekä turvallisuuskysymysten parissa toimivien naisten voimaannuttaminen. Ramallahin edustusto käynnisti vuonna 2019 paikallisen yhteistyön hankkeen Tawoon for Conflict Resolution – järjestön kanssa. Hanke tavoitteena on vahvistaa naisten osallisuutta ja johtajuutta paikallisen konfliktinratkaisun prosesseissa. Hanke vahvistaa paikallisten yhteisöjen kapasiteettia väkivaltaisten konfliktien ratkaisussa kouluttamalla paikallisyhteisöjen jäseniä ja perustamalla neljä naisten johtamaa paikallisen konfliktin ehkäisyn ja sovittelun yksikköä. Hanke vahvistaa naisten osallisuutta paikallisissa ja kansallisissa dialogiprosesseissa tukien naisten johtamien konfliktin ehkäisy ja sovitteluyksiköiden järjestämiä avoimia dialogitapahtumia ja vaikuttamistyötä. Hankkeen kohdealueina ovat miehityksen ja konfliktin vuoksi erityisen haavoittuvilla alueilla Hebronissa ja Itä-Jerusalemossa yhteisöt. UM/Tunisia: Suomi ja Kanada isännöivät heinäkuussa 2019 Tunisissa UN Womenin järjestämän naisverkoston luomistapahtumaa. Verkoston tavoitteena on, että naiset voivat muodostaa yhteisiä tavoitteita Libyan rauhanprosessia varten. Verkosto on kokoontumisen jälkeen pitänyt aktiivisesti yhteyttä. UM/Libya: Edustusto tapasi syksyllä 2019 CMI:n Libyan rauhanvälitysprojekti Fezzanin dialogiryhmän, osallistujia, joukossa myös paikallisia naisvaikuttajia. UM/Kenia: Suomen tuella UN Women tuki naisjärjestöjen yhteistyön vahvistamista verkostojen yhteistä vaikuttamista kansalliseen vuoropuheluun (Building Bridges Initiative - BBI). BBI-prosessissa on huomioitu naisten poliittinen osallistuminen ja saavutuksena nähdään ehdotus, että joko kuvernööriksi tai varakuvernööriksi pitää tulla valituksi nainen. UN Womenin teki BBI-prosessia koskevan genderanalyysin ja jaettiin se naisjärjestöjen kanssa. UM/Somalia: Suomi on vaikutustyön kautta edistänyt naisten osallistumista sovintoprosessiin ja poliittiseen päätöksentekoon. Suomen
--	--	---

			tukeman, KUA:n ja uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkoston toteuttaman hankkeen puitteissa tuettiin vuonna 2019 naisten osallistumista kansallisen sovintosuunnitelman suunnitteluun ja konsultaatioihin. Konsultaatioihin osallistuneista reilu neljäsosa oli naisia. UM/Myanmar: Suomen Myanmarissa tukemissa rauhanhankkeissa naisia pyritään saamaan mukaan rauhaan liittyvin vuoropuheluihin. Hankkeet tukevat naisjärjestöjen vahvistamista sekä naisten osallistumista rauhantyöhön. CMI: - Libyassa: maan siirtymäkauden tukemiseen osallistuvien organisaatioiden ja toimijoiden välisen dialogin ja työpajojen fasilitointi (esim. työpajoja siirtymäkauden oikeusjärjestelyistä Libyan naisunionin ja naisten työryhmän kanssa); yhteistyön vahvistaminen rauhan puolesta työtä tekevien naistoimijoiden välillä yli maantieteellisten ja poliittisten rajojen; sovinnon tukeminen laatimalla ohjeistukset entisille turvallisuussektorin naistyöntekijöille temaattisten työpajojen järjestämiseen aiheesta paikallistasolla - Jemenissä: naisverkostojen edustajien yhteen tuominen naisten osallistumiseen liittyvien mahdollisuuksien ja esteiden analysointia varten, suositusten laatiminen EU:lle ja muille rauhanprosessin tukijoille ja toimijoille, eri mahdollisuuksien kartoittaminen rauhansopimusta ja transitiovaihetta varten, yhteisen toimintasuunnitelman laatiminen rauhanprosessin edistämiseksi, syvemmän yhteistyön suunnittelu Jemenin naistoimijoiden välillä sekä naisliikkeen tarpeiden kartoittaminen (työpajojen kautta Kairossa 9.-11. huhtikuuta, Addis Abebassa 24.-28. heinäkuuta, sekä Ammanissa 1. joulukuuta) - Ukrainassa ja Palestiinassa: innovaatiokilpailun järjestäminen uusien ideoiden ja lähestymistapojen tukemiseksi paikallisessa konfliktinratkaisussa, kilpailuun osallistuvien toimijoiden työn vahvistaminen mentoroinnin ja uusien yhteistyökanavien avulla
--	--	--	--

			(yhteiskehittämistyöpaja järjestettiin 2.-3. helmikuuta Ukrainassa, Palestiinan kilpailun seuranta helmimaaliskuussa) - Tšadjärvellä: Neuvonanto ja teknisen tuen tarjoaminen inkluusioon ja sukupuolisensitiivisyyteen liittyen alueelliseen kansalaisyhteiskunnan konsultaatioon (Lake Chad Basin Civil Society Forum, heinäkuussa 2019 Nigerissä) - Valmisteleva työ naisten osallistumisen vahvistamiseksi tulevissa dialogiprosesseissa, muun muassa Armeniassa, Azerbaidžanissa ja Myanmarissa - Muissa CMI:n dialogiprojektien maissa: naisten osallisuus CMI:n järjestämissä tapahtumissa oli keskimäärin 42.5 prosenttia vuonna 2019 Rahoituksen määrä: 501 K€ Felm: - FELM tukee naisten osallistumista rauhanrakentamiseen ja dialogeihin Syyriassa ja Myanmarissa Syyria-hanke jatkoi YK:n Syyrian-eritysedustajan Women's Advisory Boardin (WAB) tukemista sekä kapasitoimalla ryhmän jäseniä sekä fasilitoimalla WABia. WABin jäsenet ovat tukeneet mahdollisen tulevan poliittisen prosessin edellytyksiä paikallisesti johtamalla poliittisia dialogeja omien kannattajiensa ja verkostojensa parissa Geneven-prosessin kautta saamiensa tietojen tuella. Syyria-hanke jatkoi eri poliittisia kantoja edustavien naisten välisen yhteisymmärryksen luomista. Hankkeen tukemissa dialogeissa on esimerkiksi keskitytty naisten luoman tiedon koordinointiin ja jakamiseen sekä naisten osallistumisedellytysten kartoittamiseen poliittisesti ja julkisessa tilassa. Dialogien kautta on luotu ydinryhmä, jonka jäsenet toimivat aktiivisesti eri puolilla Syyria naisten rauhanhankkeiden koordinoimiseksi (ks. myös yllä tulos 1.1.) Myanmarissa naisten osallistumista rauhanprosessiin vahvistettiin erityisesti paikallisten naisjärjestöjen kautta kapasitoimalla ja tukemalla naistoimijoita vahvempaan yhteistyöhön. Tarkastelukauden aikana eri
--	--	--	--

			etnisiä ryhmiä edustavien naisfasilitaattoreiden ja teknisten neuvonantajien lukumäärä on lisääntynyt sekä Myanmarin virallisessa rauhanprosessissa että sitä tukevissa epävirallisissa dialogiprosesseissa. Hankkeen piirissä sukupuolinäkökulmaan keskittyviin aktiviteetteihin osallistui 2175 henkilöä, joista 96% oli naisia. FELM:n kumppani EBO tukee rauhanprosessissa toimivien poliittisten puolueiden koordinaatiotoimistoa (UPDJC-PP). Poliittisten puolueiden naisedustajat ovat alkaneet työskennellä yhdessä vahvistaakseen naisten asemaa puolueiden sisällä sekä rauhanprosessissa kuluneella tarkastelukaudella. Työtä pyritään systematisoimaan tulevalla hankekaudella tarkempien tulosten saamiseksi. Hankkeen piirissä toimivan Women's League of Burman (WLB) toiminta keskittyi tarkastelukauden ensisijaisesti siihen, miten naisjärjestöjen roolia rauhanprosessissa voitaisiin vahvistaa ja siihen, kuinka feminismillä voidaan tukea Myanmarin transitiota. Shan Women's Action Networkin (SWAN) puolestaan vahvisti pakolaistaustaisten naisaktivistien osallistumista Myanmarin rauhanprosessiin suunnittelemalla organisaation transformaatiota ulkomaisesta järjestöstä Myanmarissa toimivaksi paikallisjärjestöksi. Eri toimijoiden välisellä verkostoitumisella pyrittiin lisäämään koordinaatiota sukupuolinäkökulmaan liittyvissä kysymyksissä sekä vahvistamaan myanmarilaisten naisten ääntä. Tapaamisissa korostui ennen kaikkea tarve naisten aktiivisemmasta roolista Myanmarin rauhanprosessissa. KUA: KUA:n tulokartan 3.1.3.indikaattori (# of processes with involvement of at least 30 % women) mittaa naisten osallistumista eritason rauhan prosesseihin. Näistä prosesseista valtaosa liittyy rauhantyön eri tasoilla tuettuihin kansalaisyhteiskunnan vaikuttamistyön ja kapasiteetin vahvistamisen prosesseihin, v. 2019 aikana tuettiin yhteensä 49 (83%) erilaista prosessia, joissa 30 % naisten osuus toteutui. KUA:n rauhantyö pyrkii edistämään inklusiivista rauhaa, joka ottaa huomioon eri tarpeet, kapasiteetit ja vaatimukset. Vuonna 2019 KUA keskittyi erityisesti vahvistamaan naisten, nuorten ja uskonnollisten
--	--	--	---

			toimijoiden (ml. uskopohjaiset naiset ja nuoret) osallistumiseen rauhanprosessien eri tasoilla kestävän rauhan mahdollistamiseksi. KUA tuki naisten aktiivista osallistumista ja vaikutusvaltaa yhteisötason dialogeissa, sekä viranomaisten ja oikeudenhaltijoiden välisessä yhteistyössä niin paikallisella kuin kansallisella tasollakin. KUA tuki naisten roolia mm. Kambodzhassa, Keski-Afrikan tasavallassa, Etelä-Sudanissa, Somaliassa, Myanmarissa, Keniassa ja Nepalissa. Somaliassa KUA jatkoi tukeaan osallistavalle valtionrakennukselle, jossa pyrittiin vahvistamaan kansalaisyhteiskunnan vahvaa roolia valtionrakennuksessa, sekä naisten osallistumista paikallis- ja aluehallintoon (Kts. liite: SOCO contributions to MFA). Tämän työn seurauksena vuonna 2019 Jowharin ja Elberden aluehallinnon päätöksenrakenteissa saavutettiin vähintään 30% naisten osallistuminen. Osana hankettaan naisten poliittisen osallistumisen edistämiseksi, KUA on tukenut naisia jotka pyrkivät politiikkaan, kansanedustajia, ministeriöiden virkanaisia, journalisteja, sekä nuoria yliopisto-opiskelijoita kapasiteetinvahvistuksen ja mentorointi-ohjelman kautta. Ohjelman kautta on muodostunut naisjohtajien alueellinen verkosto, joka pyrkii vaikuttamaan päätöksentekijöihin ja uskonnollisiin johtajiin mm. 30% naiskiintiön saavuttamiseksi. Verkostossa on yli 200 naisjohtajaa. Maaliskuussa 2020, osavaltion parlamenttiin valittiin 95 ehdokasta, joista 16 oli naisia (16%). Näistä 16:sta naisesta, 9 oli KUA:n tukeman naisverkoston jäsentä. KUA ja Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkosto on tukenut Somalian sisäministeriötä kansallisen sovinnon viitekehyksen luomisessa järjestämällä mm. laaja-alaisia konsultaatioita. Viitekehys hyväksyttiin Somalian parlamentissa maaliskuussa 2019. Konsultaatioihin osallistuneista n. 25 % oli naisia eli yhteensä 270 naista kaikista Somalian osavaltioista osallistui viitekehyksen luomiseen. Sen implementoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota naisten rooliin. Osana hanketta kehitettiin myös koulutusmanuaali perinteistä rauhanvälitysmekanismeista naisrauhantoimijoille yhdessä
--	--	--	--

			kansalaisyhteiskunnan toimijoiden, aluehallinnon edustajien ja rauhantoimijoiden kesken (yli 60% osallistujista naisia). National Dialogue konferenssissa otettiin huomioon erityisesti paikallisten naisrauhanvälittäjien näkyvyys ja mahdollisuus jakaa oppejaan ja suosituksiaan kansainväliselle rauhan kentälle. Esimerkiksi Somaliasta oppeja oli jakamassa paikallisia kumppaneita ja rauhantyöntekijöitä liittyen valtionrakennukseen, rekonsiliaatioon ja psykososiaaliseen tukeen. Etelä-Sudanissa KUA tukemat naisten rauhankomiteat toimivat merkittävinä yhteisötason foorumeina konfliktien ennaltaehkäisemiseksi ja ratkaisemiseksi. Esimerkkinä tuloksista on väkivaltaisuuksien selvä vähentyminen yhteisöissä – kun pari vuotta sitten kylissä raportoitii väkivaltaisuuksia 5 /viikko, nyt niitä on paikallisten viranomaisten mukaan vain keskimäärin kerran viikossa. Vuonna 2019 KUA tuki eri kylien naisten komiteoiden jäsenien kapasiteetin vahvistamisessa, ja tuki heidän toimintasuunnitelmien kehittämistä ja toteutusta. Yhteensä 120 naiskomiteoiden jäsentä hyötyi konfliktinratkaisu- ja sovittelutaitojen koulutuksista. Sen lisäksi että naisten komitea toimii yhteisön sisäisten ja välisten konfliktien välittäjänä, sillä on myös keskeinen rooli naisia ja tyttöjä koskevien haitallisten käytäntöjen ja tapojen muuttajana. Esimerkiksi komitealla on keskeinen rooli lapsiavioliittojen estämisessä ja tyttöjen koulunkäynnin edistämässä yhteisön tasolla. (Kts.: https://www.kirkonulkokomaanapu.fi/en/latest-news/articles/women-make-a-difference-for-peace/)
	1.2.3: Suomi edistää kokemusten jakamista korkealla tasolla, toimeenpanoon liittyvien kokemusten keräämistä ja mentorointia	UM, KUA, FELM, CMI	CMI: - GIM: Rauhanvälitystoimijoiden kapasiteetin vahvistaminen korkealla tasolla Gender and Inclusive Mediation -seminaarin kautta. Seminaari järjestettiin yhteistyössä UN DPPA:n ja PRIO:n kanssa 5.-7. marraskuuta 2019 Helsingissä - Naisrauhanvälittäjäverkostot: Operationaalinen tuki naisrauhanvälittäjäverkostoille ja niiden globaalin yhteistyön edistämiseksi (esim. operatiivinen tuki Suomen ja Pohjoismaiden

			naisrauhanvälittäjäverkostoille ja FemWise-Africa -verkostolle; tuki alueellisten naisrauhanvälittäjäverkostojen globaalin allianssin lanseeraukselle New Yorkissa 24.-26. syyskuuta New Yorkissa) • CCCPA:n kanssa toteutettu koulutus arabimaiden naisdiplomaateille ” Enhancing Arab Women’s Participation in Peace Processes” Kairossa 24-28. maaliskuuta Kairossa. • Julkaisu eteläsudanilaisten naisten kokemuksista maan rauhanprosessiin osallistumisesta yhteistyössä FBA:n ja NTLI:n kanssa Felm: - Luodaan tilaa syyrialaisille naisille jakaa kokemuksia kansainvälisen tason vaikuttajille (FELM) Syyria-hanke tuki syyrialaiden naisten osallistumista sekä WABIin että kansainvälisiin konferensseihin ja muihin tilaisuuksiin. Hanke on jatkanut tukeaan syyrialaisille naisrauhantoimijoille tukemalla heidän tietouttaan kansainvälisestä poliittisesta agendasta (naisten osallistuminen, perustuslaki, jne.) sekä kansallisen tason teemoista (paikallishallinto, jälleenkehitys ja lakireformit). Pitkällä tähtäimellä tämä tietoisuus tukee poliittisen prosessin mahdollisuuksia Syyriassa, ja lyhyellä tähtäimellä se vahvistaa paikallisten naistoimijoiden kykyä osallistua poliittisiin keskusteluihin paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisellä tasolla. Hankkeen vuosien myötä luomat verkostot ovat myös luoneet syyrialaisille tiloja, joissa he ovat voineet jakaa kokemuksia, oppia toisiltaan ja luoda keskinäistä yhteisymmärrystä. Myanmar -hankkeen piirissä olevien naistoimijoiden vuoropuhelu kansainvälisten toimijoiden kanssa on vahvistunut kuluneen tarkastelukauden aikana. Hankkeessa toimivat naisfasilitaattorit ovat olleet mukana taustoittamassa Myanmarin rauhanprosessin tilannetta diplomaattikunnalle useissa tapaamisissa sekä Yangonissa, että pääkaupunkitasolla.
--	--	--	---

			KUA: National Dialogue konferenssi on yksi keskeinen foorumi kokemusten jakoon, tätä tavoitetta palvelee myös verkoston järjestämät vuosikokoukset jäsenilleen. Kaakkois-Aasiassa verkosto on luonut mentorointi- ja vertaisoppimisen rakenteita tukemaan paikallisia uskopohjaisia rauhantoimijoita. Esimerkkinä alueelliseen uskontojen väliseen mentorointiohjelmaan osallistuu 18 rauhantekijää (12 naista ja 6 miestä) jossa keskitytään mm. sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseen osana uskontojen sisäistä ja välistä dialogityötä sekä osana väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyä.
	1.2.4: Suomi järjestää koulutusta viranomaisille ja muille toimijoille sukupuolinäkökulmien sisällyttämisestä rauhanprosessien eri vaiheisiin	UM	UM/Kenia: International Peace and Security Training Centre (IPSTC) järjesti koulutuksia UN Womenin tuella vuonna 2019. Elokuussa 2019 järjestettiin 12. Naisrauhanturvaajien (Female Military Officers Course) johon osallistui 40 naista eri maista. Suomi on aikaisemmin poliittisen osaston erillistuellä rahoittanut vastaavia kursseja Nairobissa, jolloin Suomi on saanut hyvää näkyvyyttä ja mm suurlähetystön edustaja on pitänyt puheenvuoron kurssin avajaistilaisuudessa. Vuonna 2019 Suomi tuki kurssia UN Womenin yleistuen ja heidän tarjoaman teknisen avun kautta. Kurssit ovat saaneet hyviä tulokisa aikaiseksi, 75% kurssiin osallistuneista ovat lähteneet kansainvälisiin rauhanturvaajatehtäviin IPSTC järjesti myös kurssin konflikteihin liittyvästä seksuaalisesta väkivallasta "Conflict Related Sexual Violence" 43 eri turvallisuusalojen naisedustajille mm Keniasta, Ruandasta, Etelä-Sudanista, Ugandasta, Ghanasta ja Intiasta. UM/Thaimaa: Suomalainen konfliktiasiantuntija Päivi Nikander on ollut kouluttamassa Etelä-Thaimaan konfliktialueella toimivia naisjärjestöjä. Tämä on liittynyt hänen rooliinsa bangkokilaisen Chulalongkornin yliopiston Rotary Peace Centerin luennoitsijana.
	1.2.5: Naiset ovat entistä näkyvämmiin esillä niissä sopimusten täytäntöönpano- ja	UM, KUA, FELM, CMI	CMI:

	seurantavaiheissa, joihin Suomi osallistuu	• Jemenissä: naisverkostojen mahdollisuuksien tukeminen sopimusten täytäntöönpanossa paikallisesti, muun muassa tuomalla eri verkostojen edustajia yhteen ja fasilitoimalla yhteisen monitorointityöryhmän toimintaa ja sen suunnittelua. Tähän lukeutuu myös maisverkostojen edustajien yhteen tuomista eri mahdollisuuksien kartoittamiseksi rauhansopimusta ja transitiovaihetta varten (työpajojen kautta Kairossa 9.-11. huhtikuuta, Addis Abebassa 24.-28. heinäkuuta, sekä Ammanissa 1. joulukuuta) • Libyassa: maan siirtymäkauden tukemiseen osallistuvien organisaatioiden ja toimijoiden välisen dialogin ja työpajojen fasilitointi (esim. työpajoja siirtymäkauden oikeusjärjestelyistä Libyan naisunionin ja naisten työryhmän kanssa) • Ukrainassa ja Palestiinassa: innovaatiokilpailun järjestäminen uusien ideoiden ja lähestymistapojen tukemiseksi paikallisessa konfliktinratkaisussa, kilpailuun osallistuvien toimijoiden työn vahvistaminen mentoroinnin ja uusien yhteistyökanavien avulla (yhteiskehittämistyöpaja järjestettiin 2.-3. helmikuuta Ukrainassa, Palestiinan kilpailun seuranta helmimaaliskuussa) • Etelä-Sudanissa: julkaisu eteläsudanilaisten naisten kokemuksista maan rauhanprosessiin osallistumisesta yhteistyössä FBA:n ja NTLL:n kanssa Rahoituksen määrä: 88 K€ KUA: KUA:n työ Somaliassa on pyrkinyt varmistamaan, että sovittu kiintiö 30% naisten osallistumiselle toteutuu kaikessa poliittisessa päätöksenteossa. Tähän kuuluu mm. naiskandidaattien tukeminen ja naisten äänestysaktiivisuuden kasvattaminen. Tämän lisäksi KUA tukee Somalian kehitys, nais- ja ihmisoikeusministeriötä (Ministry of women, human rights and development) kehittämään vaikuttamisstrategian, jotta saavutetaan 30% kiintiö aluehallinnossa ja –vaaleissa. Tämän lisäksi KUA tukee ministeriötä gender policy:n kehittämisessä.
--	--	---

TAVOITE 2: KONFLIKTINESTO JA RAUHANRAKENNUS**Naisten merkityksellinen osallistuminen konfliktien ehkäisemiseen ja rauhanrakentamiseen on vahvistunut**

Tulokset	Tuotokset	Vastuutahot	Tehdyt toimet
TULOS 2.1: Naisten taloudellinen ja poliittinen voimaantuminen on vahvistunut	2.1.1: Suomi edistää naisten roolia paikallistason/ kansallisessa poliittisessa päätöksenteossa ja heidän merkityksellistä osallistumistaan siihen	UM	UM/KEO-30: Suomen tukemat kansalaisjärjestöt edistävät monin eri tavoin naisten poliittisten oikeuksien toteutumista, osana naisten ja tyttöjen oikeuksien edistämistä sekä rauhan, toimivan demokratian ja tasa-arvoisen yhteiskunnan rakentamista. Kehityspoliittisen kansalaisyhteiskuntalinjauksen (2017) mukaisesti itsenäiset, elinvoimaiset, moniarvoiset ja moniääniset kansalaisyhteiskunnat luovat edellytykset kansalaisten rauhanomaiselle yhteiskunnalliselle osallistumiselle ja ihmisoikeuksien toteutumiselle. Tästä näkökulmasta, Suomi tukee naisten järjestäytymistä ja aktiivista toimijuutta järjestöjen kautta laajasti. Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö Demo Finland tukee naisten aktiivista osallistumista poliittisissa puolueissa ja poliittisissa prosesseissa mm. Sambiassa ja Etiopiassa. Työssä paitsi tuetaan naispoliitikkoja, pyritään myös vaikuttamaan poliittisten puolueiden organisaatioihin ja kulttuuriin. Vikes puolestaan edistää tasa-arvoa toimituksissa, kouluttaa naistoimittajia ja vahvistaa heidän itsetuntoa, sekä edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa mediatalojen toiminnassa Nepalissa ja Tansaniassa. Näin Vikes kumppaniensa kanssa osaltaan vahvistaa moniäänistä mediaa ja kansalaisyhteiskunnan toimintaa. UM/KEO-50: Suomi edistää kehitysyhteistyön finanssisijoitusmäärärahan avulla ilmastotavoitteiden ohella tasa-arvokysymyksiä ja etenkin naisten työllistymistä ja taloudellisia mahdollisuuksia myös hauraissa olosuhteissa. Vuonna 2019 Finnfundille myönnettiin uusi 210 miljoonan euron laina, josta puolet on tarkoitus sijoittaa yrityksiin, jotka vahvistavat kehittyvien maiden naisten taloudellista itsenäisyyttä tai tuottavat tytöille ja naisille tärkeitä

		palveluita. Lisäksi Finnfund julkaisi v. 2019 maaliskuussa tasa-arvolinjauksen, joka kokoaa yhteen ne toimenpiteet, joiden avulla Finnfund ohjaa investointipäätöksiä kohti sukupuolten tasa-arvon edistämistä. Tämä sisältää mm. sen, että Finnfundin jokaista investointia arvioidaan ennen päätöksentekoa siitä näkökulmasta, miten sen oletetaan vaikuttavan sukupuolten väliseen tasa-arvoon. Tasa-arvokysymyksiä, naisten työllistymistä ja taloudellisia mahdollisuuksia edistetään myös muiden finanssisijoitusten avulla. UM/KEO-90: YKn tasa-arvojärjestö UN Women toimii sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi ja naisten ja tyttöjen oikeuksien ja aseman parantamiseksi sekä normatiivisella että operatiivisella tasolla ja on lisäksi vastuussa YK-järjestelmänlaajuisten tasa-arvotyön koordinoinnista. Naisten taloudellinen ja poliittinen voimaantuminen, naisten johtajuus ja osallistuminen rauhaa ja turvallisuutta sekä humanitaarista toimintaa koskevissa asioissa sekä naisiin kohdistuvan väkivallan lopettaminen ovat sen strategisen suunnitelman painopisteitä. Suomi on yksi UN Womenin suurimmista perusrahoittajista, vuonna 2019 Suomen yleisrahoitus oli 10MEUR. Suomi antaa UN Womenille myös korvamerkittyä tukea, vuonna 2019 7MEUR kehitysyhteistyövaroista. Suomi osallistuu UN Womenin toiminnan ohjaamiseen monella tasolla, tärkeimpiä näistä ovat johtokuntatyöskentely ja vuosikonsultaatiot. UN Womenin kanssa järjestettiin viidennet vuosikeskustelut helmikuussa 2019. Vuosikeskusteluja johti UN Womenin pääjohtaja Phumzile Mlambo-Ngcuka, Suomen puolelta alivaltiosiheeri Kalkku. Vuosikeskusteluissa käytiin laajasti läpi Suomen ja UN Womenin yhteistyötä. UM/POL-40: 570 549 euron määrärahat kansainvälisen kansalaisjärjestön World Young Women's Christian Association (World YWCA) hankkeelle, minkä tarkoitus on edistää naisten omaa poliittista toimijuutta naisille tärkeissä asioissa, kuten SRHR-oikeuksien toteutumisessa, että naisten kohtaaman väkivallan vähentämisessä.
--	--	--

			Hanke antaa nuorille naisille ihmisoikeus - ja vaikuttamiskoulutusta YWCA:n paikallistasoilla, tutustuttaen heidät eri metodologioihin, joiden avulla he voivat pyrkiä muuttamaan mm. lisääntymisoikeuksia ympäröivää narratiivia, sekä vaikuttamaan poliittiseen päätöksentekoon ja uutisointiin kansallisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla. UM/Libanon: Suomen rahoittama PYM-projekti Libanonissa. Paikallisen kansalaisjärjestön LADE:n (Lebanese Association for Democratic Elections) hankkeessa pyritään muuttamaan nuorten ja heitä ympäröivän yhteisön asenteita naisten poliittista osallistumista kohtaan. Hanke toimii libanonilaisissa kouluissa ympäri Libanonia. Vuoden mittaisen hankkeen budjetti on hankkeen budjetti on 46 400 EUR. UM/Egypti: PYM-projekti Geleh UM/Tunisia: Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö – Demo ry tukee naisten osallistumista monipuoluedialogeihin kaikissa toimintamaissaan, kuten Sambiassa, Myanmarissa, Tunisiassa ja Mosambikissa. Tunisian parlamenttiin syksyllä 2019 valituista noin 25 % oli osallistunut Demo paikallisen kumppanin järjestämiin politiikkakoulutuksiin. Koulutuksissa on 30-50 % kiintiö naisille. Naisten osuus kansanedustajista kuitenkin laski (nyt 25 %). UM/Etiopia: Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö – DEMO tukee Ethiopian demokratiakehitystä ja monipuolueyhteistyötä erityisesti naisten oikeuksien puolueiden parissa tehtävän tasa-arvotyön kautta. Lokakuussa 2019 Demo järjesti paikallisen yhteistyökumppaninsa NEWA:n (Network of Ethiopian Women's Association) kanssa tasa-arvokoulutusta etiopialaisille puolueille. Vuonna 2020 Etiopia järjestäneet ensimmäiset demokraattiset vaalit ja UM tukee UNDP:n vaaliohjelmaa <i>Supporting Elections for Ethiopia's</i>
--	--	--	--

			<i>Democratic Strengthening</i> (SEEDS) 800 000 eurolla. Ensimmäinen osamaksu (400 000) tehtiin vuoden 2019 lopussa. Suomen tuki mene erityisesti naisten poliittiseen voimaannuttamiseen. UM/Kenia: Suomen uusi UN Women hanke valmisteltiin ja rahoituspäätös tehtiin vuonna 2019. (4,87 MEUR, 4 v). Yksi kolmesta prioriteeteista on naisten poliittinen osallistuminen ja valmistautuminen vaaleihin 2022. Edustusto toimi vaalityöryhmän rinnakkaispuheenjohtajana, ja järjesti kokouksen vaaliaikoihin liittyvän seksuaalisten väkivallan ehkäisystä. UM/Mosambik: Suomi tukee yhteistyössä Kanadan, Norjan ja UK:n kanssa UNDP:n johdolla toteutettavaa hanketta, jonka tavoitteena on vahvistaa naisten osallistumista vaaleihin ja siten poliittiseen päätöksentekoon. Vuoden 2019 yleisvaaleissa äänioikeuttaan käyttäneiden naisten määrä kasvoi ja naisten osuus maan parlamentissa nousi. UM/Nepal: Suomi tukee naisten taloudellista ja poliittista voimaantumista Nepalissa UN Womenin maaohjelman kautta. Vuoden 2019 aikana toiminnoissa on painottunut erityisesti uusiin virkoihin valittujen varapormestareiden voimaannuttaminen sekä uudet tulonmuodostuskeinot. UM/Afganistan: Suomen Afganistanin kehitysyhteistyöstä puolet (10 MEUR vuosittain) kanavoidaan Maailmanpankin hallinnoiman Afghan Reconstruction Trust Fundin (ARTF) kautta. Neljäsosa Suomen ARTF-rahoituksesta on korvamerkitty Citizen Charter-ohjelmaan. Sen tavoitteena on peruspalvelujen tuottaminen kaikille vuoteen 2026 mennessä (puhdasta vettä, laadukasta opetusta ja perusterveydenhoito). Tuen kanavoinnista yhteisölle päättävät demokraattisesti valitut kyläneuvostot, joiden jäsenistä 49% on naisia.
--	--	--	--

			UM/Thaimaa; Suurlähetystö on aktiivisesti edistänyt naisten roolia asemamaassa. Suurlähettiläs Suikkari-Kleven on EU:n Senior Gender Champion –roolissa puhunut useissa korkean tason ja asiantuntijakokouksissa sukupuolten tasa-arvoon liittyvistä kysymyksistä. Lisäksi hän on ollut toteuttamassa sukupuolten välistä tasa-arvoa edistäviä innovaatioita koskevaa julkisuuskampanjaa yhdessä EU-delegaation ja samanmielisten maiden kanssa sekä innovaatioteemaa koskevaa seminaaria. Vuonna 2018 Bangkokissa järjestetyn naisten poliittista osallistumista koskeneen korkean tason seminaarin jatkona suurlähetystö isännöi vuonna 2019 paneelikeskustelutilaisuutta, johon osallistui naispoliitikkoja puoluekentän eri laidoilta. UM/Etyj: “Women, Water Management and Conflict Prevention”. Vuonna 2017 myönnetty 100 000 euron rahoitus jatkui vuonna 2019. Hankkeen tarkoituksena on valtavirtaistaa gender- ja 1325-näkökulmaa vesisektorilla Keski-Aasiassa ja Afganistanissa. Erityisesti huomiota kiinnitetään vesidiplomatiaan ja esimerkiksi rajavesistöihin liittyviin konfliktinestokysymyksiin. UM/AU: Tasavallan presidentin vierailun yhteydessä AU:ssa järjestettiin yhdessä UN Womenin ja AU:n komission kanssa <i>HeForShe</i>–tilaisuus. Suomen pakolaisapu: Pakolaisavun tuella on koulutettu naisia järjestöjen johtotehtävissä konfliktin jälkeisellä alueella Kayah ja Kachin -maakunnissa Myanmarissa seuraavasti; - 16 naista karenni nuorisojärjestön (KSYN) ja karenni naisjärjestön (KNWO) johtotehtävistä koulutettiin hanke- ja taloushallinnossa Myanmarin konfliktialueella. Näiden taitojen avulla he voivat toimia ammattimaisemmin edustamiensa jäsenten ja heidän oikeuksien edistämiseksi. Koulutusta järjestettiin myös vammaisinkluusiassa. Naisjärjestössä on 280 toimihenkilöä, ja koulutusten tuloksena mm. hankkeiden suunnittelu, budjetointi, raportointi ja tulosten seuranta ovat parantuneet. Naisjärjestö on maakunnassa huomattavassa roolissa mm. seksuaalisen väkivallan ehkäisyssä mm.
--	--	--	--

			ylläpitämällä turvataloa ja neuvontapuhelinta, sekä vahvistaa naisten toimeentuloa. Järjestö on tunnustettu kansainvälisesti ja toimii vahvana edustajana ja neuvottelijana sekä maakunta että kansallisella tasolla vaikuttamistyössä alueensa naisten oikeuksien, suojelun ja rauhan puolesta. Järjestö rohkaisee nuoria naisia ottamaan johtotehtäviä sekä järjestössä että sen ulkopuolella. - Pakolaisapu tuki naisjärjestö KNWO:ta etsimään ja hakemaan rahoitusta naisten asemaa vahvistavaan toimintaansa. Tämän seurauksena: - seksuaalisen väkivallan ehkäisemishanke Kayah ja Kachin maakunnissa sai rahoitusta Britannian lähetystön hallinnoimalta FColta (Foreign and Commonwealth Office) (näistä tulokset raportoitu kohdassa 2.2.1.) - 97 nuorta naista (110 nuorta miestä) osallistui johtajuus ja kansalaistaitokursseille pienistä kylistä rajan pinnasta ja osin paluumuuttoalueelta Myanmarissa. Koulutuksissa käsiteltiin mm maaoikeuksia ja rauhaa, jotka ovat alueella kriittisiä koska rauhansopimusta ei ole allekirjoitettu. Nuorten tiedon saanti ja mahdollisuus liikkua on rajoitettua eri armeijoiden valvomilla alueilla, lisäksi heidän koulutustasonsa on alhainen. Naisten osuutta järjestöjen ja toimintaryhmien päätöksenteossa on vahvistettu pakolais- ja konfliktialueilla. Tuloksena naisten osuudet seuraavasti: - 36 naista (44 %) oli yhteisötason lukutaitokomitean jäsenenä Liberiassa. (Tulos on merkittävä koska naisia yhteisötason päätöksenteossa on yleensä vain 1, naiskomitean puheenjohtaja) - Ugandassa pakolaisten laina ja säästöryhmien johtotehtävissä valtaosa on naisia. - Turkissa syyrialaisien pakolaisten tukikeskuksessa naisten keskuudesta valittiin naiskomitea. Se suunnittelee ja toteuttaa
--	--	--	--

			koulutuksia ja tapahtumia parantamaan naisten asemaa ja ehkäisemään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. - Yhteensä 149 naista Demo: Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö Demo ry tuki vuonna 2019 naisten osallistumista paikallis- ja kansallisen tason päätöksentekoon ja monipuoluedialogiin Etiopiassa, Mosambikissa, Myanmarissa, Sambiassa, Sri Lankassa ja Tunisiassa. Demo käynnisti Etiopiassa pilottihankkeen paikallisen Network of Ethiopian Women's Association (NEWA) kanssa. Pilotin tarkoituksena naisten osallistumisen vahvistuminen puolueissa ja erityisesti vuoden 2020 vaaleja silmällä pitäen. Vuonna 2019 järjestettiin mm. seminaari puolueiden tasa-arvokäytänteistä. Osallistujia oli kymmenistä eri puolueista. Lisäksi on valmisteltu myös radio-ohjelmaa naisten asemasta puolueissa sekä koulutettu bloggareita tasa-arvokysymyksistä. Myanmarissa Demon tukemassa politiikkakoulussa painotettiin sukupuolten tasa-arvon ja inklusiivisuuden tärkeyttä puolueissa ja päätöksenteossa. EU-rahoitteisessa Step-Democracy -ohjelmassa julkaistiin puolueille suunnattu tasa-arvo-ohjeistus sekä laaja naispoliitikkojen kapasiteetin vahvistamiseen liittyvä koulutusmateriaali. 54 naispoliitikkoa osallistui koulutuksiin, joissa hyödynnettiin materiaalia. Lisäksi mitattiin viiden osavaltion osalta puolueiden kykyä parantaa tasa-arvoa muun muassa naiskiintiöiden ja tasa-arvosuunnitelmien avulla sekä lisäämällä naisten määrää puolueen johtotehtävissä. Kyselyn tuloksen perusteella noin puolet näistä puolueista ottaa nyt tärkeitä edistysaskeleita tasa-arvon edistämiseksi omissa organisaatioissaan. Sambiassa Demon tukea jatkettiin naispoliitikkojen monipuoluedialogifoorumille sekä kansallisesti että kuntatasolla kolmessa piirikunnassa. Naiskunnallisvaltuutettujen koulutuksiin osallistui yhteensä 134 valtuutettua ja koulutuksen yhteydessä järjestetyillä testeillä todettiin tietotason nousu tasa-arvokysymyksistä
--	--	--	---

			heidän joukossaan 20 prosenttiyksiköllä. Syksyllä 2019 käynnistettiin kokeiluluonteisesti etämentorointiin perustuva yhteistyö suomalaisen Naisjärjestöt yhteistyössä NYTKIS ry:n ja sambialaisen National Women in Politics Platformin välillä. Sri Lankassa Demo käynnisti heinäkuussa 2019 vuoden pituisen pilottihankkeen, jonka tarkoituksena on tukea naisten poliittista osallistumista ja vähentää naisten syrjimistä puolueiden päätöksentekorakenteissa. Pilottihankkeessa perustetaan verkosto kuntatason naisvaltuutetuille kuudesta Sri Lankan maakunnasta. Demon perustaman Tunisian politiikkakoulun monipuoluepohjaisiin aktiviteetteihin kuuluu uusien nuorten poliitikkojen koulutuksen lisäksi eri parlamenttipuolueiden puoluejohdon ja jäsenten jatkokoulutus, kansanedustajien koulutus, kansalaisjärjestöjen ja puolueiden yhteistyö ja korkean tason monipuoluefoorumin fasilitointi. Vuonna 2019 yhteensä 385 osallistujasta 45 % oli naisia. Erityiselle tasa-arvokurssille osallistui 35 ihmistä. Vuoden 2019 parlamenttivaaleissa 217 valitusta kansanedustajasta 52 on ollut Tunisian politiikkakoulun toiminnassa mukana, näistä 14 on naisia.
	2.1.2: Suomi parantaa naisten taloudellisia mahdollisuuksia hauraissa olosuhteissa	UM	UM/Jordania: Vuonna 2019 Suomi rahoitti UN-Womenin toteuttamaa Eid-bi-Eid-hanketta (suom. ”Käsi kädessä”) 2 miljoonalla eurolla. Hankkeen keskeisin tavoite on edistää haavoittuvassa asemassa olevien naisten taloudellista voimaantumista pakolaisleireillä ja paikallisyhteisöissä. Naisille tarjotaan koulutusmahdollisuuksia ja heitä avustetaan heitä löytämään työpaikkoja. Lisäksi hankkeessa edesautetaan sukupuolikysymysten parempaa huomioimista Jordanian kansallisissa kehitys- ja apusuunnitelmissa, sekä tuetaan naisten pääsyä oikeusavun piiriin. Kaikkiaan Suomi on tukenut Eid bi Eid-hanketta yhteensä 4.3 MEUR vuosina 2013–2020. UM/Libanon: Vuonna 2019 Suomen rahoittama lapsiavioliittojen vastainen PYM-hanke Libanonissa (kts. 4.2.2.) tarjosi ammatillista koulutusta haavoittuvaisille libanonilaistytöille, jotta heillä olisi paremmat toimeentulomahdollisuudet tulevaisuudessa. Tämä pienentää heidän riskiä päätyä varhaiseen avioliittoon.

		UM/Egypti: PYM-projekti ACT, PYM-hakukierroksen avaaminen syyskuussa, fokusalueena projects supporting women's access to economic opportunities and participation in the work force. UM/Tunisia: Tunisiassa toinen edustuston paikallisen yhteistyön määrärahashankkeista (PYM) vuonna 2020 keskittyy naisyrittäjien tukemiseen. Projekti tukee 15 tunisialaista naisyrittäjää kouluttamalla heitä muun muassa kirjanpidossa ja markkinoinnissa. Suomi tukee Tunisiassa ja Egyptissä ILO:n naisten työelämäoikeuksien kohentamiseen tähtäävää hanketta. Joulukuussa 2019 Tunisissa järjestettiin tunisialaisten ja egyptiläisten naisten tapaaminen, jossa esimerkiksi työntekijäjärjestöissä aktiivisesti toimivat naiset jakoivat keskenään parhaita käytäntöjä. Tilaisuuteen osallistui kaksi suomalaista asiantuntijaa ulkoministeriöstä ja työ- ja elinkeinoministeriöstä. UM/Etiopia: Tasavallan presidentin vierailun yhteydessä järjestettiin korkean tason naisten taloudelliseen voimaannuttamiseen liittyvän seminaarin <i>She for Business – High-Level Event on Women's Economic Empowerment</i>. Järjestäjinä olivat Suomi, Etiopia ja UN Women. Tilaisuuteen osallistui 372 henkeä. Kaudelle 2019-2020 edustusto on antanut PYM-tukea etiopialaisille kansalaisjärjestöille, jotka edistävät naisten taloudellisia mahdollisuuksia. Agrobig II hanke myöntää osuuskuntien kautta lainarahoitusta naisille ja nuorille. Lainoja on myönnetty erityisesti kotieläinten ja vihannesten tuotantoa sekä vähittäiskauppaa kehittäville ja laajentaville pienyrittäjille. UM/Afganistan: Suomen Afganistanin kehitysyhteistyöstä puolet (10 MEUR vuosittain) kanavoidaan Maailmanpankin hallinnoiman Afghan Reconstruction Trust Fundin (ARTF) kautta. ARTF:n kautta rahoitetaan naisten taloudellisia mahdollisuuksia tukeva ohjelmaa Women's Economic Empowerment Rural Development Project (yhteensä 100 miljoonaa USD vuosille 2018-2023). Lisäksi ARTF on antanut tukea
--	--	--

			uuden Afganistanin Womens' Economic Empowerment National Priority Program-hankkeen suunnitteluun. Afganistanin työllisyysshanke SALAM (Sustainable Afghanistan Livelihoods and Mobility) oli käynnissä 2017-2019. Suomi rahoitti hanketta 4,5 MEUR UNDP:n kautta. Hanke pyrki kehittämään kestäviä ratkaisuja maan sisäiseen ja ulkomaille kohdistuvaan muuttoliikkeeseen siten, että niitä varten syntyy turvallisia ja laillisia väyliä, ihmisille on koulutusta ja työtä tarjolla ja että he ovat tietoisia vaihtoehtoistaan. Tavoitteena on ollut taloudellisen hyvinvoinnin luominen, erityisesti naisille. Odotuksista huolimatta Suomi jäi hankkeen ainoaksi rahoittajaksi ja hanke päättyi vuoteen 2019. Suomen pakolaisapu: Pakolaisapu tuki nuorten naisten ammatillista koulutusta Myanmarissa konfliktin jälkeisellä alueella (Kayah-maakunta) - Suurin osa osallistujista (93) oli kylistä (myös aseellisten ryhmien hallinnoimilla alueilla), joissa on hyvin vähän toimeentulo- ja koulutusmahdollisuuksia naisille. Osallistumisen mahdollistamiseksi osallistujille annettiin ruoka, majoitus, lastenhoitotuki ja toiminnan aloituspaketti. Haavoittuvassa asemassa olevia oli 80% osallistujista mm. syrjäseudulta maansisäisiä pakolaisia ja seksuaalisen väkivallan uhreja. Koulutuksen tuloksena jälkiseurannan mukaan 69 %lla valmistuneista tulotaso oli noussut, ja kaikki raportoivat itsetuntonsa nousseen. - 39 nuorta naista, joista 71% oli haavoittuvassa asemassa, sai ammatillisen koulutuksen valtion oppilaitoksessa. Maaseudulta tuleville opiskelijoille tarjottiin asuminen ja ruokailu. Koulutus sisälsi työssä oppimis-jakson ja mentoroinnin valmistumisen jälkeen. Kummassakin koulutuksessa oli mukana myös pienyrittäjäyystaitoja, elämäntaitoja ja mm ihmiskauppaan ja GBV-aiheet. Yhteensä 122 naista
--	--	--	--

	2.1.3: Suomi selvittää ilmastomuutokseen sekä maan ja muiden luonnonvarojen saatavuuteen, käyttöön ja hallintaan liittyviä naisten erityishaasteita ja/tai - mahdollisuuksia	UM	UM/KEO-90: Suomi painottaa erityisesti naisten roolia aktiivisina toimijoina, ei ainoastaan uhreina ilmasto- ja luonnonvarakysymyksissä. Suomi on tukenut esimerkiksi UNEP:n, UNDP:n, UN Womenin sekä PBSO:n hanketta ”Naiset, rauha ja luonnonvarat” (vv. 2016-2018, 1 MEUR). Hankkeen puitteissa on alun perin ollut tarkoitus toteuttaa vähintään kolme pilottia. Pilottimaat ovat Sudan ja Kolumbia. Kolmas pilottihanke ei kuitenkaan ole vielä, osittain rahoituksen puuttuessa ja osittain johtuen Sudanin epävakaa tilanteesta, toteutunut. Pilottien ja kerätyn tiedon pohjalta tarkoituksena on tuottaa YK-maatiimien, kansainvälisten järjestöjen sekä kansallisten toimijoiden käyttöön työkaluja huomioimaan sukupuolen, luonnonvarojen ja rauhanrakennuksen välisiä kytköksiä sekä vakiinnuttamaan niihin liittyviä käytäntöjä. Tasa-arvoisen luonnonvarahallinnon avulla pyritään tukemaan rauhanrakennusta. Pilottien sekä muun kerätyn tiedon pohjalta luodaan työkalupaketti, jota on tarkoitus hyödyntää laajasti. Se sisältää menetelmiä siihen, miten tasa-arvoisen luonnonvarahallinnon avulla tuetaan rauhanrakennusta ja kestävästä rauhaa. UM/Etiopia: maanhallintahankkeessa (REILA II) tuetaan erityisesti naisten maa-oikeuksia.
TULOS 2.2: Naisten oikeussuojan toteutuminen on parantunut	2.2.1: Suomen tuella tarjottavat oikeudelliset ja oikeusapupalvelut ovat naisten ja tyttöjen, ml. moniperusteista syrjintää kokevien saatavilla yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti	UM	UM/Kenia: Suomen tuella UN Women on tukenut paikallisia kansalaisjärjestöjä, jotka puolustavat seksuaalisen väkivallan uhreiksi juontuneiden oikeuksia, ja tukevat heitä oikeusketjussa (Esim. Wangu Kanja Säätio). UM/Myanmar: Myanmarissa parantaakseen naisten oikeussuojaa Suomi on tukenut UNFPA:n Women and Girls -hanketta vuosina 2016-2019 3,65 miljoonalla eurolla. Hanke toimii maan konfliktialueilla tarjoten sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluita että tukipalveluita sukupuolittuneen väkivallan uhreille. Hankkeen päähyödynsääjiä ovat pakolaisleireillä asuvat maan sisäiset pakolaiset mutta palvelut ovat avoimena myös paikalliselle yhteisölle. Lisäksi hanke edistää naisten oikeuksien toteutumista tietoisuuden lisäämiseen pyrkivien toimintojen kautta, joita kohdistetaan erikseen naisille ja miehille. Hallinnon kanssa työ keskittyy toimintatapojen kehittämiseen. Hankkeessa on tehty sukupuolienormien muuttamiseen

			tähtäävää työtä kahvi- ja teehetkiksi kutsutuissa tilaisuuksissa Shanissa ja Rakhinessa. Hanke saa Suomelta kehitysyhteistyörahaa, mutta saa myös humanitaarista rahaa muilta lahjoittajilta. Hankkeessa on koulutettu oikeustoimea sukupuolittuneen väkivallan parempaa käsittelyä varten ja tuettu oikeusapua tarjoavia järjestöjä. Oikeusturvaa parantaa myös tietoisuuden lisääminen siitä, mitä naisten ihmisoikeudet ja sukupuolittunut väkivalta ovat. Loppuvuodesta 2019 Suomi teki päätöksen tukea hankkeen seuraavaa vaihetta yhteensä 4 miljoonalla eurolla vuosina 2020-2022. UM/Afganistan: Suomi tukee Afganistanin Ihmisoikeuskomission työtä (Afghan Independent Human Rights Commission – AIHRC) 500 000 eurolla vuosittain. AIHRC on vaikuttava ihmisoikeustoimija maassa ja se on pystynyt edistämään ihmisoikeuksien toteutumista merkittäväällä tavalla. Naisten oikeuksien edistäminen on yksi sen suurimmista saavutuksista ja myös sen kesällä 2019 nimitetty uusi puheenjohtaja on nainen. AIHRC teki myös vuonna 2019 kattavan kyselytutkimuksen poliittisten prosessien vaikutuksista rauhaan ja sen vaikutuksesta naisiin. Kyselyyn osallistui yli 5000 ihmistä ja tulokset huomioitiin osana laajempaa tutkimusta. Tutkimuksen perusteella AIHRC laati suositukset Afganistanin hallitukselle ja vaati hallitusta takaamaan naisten osallistumisen rauhanprosessin eri vaiheisiin. UM/Keski-Aasia: UNDP toteuttaa kahta Suomen rahoittamaa oikeusvaltiohanketta: toista toteutetaan Kirgisiassa ja toista Tadžikistanissa. Hankkeet ovat - "Widening access to justice for legal empowerment in the Kyrgyz Republic" ja - "Strengthening rule of law and human rights to empower people in Tajikistan". - Molempia hankkeita rahoitetaan 1,7 milj. eurolla vuosina 2018-2021 - Molempien hankkeiden erityiskohderyhmä ovat naiset ja tavoitteena naisten osallistumisen edistäminen
--	--	--	---

			- Hankkeiden avulla luodaan oikeusministeriön alaisuuteen valtakunnallista ilmaisten oikeusaputoimistojen järjestelmää - Lisäksi edistetään keskeisten ihmisoikeussopimusten ratifiointia - o Tavoitteissa on edistytty hyvin, kummassakin maassa oikeusapuneuvontaa on saanut tähän mennessä yli 40 000 henkeä. - o Kirgisiassa on hyväksytty laki ilmaisesta oikeusavusta, Tadžikistanissa laki ollut valmisteilla. Suomen pakolaisapu: Pakolaisavun tuella tehtiin naisiin kohdistuvan väkivallan vastaista työtä eri kohdemaissa. Myanmarissa kumppanijärjestöt toteuttivat SGBV-hankkeita FCON rahoituksella, konfliktin jälkeisellä alueella Kayah-maakunnassa (ks. saadut rahoitukset KNWOLle 2.1.1.) ja Katchinin maakunnassa konfliktialueella aloitettiin uuden kumppanin kanssa loppuvuodesta. Hankkeet kohdistuivat sekä viranomaisiin ja terveydenhuollon ammattilaisiin, että opiskelijoihin ja kyläläisiin. Kachinissa olivat keskiössä maan sisäiset pakolaiset ja vastaanottajayhteisöt. Lisäksi UNFPA ja Pakolaisapu rahoittivat naisten turvataloa. Tulokset: - 911 (721 N, 190M) osallistujaa yhteisö- ja maakuntatason “16-päivää aktivismia”- tapahtumissa. - Naistenpäivän tiedotuskampanjaan osallistui 337 (214 N, 123M) - GBV koulutus (valistus ja ennaltaehkäisy) järjestetty 37 (24 N, 13M) hallituksen terveysviranomaiselle ja 30 poliisille (18 N, 12M) - GBV-aiheiset tiedotuskampanjat ja tapahtumat kunnissa ja yhteisöissä, osallistujia 684 (443 N, 241 M), joista 215 oli yliopisto ja lukio-opiskelijoita - GBV koordinaatiokokoukset, joissa vahvistettiin eri toimijoiden yhteistyötä GBV-tapausten käsittelyssä. 101 (72 N, 29 M)
--	--	--	---

			osallistujaa mm viranomaisia (aluehallinnosta- ja aseellisista järjestöistä), poliiseja, terveysviranomaisia. - 7 (5N,2M) vapaaehtoista yhteisöfasilitaattoria koulutettu tiedottamaan ja tukemaan GBV-tapauksissa sekä omissa että naapuriyhteisöissä. - 24 (16M,8N) osallistui pakkoavioliiton vastaiseen kouluttajakoulutukseen - 84 (73 M, 11N) osallistui pakkoavioliiton vastaiseen koulutukseen Turvatalo, tukipuhelin ja oikeusapupalvelu: - Tuettu ja annettu lakiapua 16 (16N) GBV-tapaukselle - 124 puhelua vastaanotettu 24/7 GBV-tukipuhelimeen - 22 naista ja tyttöä sai paikan ja neuvontaa turvatalossa Turkissa tuetettiin syyrialaisien pakolaisten toimintakeskusta, joka oli suurimmalle osalle siellä käyviä naisia ainoa kodin ulkopuolinen paikka, johon he saivat miehiltään luvan mennä. Aihepiiriin liittyvä toiminnot: - 16-päivää aktivismia teeman ympärillä järjestettiin 3 työpajaa ja koulutus, 47 naista osallistui. - Naiskomitea teki toimintasuunnitelman teemasta koko vuodelle. - Tiedotuslehtiä, joissa on turvapuhelimen tiedot ja kerrotaan seksuaalisesta väkivallasta, jaettiin pakolaisten asuinalueilla. Uganda: Naisiin kohdistuva väkivalta on erityisesti osa Etelä-Sudanin ja DR Kongon konflikteja. Pakolaisapu tuki ”16-päivää aktivismia” tapahtumia Ugandaan paenneiden pakolaisten keskuudessa eri asutusalueilla. Lisäksi opetusryhmien ohjaajat pitivät esillä teemaa erityisesti ko. aikana. Opiskelijoilla oli mm. väittely- ja keskustelutilaisuuksia aiheenaan seksuaalinen väkivalta ja sen ehkäisy. Yhteensä 2 424, joista 2262 osallistui koulutuksiin ja tapahtumiin, ja 162 sai suojelua ja turvaa.
--	--	--	---

TULOS 2.3: Asevalvontaan, aseistariisuntaan ja aseiden leviämisen estämiseen on sisällytetty sukupuolinäkökulma kansallisella ja kansainvälisellä tasolla	2.3.1: Suomi tukee asekauppasopimuksen sukupuolittuneen väkivallan ehkäisemistä koskevan 7 artiklan 4 kohdan täytäntöönpanoa kaikissa sopimusvaltioissa	UM	UM/POL-20: Suomi tukee asekauppasopimuksen sukupuolittuneen väkivallan ehkäisemistä koskevan 7 artiklan 4 kohdan täytäntöönpanoa kaikissa sopimusvaltioissa, ml. hanketoiminnalla.
	2.3.2: Suomi sisällyttää asevalvontaan, aseistariisuntaan ja aseiden leviämisen estämiseen sukupuolinäkökulman kansallisella ja kansainvälisellä tasolla	UM	UM/POL-20: Suomi on järjestelmällisesti sisällyttänyt sukupuolinäkökulman keskeisiin puheenvuoroihinsa asevalvontaan, aseistariisuntaan ja aseiden leviämisen estämiseen liittyvissä keskusteluissa, niin kansallisesti kuin lukuisilla kansainvälisillä foorumeilla
	2.3.3: Suomi edistää ja tukee naisten ja naisten oikeuksia edistävien järjestöjen merkityksellistä osallistumista asevalvontaa, aseistariisuntaa ja asesulkua koskeviin poliittisiin keskusteluihin ja neuvotteluihin	UM	UM: Suomi edistää ja tukee naisten ja naisten oikeuksia edistävien järjestöjen merkityksellistä osallistumista asevalvontaa, aseistariisuntaa ja asesulkua koskeviin poliittisiin keskusteluihin ja neuvotteluihin.
TULOS 2.4: Väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisy- ja torjuntatyöhön on sisällytetty sukupuolinäkökulma	2.4.1: Suomen kansallinen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennaltaehkäisyn toimenpideohjelma sisältää sukupuolinäkökulman	SM	Poliisihallitus: Valtioneuvosto antoi 19.12.2019 periaatepäätöksen ”KANSALLINEN VÄKIVALTAISEN RADIKALISOITUMISEN JA EKSTREMISMIN ENNALTAEHKÄISYN TOIMENPIDEOHJELMA 2019-2023”. Ohjelman täytäntöönpanosuunnitelma on hyväksytty keväällä 2020 ja toiminta on käynnistynyt. Täytäntöönpanosuunnitelma perustuu toimenpiteistä vastuussa olevien organisaatioiden toimittamiin suunnitelmiin. Suunnitelmaa päivitetään vuosittain. Vuoden 2020 toimeenpanoon vaikuttavat keväällä 2020 levinnyt koronavirus ja siihen liittyvät poikkeukselliset toimet, jotka voivat viivästyttää ja ehkäistä joidenkin toimenpiteiden toimeenpanon käynnistymistä. Toimenpideohjelmassa huomioidaan sukupuolinäkökulma väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennaltaehkäisyssä. Ohjelman toimenpiteet:

			- <i>Toteutetaan tutkimus tytöistä ja naisista väkivaltaisissa ääriliikkeissä Suomessa.</i> Tutkimuksella saadaan tietoa siitä, millaisia rooleja ja tehtäviä tytöillä ja naisilla näissä liikkeissä on, miksi he liittyvät tähän toimintaan ja tukevat näitä liikkeitä, miten rekrytoituminen tapahtuu, sekä millaisia eroja tyttöihin ja naisiin liittyen eri ekstremististen ryhmien välillä on. Tutkimusehdotus sisältyy kansallisen toimenpideohjelman rahoitusesitykseen. Toteuttaminen riippuu siitä, osoitetaanko tutkimukseen rahoitusta. Aikataulu: 2020-2021. Vastuutahot: SM, tutkijat. - <i>Vahvistetaan nuorten naisten osallistumista väkivaltaisen radikalisoitumisen ennalta ehkäisevien toimien suunnitteluun ja toteuttamiseen.</i> Kansallinen työryhmä valmistelee toimenpiteet. Aikataulu: 2020-2021. Vastuutahot: Kansallinen yhteistyöryhmä, paikalliset yhteistyö- ja moniammatilliset ryhmät.
	2.4.2: Suomi helpottaa tiedonvaihtoa väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyn sisällyttämisestä kansallisiin toimintaohjelmiin, jotka sisältävät aiheeseen liittyviä sukupuolisensitiivisiä kokonaisuuksia ja/tai toimia	UM, SM	
	2.4.3: Suomi tukee väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyyn ja tutkimukseen liittyviä sukupuolisensitiivisiä aloitteita	UM, SM	

TAVOITE 3: TURVALLISUUSSEKTORI JA KRIISINHALLINTA

Turvallisuussektorilla ja kriisinhallinnassa on tehostettu sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista

Tulokset	Tuotokset	Vastuutahot	Tehdyt toimet
TULOS 3.1: Turvallisuussektorin ja kriisinhallinnan sukupuolijakauma on tasapainottunut	3.1.1: Suomi lisää turvallisuussektorilla toimivien naisten määrää ja varmistaa yhdenvertaisen uralla etenemisen kaikille	SM, PLM, PV	UM/Afganistan: Vuonna 2019 Suomi tuki Afganistanin poliisia ja sen uudistamista Law and Order Trust Fundin (LOTFA) kautta 1 miljoonalla eurolla. Suomi korostaa naispoliisien rekrytoinnin, koulutuksen ja työympäristön parantamisen tärkeyttä. Seksuaaliselle häirinnälle tulee olla nollatoleranssi. Myös Suomen 1,5 MEUR vuosittainen tuki Afganistanin armeijan tukirahastolle (Afghan National Army Trust Fund) on korvamerkitty tasa-arvon edistämiseen ja rahaston kautta Suomi on rahoittanut mm. naissotilaiden kouluttamista, työ- ja majoitustiloja, sekä armeijan terveyspalveluita. PV; Asepalvelukseen hakeutuvien vapaaehtoisten naisten sekä vakinaiseen palvelukseen hakeutuvien naisten määrää on pyritty lisäämään erilaisin rekrytointikampanjoin, joissa naiset ovat hyvin näkyvillä. Vuonna 2019 toteutettiin erityisesti naisille suunnattu informaatiokampanja Puolustusvoimissa tarjolla olevista cyber-puolustuksen tehtävistä. Materiaalia levitettiin sosiaalisessa mediassa (Twitter, LinkedIn) ja ilmoituksina naisille suunnatuissa aikakauslehdissä, esimerkiksi Me Naiset lehdessä. Yhdenvertainen uralla eteneminen vaikuttaa siihen, että palvelukseen hakeutuneet henkilöt pysyvät palveluksessa. Naisten ja miesten yhdenvertaista uralla etenemistä on edistetty Pääesikunnassa vuonna 2018 laaditulla tasa-arvosuunnittelun ohjeella, jossa korostetaan, että työpaikkatason tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhdenvertaisen uralla etenemisen varmistamiseen. Tasa-arvotilannetta edistetään laajemminkin tasa-arvosuunnittelun avulla. Vuoden 2017 lopussa <i>palkatusta sotilashenkilöstöstä oli naisia 3,2 prosenttia</i> (252 naista ja 7632 miestä) ja <i>palkatusta siviilihenkilöstöstä 47 prosenttia</i> (1874 naista ja 2154 miestä).

			Vuoden 2018 lopussa <i>sotilashenkilöstöstä oli naisia 3,4 prosenttia</i> (271 naista ja 7716 miestä) <i>ja siviilihenkilöstöstä 46 prosenttia</i> (1861 naista ja 2181 miestä). Vuoden 2019 lopussa sotilashenkilöstöstä oli naisia 4,4 prosenttia (349 naista ja 7664 miestä) ja siviilihenkilöstöstä 46 prosenttia (1885 naista ja 2217 miestä). Naisten osuus sotilashenkilöstöstä on siis noussut kaikkina vuosina Poliisihallitus: Poliisihallinnon naisten ja miesten lukumäärää seurataan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä. Naisten määrä on kasvanut tasaisesti lukumääräisesti ja prosentuaalisesti poliisiviroissa sekä lukumääräisesti "muut"-ryhmässä ylittäen koko henkilöstön osalta viime vuonna jo 30 %. Toimistotyöntekijöissä naisten lukumäärä on vähentynyt viime vuosina paljon, mutta prosentuaalisesti suhde miehiin nähden tässä kategoriassa on pysynyt entisellään (ko. kategorian kokonaismäärä on vähentynyt). Naisten suhteellinen osuus poliisihallinnon koko henkilöstöstä on kasvanut tasaisesti viimeiset vuosikymmenet lukuun ottamatta pientä notkahdusta vuosina 2016-2017, joka selittyy edellä kuvatusti toimistotyöntekijöiden määrän vähenemisellä. Poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhtenä tavoitteena on tasavertainen mahdollisuus urakehitykseen ja sen toimenpiteenä naisten uralla etenemisen edistäminen. Tavoite- ja kehityskeskusteluissa otetaan huomioon pitkäjänteisten urasuunnitelmien avulla naisten uralla etenemiseen kannustaminen. Poliisissa toimii valtakunnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä, jonka tehtävänä on käsitellä, seurata ja kehittää valtakunnallisesti poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioita. Työryhmä on seurannut vuosille 2017–2019 laaditun poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutumista sekä laatii parhaillaan tulevien vuosien poliisin valtakunnallisen tasa-arvo- ja
--	--	--	--

			yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Työryhmän tulee esittää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuteen liittyviä kehittämistoimia sekä raportoida näiden edistymistä Poliisihallitukselle vuosittain. Rajavartiolaitos: Rajavartiolaitoksessa laaditaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa vuosille 2020-2021, jossa huomioidaan tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu. Lisäksi Raja- ja merivartiokoululla on laadittu tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jossa on huomioitu naisten määrän lisääminen sekä tasa-arvoinen kohtelu. Rajavartijan peruskurssin suorittaneiden naisten lukumäärää on tietoisesti pyritty lisäämään erilaisin toimenpitein. Viimeisimmistä valmistuneista rajavartijan peruskursseista naisten osuus on ollut seuraava (henkilöä / prosenttia kurssin vahvuudesta): - 2016: 12/25 %, 2017: 10/17 %, 2018: 23/24 %, 2019: 37/15 %. Rajavartijan peruskursseja järjestettiin vuonna 2019 kaksi (PK26 ja PK27) ja koulutettujen kokonaismäärä oli normaalia suurempi, joka selittää naisten suhteellisen osuuden laskua vuoden 2019 osalta. - Koulutuksessa vuonna 2020 olevalla kurssilla vastaavat luvut ovat 14/26 %. - Vuonna 2019 Rajavartiolaitokseen valmistui kolme naista sotatieteiden kandidaatiksi. Raja- ja merivartiokoulu käyttää (edelleen) positiivista erityiskohtelua naisten osalta rajavartijan peruskurssien valinnoissa: lisäpiste naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittamisesta, miehiä matalammat vaatimusrajat 12 minuutin juoksutestissä ja mahdollisuus hakeutua kurssille ennen vapaaehtoisen asepalveluksen suorittamista. Vuoden 2019 kesäkuussa päättyneeltä 12. erikoisrajajääkärikurssilta kotiutui kautta aikain ensimmäinen naisten vapaaehtoista asepalvelusta erikoisrajajääkärikoulutuksessa suorittanut nainen. Erikoisrajajääkärikoulutuksessa annetaan valmiudet toimia Rajavartiolaitoksen
--	--	--	--

			erikoisjoukkosotilaana kriisiajan vaativimmissa taistelu-, tiedustelu- ja tukitehtävissä.
	3.1.2: Suomi lisää siviilikriisinhallinnassa ja sotilaallisessa kriisinhallinnassa toimivien naisten määrää ja varmistaa yhdenvertaisen uralla etenemisen kaikille	SM, CMC, PLM, PV, UM	UM/POL-10: Naisten kriisinhallintaosallistumisen määrän kasvattaminen on yksi Suomen ”Naiset, rauha ja turvallisuus” toimintaohjelmassa vuosille 2018 -2021 asetetuista tavoitteista. Suomi jatkoi aiempien vuosien tapaan tukeaan UN Womenin naisrauhanturvaajakoulutukselle. Keväällä 2019 Suomi liittyi Kanadan ja YK:n <i>Elsie Initiative Fund</i>-aloitteeseen, jonka avulla edistetään naisrauhanturvaajien koulutusta ja osallistumista operaatioihin. Suomi myös jatkoi osallistumista YK:n UNMISS-operaatioon Etelä-Sudanissa seksuaaliseen ja sukupuolittuneeseen väkivaltaan (SGBV) keskittyvällä erityispoliisitiimillä yhdessä Norjan kanssa. Lisäksi Suomi tuki YK:n rauhanturvaosaston hanketta operaatioiden johtotehtäviin valittavien henkilöiden ihmisoikeussensitiivisyyden, ml. naisten oikeudet, vahvistamiseksi. UM/Intia Suomen rahoitus UN Womenin Intiassa järjestämälle naisupseerien kurssille jatkui myös vuonna 2019. UN Womenin Intian toimiston ja Intian puolustusministeriön alaisen CUNPK-koulutuskeskuksen (Centre for UN Peacekeeping) vetämä Female Military Officers-kurssi kokoontui 11.-23.11.2019 Delhissä. Edustuston asiainhoitaja eli Erik puhui kurssin avaustilaisuudessa, ja Suomen suurlähetystöllä järjestettiin 1325-teemainen vastaanotto. Suomen osallistujana oli upseeri Laura Horto Rajavartiolaikokselta. Arvio sama kuin edellisinä vuosina: Horton ja New Delhin edustuston arvion mukaan Delhin FMOC-kurssi oli hyvin toimiva, relevantti kokonaisuus, joka edisti päätöslauselman 1325 tavoitteiden etenemistä Intian kontekstissa ja toi Suomelle näkyvyyttä naiset, rauha ja turvallisuus -teeman osalta. FMOC on vuosittainen ponnistus, johon UN Womenin Intian aluetoimisto on toivonut Suomelta tukea myös jatkossa.

			UM/Etyj: Suomen johdonmukaisesti noudattama linja sekondeerausten osalta, lisätä naiskandidaattien ja sekondeerattujen määrää myös kenttämissioissa, on tuottanut tuloksia. Suomi sekondeeraa Etyjiin kokonaisuutena yhteensä 31 henkilöä, joista 23 miehiä ja 8 naisia. Ukrainan monitorointimission (SMM) osuus on 26 henkilöä, joista 6 on naisia. Sihteeristöissä ja ODIHR:ssa: 2 naista ja 1 mies (EU sekondeeraus toimipaikkana Etyj) sekondeerattuina. Näistä henkilöstä, yksi on Suomen Etyjin sihteeristön gender-yksikköön sekondeeraama tasa-arvo -neuvonantaja ja toinen ODIHRiin sekondeerattu tasa-arvo ja -turvallisuusasiantuntija, jonka toimenkuvaan kuuluu myös 1325 -asiat. Lisäksi Suomi on parhaillaan rekrytoimassa Etyjin sihteeristön rauhanvälitystiimiin suomalaista sekondeerattua. PLM/PV: Naisten hakeutumista kriisinhallintatehtäviin edistettiin lähettämällä keväällä 2019 kaikille vuonna 2014 tai sen jälkeen vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneille naisille henkilökohtainen, Puolustusvoimien henkilöstöpäällikön kenraalimajuri Ilkka Korkiamäen allekirjoittama kirje. Kirjeen otsikko oli ”Tule rauhanturvaajaksi” ja siinä kerrottiin mahdollisuuksista hakeutua kriisinhallintatehtäviin ja kriisinhallintapalveluksen sisällöstä. Kirjeen lähettämisen jälkeen kriisinhallintapalvelukseen hakeneiden naisten lukumäärä kasvoi merkittävästi. PV; Lisäksi Puolustusvoimien tasa-arvosuunnittelun ohjeessa korostetaan sitä, että kriisinhallintapalveluksen tulee edistää yhdenvertaisesti naisten ja miesten urakehitystä. Poikkileikkausajankotina tarkasteltuna kriisinhallintapalveluksessa oli pitkään noin 20 - 25 naista, kun määrä on vuodesta 2018 ollut noin 30 naista. Naisten määrä on viimeisen kahden vuoden aikana ollut lähellä kansallisessa toimintaohjelmassa tavoitteeksi asetettua 7 prosenttia. Esimerkiksi vuoden 2019 lopussa kriisinhallintaoperaatioissa palveli 31 naista ja 367 miestä, eli naisten osuus oli 7,8 prosenttia.
--	--	--	--

		Suomi on myöskin saavuttanut YK:n asettaman tavoitteen, jonka mukaan esikunta- ja sotilastarkkailijatehtävissä toimivista 15 prosentin tulee olla naisia. Kriisinhallintakeskus: Vuonna 2019 naisten osuus Kriisinhallintakeskuksen sekondeeraamista asiantuntijoista oli keskimäärin 39,1%, vaihteluvälin ollessa 36,8%-41,2%. Naisten rekrytointitason tavoite 40% saavutettiin neljänä kuukautena vuoden aikana. Poliisitehtävien määrän kasvaminen vaikeuttaa yhä naisten osuuden kasvattamista lähetetyistä asiantuntijoista, sillä naisten osuus kriisinhallintatehtäviin koulutetuista poliiseista on huomattavasti 40% tavoitearvoa alhaisempi, suhteutuen naisten osuuteen Suomen poliisissa. 40% tavoitearvon saavuttamiseksi sekondeerauksissa on naisten osuus jouduttu kasvattamaan huomattavasti miehiä korkeammaksi muissa kuin turvallisuusviranomaiskokemusta vaativissa tehtävissä (Poliisi, Raja, Tulli, Puolustusvoimat). Esimerkiksi sihteeristötehtäviin lähetetyt asiantuntijat koostuvat pääosin naisista. Kriisinhallintakeskus analysoi keväällä 2020 siviilikriisinhallinnan sekondeerausten sukupuolittuneisuutta ja julkaisee asiasta vuoden aikana. Poliisihallitus: Poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhtenä tavoitteena on tasavertainen mahdollisuus urakehitykseen ja sen toimenpiteenä naisten uralla etenemisen edistäminen. Tavoite- ja kehityskeskusteluissa otetaan huomioon pitkäjänteisten urasuunnitelmien avulla naisten uralla etenemiseen kannustaminen. Poliisin kansainvälisen urapolun kuvaaminen on aloitettu, mutta se ei ole edistynyt suunnitellussa aikataulussa. Sen tavoitteena on luoda ohjausasiakirja ja pelisäännöt sekä selkiyttää sen avulla kv-tehtävien vaikutusta urakehitykseen poliisissa. Poliisissa aloitti syksyllä 2019 Johtamispotentiaalityöryhmä, jonka yhtenä tavoitteena on laatia esitys johdon urapolkumallista. Ko. raportti
--	--	---

			on valmistunut keväällä 2020 ja se on parhaillaan lausuntokierroksella. Urapolkumalliin kuvataan johtamispotentiaalin arvioinnin menettelyt, johtamisosaamisen osa-alueet ja osaamisen kehittämisen keinot huomioiden myös kv-tehtävät. Vuonna 2019 havaittiin rakenteellisia esteitä siviilivirassa toimivien poliisikoulutettujen henkilöiden (ml. naisten) hakeutumisessa KV-kriisinhallinnan tehtäviin. Näiden esteiden selvitystyötä on edistetty, mutta ratkaisua ei olla asiassa löydetty toistaiseksi
	3.1.3: Suomi lisää tasa-arvoneuvonantajina ja tasa-arvoasioiden yhteyshenkilöinä toimivien asiantuntijoiden määrää yleisesti ja erityisesti näissä tehtävissä toimivien miesten määrää	SM, CMC, PLM, PV, UM	UM/POL-10: Suomi rahoitti EU:lle, YK:lle ja Etyjille useita asiantuntijoita, joiden tehtävänkuva painottui vahvasti 1325 –tehtäviin. Suomi on korostanut riittävien resurssien varmistamista tasa-arvoasioissa EU-operaatioissa. PLM/PV: Gender-yhdyshenkilöiden määrä on pysynyt vakaana. Kaikissa henkilöstömäärältään yli 50 henkilön kriisinhallintajoukoissa on palvellut gender-yhdyshenkilö jo usean vuoden ajan. Lähes kaikki heistä ovat olleet miehiä. Suomalaisia henkilöitä palveli pitkään Afganistanin Resolute Support operaatiossa Kabulissa gender-neuvonantajana, mutta tästä tehtävästä luovuttiin vuonna 2018, koska sopivia koulutettuja henkilöitä, jotka olisivat olleet irrotettavassa tehtävään ei löytynyt. Tämän jälkeen palveluksessa ei ole ollut gender-neuvonantajia. Kriisinhallintakeskus: Vuonna 2019 Kriisinhallintakeskus lähetti Suomalaisen gender asiantuntijan neljään tehtävään; EUCAP SAHEL Mali Trainer on human rights and Gender, UN WOMEN Geneva Women, Peace and Security Specialist ja OSCE ODIHR Human Rights Officer, Gender & Security, EUMM Georgia Gender Adviser. Kaikki lähetetyt asiantuntijat ovat naisia. Lisäksi YK:n Etelä-Sudanin UNMISS-operaatiossa toimivassa suomalaisessa seksuaalisen väkivallan ehkäisyyn ja tutkintaan

			keskittyvässä erityispoliisi-työskentelee kolme suomalaista, kaksi naista ja yksi mies. Vuoden 2019 lopussa naiset, rauha ja turvallisuus tematiikka sisältyy 12 sekondeeratun asiantuntijan tehtäväkuvaan.
	3.1.4: Suomi selvittää kriisinhallintahenkilöstön läheisille suunnatuissa tukitoimissa mahdollisesti esiintyvät puutteet ja laaditaan suositukset tukitoimien kehittämiseksi	SM, CMC, PLM, PV	PLM/PV; Läheisille suunnattuja tukitoimia kehitetään Porin prikaatissa ja Suomen rauhanturvaajaliitossa. Puolustusvoimien antama tuki perustuu rotaatiokoulutuksen aikana Porin prikaatissa järjestettävään läheisten päivään, Porin prikaatin operaation aikana Tampereella järjestettävään läheisten päivään sekä Porin prikaatin kansainvälisten asioiden sosiaalikirjuriin antamaan neuvonta- ja tukipalveluun. Läheisten päivillä annetaan tietoa operaatioalueen tilanteesta ja palvelusolosuhteista sekä tarjotaan läheisille mahdollisuus muodostaa vertaistukiryhmiä. Suomen Rauhanturvaajaliitto tarjoaa tukipuhelinpalveluja läheisille ja järjestää alueellisia läheisten päiviä, joiden sisältö on pääosin samanlainen kuin Porin prikaatin läheistenpäivillä. Vuonna 2019 ryhdyttiin selvittämään alustavasti myös mahdollisuuksia tarjota lastenhoitopalveluja ja muita perhepalveluja läheisille sekä mahdollisuuksia kehittää läheisten ja kriisinhallintapalveluksessa olevien yhteydenpitoa ja läheisille suunnattua tiedotusta. Kriisinhallintakeskus: Kriisinhallintakeskus teki 2018 selvityksen tehtäviin lähetettyjen asiantuntijoiden perheiden tukitoimista. Selvitys perustui Kriisinhallintakeskuksen aiempiin aihetta käsitelleisiin tutkimuksiin ja kyselyihin, jonka lisäksi aiheesta keskusteltiin kotiutuneiden asiantuntijoiden palautetilaisuudessa. Selvityksessä korostui erityisesti asiantuntijoiden perheiden tietotarpeiden täyttäminen ja yhteydenpidon varmistaminen lähetetyn ja hänen perheensä välillä. Selvitys keskittyi tehtäviin sekondeerattujen asiantuntijoiden perheiden tukeen kotimaassa, eikä käsitellyt perheellisuuden merkitystä tehtäviin ja siviilikriisinhallintakoulutukseen

			hakeutumisessa, tai perheiden mukaan ottamista. Näiden selvittämiseksi suositeltiin laajempaa kyselytutkimusta. Selvityksen pohjalta laadittujen suositusten osalta ei toimeenpantu jatkotoimia vuonna 2019.
TULOS 3.2: Turvallisuussektorin ja kriisinhallinnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin on sisällytetty sukupuolinäkökulma	3.2.1: Suomi edistää kansainvälisillä foorumeilla sukupuolialalyysin sisällyttämistä kriisinhallintaoperaatioiden ja missioiden mandaattien suunnitteluun	UM	UM/POL-10: Suomi tukee ja toimeenpanee päätöslauselma 1325 toimeenpanoa vahvasti kriisinhallinnassa, ml. YK:n pääsihteerin Action for Peacekeeping (A4P) aloitteen puitteissa. Suomi on nostanut 1325-agendan edistämisen säännöllisesti EU- ja Etyj-operaatioiden mandaateista neuvoteltaessa ja operaatioiden strategisten katsausten yhteydessä. Suomi on myös pitänyt kautta linjan esillä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 toimeenpanoon liittyviä kysymyksiä ja edistänyt niiden integroimista osaksi Naton operaatiosuunnittelua.
	3.2.2: Suomi sisällyttää operaatioiden mandaattien toteutuksessa sukupuolinäkökulman kaikilla tasoilla (strateginen, operatiivinen ja taktinen), ottaen huomioon seksuaalisen ja sukupuolittuneen väkivallan ehkäisyn	PLM, PV, SM, UM	UM/ETYJ: Suomi ottaa säännönmukaisesti sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen esille kaikissa keskusteluissaan kenttämissioiden päälliköiden ja muiden edustajien sekä kenttämissioiden toimintaa ohjaavan konfliktinestokeskuksen edustajien kanssa. Asia otetaan esille mm. kenttämissioiden mandaattien jatkamisen yhteydessä käytävässä budjettikomitean keskustelussa. Asiassa on oltava valppaana, koska eräät osallistujavaltiot kyseenalaistavat ja esittävät heikennyksiä tasa-arvo (gender) -kirjauksiin, erityisesti kenttämissioiden budjettien käsittelyn yhteydessä. Asia huomioidaan kiitettävästi osassa Etyjin kenttämissioiden raportteja, osassa on vielä parantamisen varaa. Suomi osana EU:ta varmistaa, että ensisijainen huomio kiinnitetään käytännön täytäntöönpanoon ja tuloksiin. UM/Nato: Suomi osallistui Naton Sexual Exploitation and Abuse – policya valmistelleeseen konferenssiin alkuvuonna 2019. Policy tulee toimeenpanosuunnitelman valmistuttua koskemaan kaikkia Naton operaatioita. Valitettavasti Suomi ei kumppanimaana päässyt mukaan viralliseen neuvotteluprosessiin. PLM/PV: Gender-näkökulma otetaan joiltakin osin huomioon operaatioiden suunnittelussa ja toimeenpanossa jo nyt, mutta

			operaatioiden välillä on eroja. Joissakin operaatioissa nämä on integroitu paremmin operatiiviseen suunnitteluun ja operaatioiden toimeenpanoon, joissakin operaatioissa näissä asioissa on enemmän kehitettävää. PV: Puolustusvoimissa aloitettiin vuonna 2019 ohjeistuksen kehittäminen. Tarkoituksena on lisätä vuosittain Maavoimien esikunnassa laadittavaan kriisinhallinnan operatiiviseen suunnitelmaan erillinen liite, jossa ohjeistetaan gender näkökulman huomioon ottaminen operaatokohtaisessa suunnittelussa ja toiminnassa. Tällä hetkellä käytössä olevia menettelyjä, joilla edistetään naisten ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien turvallisuutta ja tilannetta ovat mm: - Naissotilaiden sijoittaminen kiertäviin partioihin, jolloin he voivat toimia paikallisväestölle esimerkkinä siitä, että naiset voivat toimia perinteisissä miesten tehtävissä. - Ihmisoikeus- ja tasa-arvoasioiden kouluttaminen paikallisille joukoille koulutusoperaatioissa. - Paikallisten joukkojen naissotilaiden kouluttaminen - Yhteydenpito paikalliseen siviiliyhteiskuntaan ja naisjärjestöihin, ja näin saatavan tiedon hyödyntäminen naisten turvallisuuden varmistamiseen ja aseman parantamiseen yhdessä paikallisten viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. - CIMIC toimintana toteutettavien pienimuotoisten kehityshankkeiden suuntaaminen niin, että ne palvelevat paikallisväestön naisia ja muita haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä.
	3.2.3: Suomi soveltaa nollatoleranssilinjaa seksuaaliseen häirintään ja hyväksikäyttöön	PLM, PV, SM, CMC, UM	UM/KEO-30: Ulkoministeriön tukea saavilta kansalaisjärjestöiltä edellytetään, että ne sitoutuvat noudattamaan Ulkoministeriön laatimia eettisiä ohjeita, joiden seksuaalista häirintää, hyväksikäyttöä ja väkivaltaa koskevaa tekstiä on viime vuosien aikana vahvistettu. UM/Etyj: Suomi tukee pääsihteerin toimia järjestön sisäisen työkaluturin muuttamiseksi tasa-arvoa tukevaksi, ml. seksuaaliseen häirintään puuttuminen ja nollatoleranssi seksuaaliseen häirintään.

			PLM/PV; Nollatoleranssi on kirjattu kaikkien operaatioiden käytännesääntöihin (Code of Conduct). Tätä korostetaan myös kriisinhallintahenkilöstön rotaatiokoulutuksessa. Vuonna 2019 ei noussut esiin seksuaalista häirintää tai hyväksikäyttöä sisältäneitä käytännesääntöjen rikkomuksia. Kriisinhallintakeskus: Nollatoleranssi sisältyy siviilikriisinhallinnan peruskurssin ja lähtevien asiantuntijoiden perehdytyskoulutusta osana käytännesääntöjen (code of conduct) käsittelyä. Vuonna 2019 ei noussut esiin seksuaalista häirintää tai hyväksikäyttöä sisältäneitä käytännesääntöjen rikkomuksia. Poliisihallitus: Poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhtenä tavoitteena on syrjintä- ja häirintävapaa poliisihallinto. Syksyllä 2018 toteutetussa henkilöstöbarometrikyselyssä oli mukana kysymyksiä seksuaalisesta häirinnästä. Lisäksi poliisiin on laadittu syksyllä 2019 eettinen koodisto, joka on johdettu poliisin arvoista ja strategiasta käsin. Sen kohta 2 kuuluu: Poliisi toimii tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti ”Työyhteisössämme ei suvaita syrjintää tai häirintää millään perusteella. Olemme inhimillisiä ja vastaamme jokainen omalta osaltamme siitä, ettemme itse toimi tai yllytä muita toimimaan syrjivästi tai halventavasti. Kohtelemme jokaista henkilöä, niin asiakkaita kuin kollegoitamme, samanarvoisesti riippumatta heidän henkilökohtaisista ominaisuuksistaan tai taustastaan. Emme suhtaudu kehenkään alentavasti, halveksivasti tai ennakkoluuloisesti. Kannustamme kaikkiin väestöryhmiin kuuluvia henkilöitä hakeutumaan töihin poliisihallintoon ja tuemme kaikkia tasavertaisesti urakehityksessä.” Poliisin ohje häirinnästä ja epäasiallisesta kohtelusta uudistettiin kesällä 2019. Poliisissa on nollatoleranssi häirinnän ja epäasiallisen kohtelun sushteen.
--	--	--	---

			Rajavartiolaitos: on nollatoleranssi seksuaaliseen häirintään ja hyväksikäyttöön liittyen. Rajavartiolaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa vuosille 2018-2019 yhtenä toimenpiteenä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi oli kiinnittää erityistä huomiota häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen ehkäisemiseen sopimuskaudelle 2018–2020 tehdyn virka- ja työehtosopimuksen suositusten mukaisesti. Työyksiköitä veloitettiin käsittelemään aihetta työhyvinvointikyselyn tulosten käsittelyn yhteydessä. Kahden vuoden välein toteutettavassa työhyvinvointikyselyssä on oma osionsa liittyen seksuaalisen häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen kokemukseen ja kyseisen osion tulokset raportoidaan aina ylimmälle johdolle.
	3.2.4: Suomi parantaa operaatioista saatavan tiedon käyttöä sukupuolinäkökulman kehittämisessä	PV, CMC	PV, SM/CMC: Selvitys siitä, kuinka gender-näkökulma näkyy operaatioiden suunnittelussa ja toteutuksessa käynnistyi vuonna 2019 yhteistyössä Pääesikunnan, Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen ja CMC:n kanssa. Selvitys toteutetaan asiakirja-aineiston analyysillä ja avainhenkilöille suunnattavalla kyselyllä. PV; Vuonna 2019 käynnistettiin myös operaatioiden tekemää raportointia koskevan ohjeistuksen päivitys. Pyrkimyksenä on varmistaa, että kaikkien operaatioiden raportteihin liitetään erillinen luku, jossa käsitellään gender-toimintaa.
	3.2.5: Turvallisuussektorin henkilöstön perus- ja jatkokoulutukseen ja -tutkintoihin sekä täydennyskoulutukseen sisällytetään sukupuolinäkökulma ja -analyysi. Koulutuksen vaikuttavuutta arvioidaan	PV, SM, CMC	PV; Työ on kesken: Koulutusta kehitetään Maanpuolustuskorkeakoulussa ja aliupseereille koulutusta antavissa hallintoyksiköissä. Maanpuolustuskorkeakoulun opetussuunnitelmien uudistamistyö on käynnissä, ja sotatieteiden maisterin tutkintoa kehitettiin vuonna 2019 liitämällä opintojaksoon ”Kansainvälinen harjoitustoiminta ja kokonaisvaltainen kriisinhallinta” osaamistavoitteet: - <i>osaa selittää YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien (UNSCR 1325, 2068, 2195) vaikutukset omaan toimintaan ja arvioida omaa toimintaansa suhteessa kansainvälisiin lakeihin ja sopimuksiin</i>

			- <i>osaa määritellä ja erottaa naisten, miesten, poikien ja tyttöjen erilaiset turvallisuustarpeet operaatioiden suunnittelussa ja toteutuksessa.</i> Maisterien valinnaiseen kriisinhallintaopetukseen gender-teema on integroitu jo aikaisemmin. Aliupseerien koulutukseen on lisätty 1325 opetusta muun muassa Merisotakoulussa. Työ on edelleen kesken, ja vain osassa aliupseerien opintoja käsitellään näitä asioita. Kriisinhallintakeskus ei tarjoa turvallisuussektorin perus- ja jatkokoulutusta, mutta keskuksen asiantuntijat osallistuvat vierasluennoitsijoina muiden toimijoiden koulutuksiin pyydettyinä. Poliisihallitus: Poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhtenä tavoitteena on syrjintä- ja häirintävapaa poliisihallinto, jonka yhtenä toimenpiteenä on sisällytetty arvokoulutus eri koulutustasoilla poliisin peruskoulutuksesta (poliisi AMK) päällystökoulutukseen (poliisi YAMK) asti. Rajavartiolaitos: Raja- ja merivartiokoululla on laadittu ja päivitetty tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelman mukaisesti koulun toiminnassa oppilaitoksena kaikissa opetustilaisuuksissa ja toimeenpantavilla kursseilla yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja syrjimätön kohtelu on kaiken toiminnan lähtökohta. Sen mukaisesti opinnoissa toimitaan asiallisesti, puolueettomasti ja tasa-arvoista kohtelua sekä sovinnollisuutta edistäen. Tämä perusperiaate kirjataan Raja- ja merivartiokoulun vastuulla oleviin opetussuunnitelmiin. Oppilaitoksen johto valvoo, että henkilöstö toimii tasa-arvoisesti. Tämä painottuu erityisesti opetustyössä, mutta kuuluu myös oppilaitoksen muun henkilökunnan toimintaan. Sukupuolten välinen tasa-arvo on yksi oppilaitoksen kasvatuksellisista tavoitteista. Opetukseen eivät vaikuta sukupuolten väliset erot eikä sukupuoli näy arvioinnissa millään tavalla
--	--	--	--

		muutoin, kuin on naisten positiivisesta erityiskohtelusta erikseen määrätty. Kurssilaiset valikoituvat täydennyskoulutukseen hallintoyksiköiden operatiivisten tarpeiden mukaisesti, ei sukupuolen mukaan. Täydennyskoulutus on tehtäväsidonnaista riippumatta siitä, kuka ja mitä sukupuolta tehtävän hoitaja on. Koulutuksessa naiset huomioidaan omilla sosiaali- ja majoitustiloilla, muutoin opetuksessa ei ole jaottelua sukupuolten välillä. Koulutuksen vaikuttavuutta arvioidaan täysin sukupuolesta riippumatta. Keskeisimpiä kriteereitä ovat erikseen määritellyt oppimistavoitteet ja suorituskysymykset. Raja- ja merivartiokoulun henkilökunnan edustajilla on velvollisuus puuttua opetuksen aikana ilmenevään sukupuoliseen väheksyntään, asenteellisuuteen, syrjintään tai häirintään, oli se sitten opiskelijoiden keskiä tai henkilökunnan ja opiskelijoiden välistä, ilmenemismuodoltaan puhetta tai toimintaa. Toisaalta sukupuolten väliset erot tunnustetaan, mikä näkyy merkitsevien erojen hahmottamisena erilaisissa tarpeissa. Esimerkiksi opiskelijoiden opintososiaalisissa eduissa on huomioitu naisten tarpeet (varusraha). Lainsäädännön ja hallinnon opetukseen sisältyy tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevien kysymysten käsittelyä. Raja- ja merivartiokoulun opettajakunnassa on naisia, mikä tukee operatiivisen toiminnan opettamista erityisesti niissä asioissa, joissa toimenpiteen suorittajan tulee olla samaa sukupuolta toiminnan kohteen kanssa. Kurssipalautteessa opiskelijoilla on mahdollisuus lausua opintojen sisällön lisäksi muista opintoihin liittyvistä seikoista. Maanpuolustuskorkeakoulu teettää opiskelijoille muiden palautekyselyjen lisäksi tasa-arvokyselyn, johon myös Rajavartiolaitokseen valmistuvat kadetit vastaavat. Raja- ja merivartiokoululla ei ole vastaavaa käytäntöä. Tulevaisuudessa voitaneen harkita käytäntöjen yhdenmukaistamista Maanpuolustuskorkeakoulun kanssa.
--	--	--

	3.2.6: Ylimmän johdon ja asiantuntijoiden koulutukseen sisällytetään sukupuolinäkökulma ja -analyysi	PLM, PV, SM, CMC, UM	PLM, PV; Suomi kouluttaa ylintä johtoa ja asiantuntijoita NCGM-keskuksen seminaareissa. Kriisinhallintakeskus ei ole järjestänyt ylimmän johdon koulutusta 2019. Rajavartiolaitos: Henkilöt valikoituvat koulutuksiin hallintoyksiköiden operatiivisten tarpeiden mukaisesti. Koulutus on tehtävisidonnaista riippumatta tehtävän hoitajan sukupuolesta. Siviilihenkilöstöä rekrytoidaan myös upseereiden ja rajavartioiden tällä hetkellä hoitamiin johto-, asiantuntija- ja tukitehtäviin, joihin annetaan asianmukainen koulutus tehtävänhoitajan tarpeen mukaan. Naisten osuus siviilivirkojen hoitajista Rajavartiolaitoksessa on noin 65,5%. Esimiestehtävissä aloittaneille siviilihenkilöille annetaan mahdollisuus osallistua esimieskoulutukseen, joka toteutetaan oppisopimuskoulutuksena. Käynnissä olevan koulutuksen osallistujat (2 henkilöä) ovat molemmat naisia
	3.2.7: Suomi ottaa sukupuolinäkökulman huomioon kansainvälisissä ja keskeisissä kansallisissa sotilaallisissa harjoituksissa	PLM, PV	PV; Gender-näkökulma on toistaiseksi vain osassa harjoituksia. Esimerkiksi Ruotsin kanssa toteutettaviin VIKING-harjoituksiin on sisällytetty gender-näkökulmaan harjaantumista. Muiden harjoitusten kehittäminen on kesken. Vuonna 2019 käynnistettiin vuonna 2021 toteutettavan kansainvälisen Arctic Lock -harjoituksen suunnittelu. Tämän harjoituksen yhteydessä kehitetään voimakkaasti gender-näkökulmaa harjoituksessa. Gender näkökulma sisällytetään suunnitteluun, skenaarioon ja toimintaan harjoituksessa. Näin saatavia kokemuksia hyödynnetään myöhemmissä harjoituksissa.
TULOS 3.3: Kriisinhallintakoulutukseen ja -harjoituksiin on sisällytetty sukupuolinäkökulma	3.3.1: Suomi sisällyttää sukupuolinäkökulman kriisinhallintakoulutukseen ja -harjoituksiin	PLM, PV, SM, CMC	PV; Porin prikaatin kriisinhallintahenkilöstön rotaatiokoulutuksessa ja Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen kursseilla käsitellään gender-näkökulmaa.

			Kaikki rotaatiokoulutukseen osallistuvat saavat perustiedot gender-asioista. Puolustusvoimien kansainvälinen keskus on ottanut gender-näkökulman mukaan kaikkiin kursseihinsa, jossa sen katsotaan olevan tarkoituksenmukaista. Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen kurseille osallistuu sotilastarkkailijoita, vanhempia upseereja ja asiantuntijoita kotimaasta ja ulkomailta. Vuonna 2019 näitä koulutuksia olivat: - United Nations Military Experts on Mission -kurssi (UNMEM): Suomi järjesti kaksi kurssia, joista yksi oli ns. 50/50 kurssi, tarkoittaen, että puolet paikosta oli varattu naisupseereille - Peace Support Operations Cooperation -kurssi (PSOCC) - United Nations Comprehensive Protection of Civilians -kurssi (UNCPOC) - European Union Integrated Approach on Crisis Management -kurssi (EUIACM) - Integrated Crisis Management -kurssi (ICM) - Africa Integrated Crisis Management -kurssi (AICM) Keniassa ja Ruandassa 2018 - Approaches to the Protection of Civilians in NATO and UN Peace Operations -kurssi (NATO UN POC) ICM ja UNPOC kurssit on järjestetty kokoanisvaltaisen kriisinhallinnn osaamiskeuksen mandaatilla FINCENT:in ja CMC:n yhteistyönä. Edellisten lisäksi FINCENT fasilitoi DCAF:in järjestämää ESDC Core -kurssia. Kriisinhallintakeskus: Kaikkiin Kriisinhallintakeskuksen ja kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan osaamiskeuksen koulutuksiin, joita Kriisinhallintakeskus on ollut mukana järjestämässä, on sisällytetty naiset, rauha ja turvallisuus-, ja sukupuoli-teemat. Vuonna 2019 näitä koulutuksia olivat: - Siviilikriisinhallinnan peruskurssit (BCCCM; Basic Course on Civilian Crisis Management) - Integrated Crisis Management (ICM)
--	--	--	--

			- European Union Integrated Approach on Crisis Management (EUIACM) - Järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan työpaja - Hostile Environment Awareness Training (HEAT)-kurssit - Perehdytyskoulutukset Siviilikriisinhallinnan peruskurssille valitaan miehiä ja naisia yhtä suuri lukumäärä, mutta kurssipaikan vastaanottavissa henkilöissä ilmenee hajontaa. 2019 siviilikriisinhallinnan peruskurssille osallistui 26 henkilöä, joista 11 oli naisia ja 15 miehiä. 46 henkilöä lähetettiin Suomessa ja ulkomailla järjestetyille erikoiskursseille. Heistä 15 oli naisia ja 31 miehiä.
	3.3.2: Suomi tarjoaa kansainväliseen käyttöön koulutusmoduuleja tai -tilaisuuksia, jotka sisältävät naiset, rauha ja turvallisuus -teeman	PLM, PV, SM, CMC, UM	UM/POL-10: Suomi on edistänyt naisrauhanturvaajien määrän lisäämistä kansainvälisesti tukemalla naisrauhanturvaajien koulutusta ja rekrytointia mm. UN Womenin sekä Elsie Initiative Fund aloitteen kautta. Suomen sekondeeraama erityispoliisiitiimi YK:n UNMISS-operaatiossa Libanonissa kouluttaa ja tukee paikallisviranomaisia ja – yhteisöjä seksuaaliseen ja sukupuolittuneeseen väkivaltaan (SGBV) liittyvissä kysymyksissä. PLM/PV; Puolustusvoimien henkilöstöä on toiminut kouluttajina ulkomailla toteutetuissa koulutustilaisuuksissa, ja Puolustusvoimien kansainvälinen keskus järjestää kansainvälisiä kursseja, joissa on mukana gender-näkökulma. Kriisinhallintakeskus: Kaikki Kriisinhallintakeskuksen järjestämät kurssit ovat avoimia kansainvälisille osallistujille, pois lukien suomalaisten asiantuntijoiden perehdytyskoulutukset.
	3.3.3: Suomalaisten tasa-arvoneuvonantajien ja tasa-arvoasioiden yhteyshenkilöiden osaamista kehitetään jatkuvasti	PLM, PV, SM, CMC, UM	PLM/PV; Puolustusvoimat on lähettänyt opiskelijoita kaikille NCGM-keskuksen kursseille, ja kotimaassa toteutettavien gender-neuvonantajakurssien suunnittelu tehtiin vuonna 2019 Puolustusvoimissa ja Maanpuolustuskoulutus ry:ssä.

			Kriisinhallintakeskus: Vuonna 2019 siviilikriisinhallinnan peruskurssille osallistui neljä taustaltaan gender adviser -tehtävään soveltuvaa henkilöä, kolme naista ja yksi mies. Vuonna 2019 yhtään asiantuntijaa ei lähetetty gender advisor-koulutukseen. Yksi asiantuntija lähetettiin naiset, rauha ja turvallisuus koulutukseen ulkomaille.
	3.3.4: Suomi sisällyttää Naiset, rauha ja turvallisuus -agendan koulutusta käsitteleviin keskusteluihin kansainvälisillä foorumeilla	UM, PLM, PV, SM	PV; Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen edustajat osallistuvat säännöllisesti kansainvälisiin tilaisuuksiin, joissa käsitellään gender-koulutusta.

TAVOITE 4: NAISTEN JA TYTTÖJEN SUOJELU SEKÄ OIKEUKSIEN TOTEUTUMINEN KRIISEISSÄ

Naisten ja tyttöjen suojeleminen sekä oikeuksien toteutuminen ja tarpeisiin vastaaminen kriiseissä on vahvistunut

Tulokset	Tuotokset	Vastuutahot	Tehdyt toimet
TULOS 4.1: Kansainvälisen yhteisön pyrkimykset torjua kaikkein vakavimpien kansainvälisten rikosten ja etenkin seksuaalisen ja sukupuolittuneen väkivallan rankaisemattomuutta ovat vahvistuneet	4.1.1: Suomi edistää rankaisemattomuuden torjumista ja rikoksentekijöiden vastuuseen saattamista	UM	UM/OIK-10: 500 000 euron määräraha rankaisemattomuuden vähentämistä koskevien hankkeiden tukemiseksi. Hankkeet liittyvät keskeisesti naisten aseman ja oikeuksien parantamiseen konfliktitilanteissa. Hankkeiden kautta voidaan oikeudellisesti vaikuttaa vastuuvollisuuden toteutumiseen ja uhrien oikeuksien parantamiseen. Suomen temaattisena prioriteettina on seksuaalista ja sukupuolittunutta väkivaltaa (SGBV) kokeneiden uhrien tukeminen. Suomen aloitteesta EU-puheenjohtajakaudella hyväksytyissä neuvoston päätelmissä humanitaarisesta avusta ja kansainvälisestä humanitaarisesta oikeudesta painotetaan SGBV-rikoksiin syyllistyneiden saattamista vastuuseen. UM/POL-40: Noin 500 000 euron määrärahat rankaisemattomuuden vähentämistä koskevien kansainvälisten kansalaisjärjestöjen hankkeiden tukemiseksi

			Suomen rahoittama International Federation of Human Rights, FIDH-jäреjstön toiminta liittyvät keskeisesti rankaisemattomuuteen ja naisten aseman ja oikeuksien parantamiseen konfliktitilanteissa. Hankkeiden kautta voidaan oikeudellisesti vaikuttaa vastuuvollisuuden toteutumiseen ja uhrien oikeuksien parantamiseen. Fokuksessa oli seksuaalista ja sukupuolittunutta väkivaltaa (SGBV) kokeneiden uhrien tukeminen, mm. seuraavissa maissa: Bangladesh, Kiina, Thaimaa, Indonesia, Intia, Pakistan, Afganistan, Chile, Kolumbia, Meksiko, Georgia, Ukraina, kiistanalaiset alueet Itä-Euroopassa. Suomi on rahoittanut kansainvälisen kansalaisjärjestön, International Commission of Jurists (ICJ), rankaisemattomuuden torjuntaan ja ihmisoikeusloukkauksien uhrien oikeussuojeluun ja korvauksiin keskittyvää hanketta seuraavissa maissa: Kambodža, Myanmar, Nepal, Itä-Timor, Lesotho, Uzbekistan, Tajikistan, Egypti, Tunisia, Venezuela. Osana hanketta ICJ mm. järjesti työpajan vastuunkannosta seksuaalisessa ja sukupuolittuneessa väkivallassa Eswatinissa (Swazimaa). Hanke tuotti myös lakisektorilla ja kansalaisyhteiskunnassa työskenteleville suunnatun ohjekirjan siitä, kuinka parhaiten toimittaa korvaukset ja hyvitykset, sekä takuut toistumattomuudesta, sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreille.
	4.1.2: Seksuaalisten ja sukupuolittuneiden väkivaltarikosten uhrin saavat tukea ICC:n uhrirahastolta ja osallistuvat sen rahoittamaan toimintaan	UM	UM/OIK-10: Suomi tuki Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) uhrirahastoa 200 000 eurolla vuonna 2019, tuki on korvamerkitty seksuaalista ja sukupuolittunutta väkivaltaa (SGBV) kokeneiden uhrien tukemiseen Saharan eteläpuolisessa Afrikassa.
	4.1.3: Tuetaan kansallisten viranomaisten valmiuksia edistää seksuaalisten ja sukupuolittuneiden väkivaltarikosten tutkintaa ja syytteeseen saattamista	UM	UM/OIK-10: Suomi tuki YK:n seksuaalisen väkivallan vastaista oikeusvaltiotiimiä 100 000 eurolla vuonna 2019. Oikeusvaltiotiimillä on hankkeita erityisesti Afrikassa.

			Suomi jatkoi vuonna 2019 Justice Rapid Response –mekanismin (JRR) johtoryhmän jäsenenä. Suomi tuki JRR:ää 300 000 eurolla vuonna 2019. UM/Jordania: Suomen tukema UN Womenin Eid bi Eid-hanke Jordaniassa (kts. kohta 2.1.2.) avustaa myös seksuaalisen väkivallan uhreja tarjoamalla heille suojelua, terapiaa ja oikeudellista apua. UM/Kenia: Vuoden 2019 aikana valmisteltiin Suomen ja Kenien kahdenvälinen hanke koskien sukupuolistuneen väkivallan ehkäisyä ja siihen liittyvän palveluiden laadun parantamista (kansallisella tasolla ja kolmessa maakunnassa). Hankkeen toimeenpano alkaa vuonna 2020. Suurlähetystö ja UN Women tukivat (taloudellisesti) Kenian kansallista konferenssia liittyen sukupoulistuneen väkivaltaan ja viranomaisten tilivelvollisuuden vahvistamiseen lokakuussa 2019. Konferenssiin osallistui laajasti viranmaisten edustajia eri aloista (gender, opetus, oikeuslaitos, poliisi, terveys) ja myös maakuntatason turvallisuudesta vastaavat johtavat virkamiehet (County Commissioners) ja kansalaisjärjestöjen edustajia. Konferenssin tuloksena oli 27 yhteistä sitoumusta tilivelvollisuuden vahvistamiseksi. UM/Somalia: Somaliassa on jatkettu vaikuttamistyötä naisiin kohdistuvaan väkivaltaan puuttumiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi UNFPA:n maaohjelman kautta. Vaikka lainsäädännössä ei juuri tapahtunut edistystä vuonna 2019, raiskausten rikostutkintaa kehitettiin ja Somaliassa esimerkiksi annettiin raiskausrikoksista ensimmäiset tuomiot. UM/Thaimaa; suurlähettiläs Suikkari-Kleven on tuottanut Bangkokin englanninkieliseen päälehteen vieraskynäkirjoituksen naisiin kohdistuvaan väkivaltaan puuttumisen tärkeydestä.
--	--	--	--

TULOS 4.2: Sukupuolinäkökulmaa vahvistetaan humanitaarisessa avustustoiminnassa	4.2.1: Suomen humanitaarisen avun linjaus ja humanitaarista rahoitusta koskeva ohjeistus huomioi sukupuolinäkökulman ja tukee naisten ja tyttöjen oikeuksien toteutumista kriiseissä. Suomi myötävaikuttaa siihen, että tasa-arvokysymysten - ja yhdenvertaisuuskysymysten huomiointi YK-järjestöjen, Punaisen Ristin ja Puolikuun liikkeen ja kansalaisjärjestöjen toimintapolitiikassa ja strategioissa edelleen vahvistuu.	UM	UM/KEO-70: Suomen uudessa humanitaarisessa linjauksessa (joulukuu 2019) Suomi kiinnittää erityistä huomiota vammaisten henkilöiden aseman parantamiseen hätätilanteissa, naisten ja tyttöjen seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja oikeuksiin sekä tarpeeseen toimia kriisien yhteydessä seksuaalista väkivaltaa vastaan. UM/Libanon: Suomi tukee lapsiavioliittojen vastaista PYM-hanketta Pohjois-Libanonissa. Hankeen tarkoituksena on lisätä tietoisuutta varhaisten avioliittojen negatiivisista vaikutuksista marginalisoituneissa libanonilais- ja syyrialaisyhteisöissä. Lisäksi hanke pyrkii vaikutustyöhön ja lobbaamiseen paikallisella ja kansallisella tasolla varhaisia avioliittoja rajoittavaan lainsäädäntöön ja käytäntöihin uskonnollisten johtajien keskuudessa. Kansalaisjärjestö Naba'an toteuttaman vuoden mittaisen hankkeen budjetti 2019-2020 on 50 300 EUR. UM/Mosambik: Mosambikin hirmumyrskyjen pelastus- ja jälleenrakennustyössä Suomi on johdonmukaisesti tuonut esiin naisten ja tyttöjen lisääntyvän haavoittuvuuden. Suomen tukipäätöksessä UNDP:n hallinnoimalle jälleenrakennusrahostolle (2 milj. euroa) korostetaan rahoituksen kohdentamista naisten taloudelliseen ja sosiaaliseen voimaannuttamiseen. SPR: SPR osallistuu aktiivisena jäsenenä kansainvälisen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen Gender and Diversity-verkoston toimintaan, ml. Sexual gender based violence (SGBV)- työryhmän työhön. Vuonna 2019 Gender and Diversity-verkosto laati uuden Gender and Diversity -linjauksen (aik. Gender policy), jossa sitoudutaan yhdenvertaisuuden ja yhtäläisten oikeuksien edistämiseen. IFRC:n linjausten lisäksi tuotettiin (Anti-harassment guidelines (2007) sekä ja Prevention and Response to Sexual Exploitation and Abuse (PSEA 2018), SPR päivitti ja yhdisti omat eettiset ohjeensa ”Seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön ehkäisy ja toimintatavat”.
---	--	-----------	--

			Loppuvuodesta 2018 Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainvälisen liiton (IFRC) vetämänä valmistui uusittu ohjeistus ”Minimum standards for Protection, Gender and Inclusion in emergencies”, jota käytetään kaikissa IFRC koordinoimissa (ml. SPR:n johtamat) katastrofioperaatioissa (tarvekartoitukset, suunnittelu ja arviointi) . Tämä ohjeistus kattaa humanitaarisen avun eri sektorit sekä myös SGBV, lasten suojelu ja muut suojelukysymykset (kuten esim. sukupuolinen häirintä ja hyväksikäyttö). Vuonna 2019 SPR tuki Liittoa uusitun ohjeistuksen jalkauttamisessa kansallisille yhdistyksille etenkin Afrikassa. Vuosina 2018-2019 SPR tuki liiton ja Komitean yhteisen vammaisuus inkluusiokoordinaattorin positiota. Koordinaattori rakensi tehtävän aikana liikkeelle läpileikkaavat toimintomenetelmät vammaiskysymysten valtavirtaistamiseksi niin politiikan kuin käytännön prosessien tasolla. Koordinaattorin työn tuloksena liikkeen 2030 strategia pitää sisällään vammaisinkluusiokysymykset ja niille on laadittu toimintasuunnitelma. Osana tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyötä SPR tuki myös liiton Afrikan aluetoimiston pilotoimaa koulutusta vuonna 2019 liittyen vammais-inkluusio työhön ja vaikuttamiseen. Tällä koulutuksella Afrikan alueen kansalliset yhdistysten valmiutta parannettiin humanitaarisen inkluusiotyön osalta.
	4.2.2: Suomi tukee toimia, joilla vahvistetaan seksuaalisen ja sukupuolittuneen väkivallan ennakointia, tunnistamista ja väkivallan uhriksi joutuneiden auttamista, naisten ja tyttöjen suojelua ja seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluihin pääsyä	UM	KEO-30: Seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja oikeuksiin keskittyvien kansainvälisten kansalaisjärjestöjen (International Planned Parenthood Federation (IPPF), IPAS) kautta Suomi tukee seksuaalisen ja sukupuolittuneen väkivallan uhreiksi joutuneiden auttamista ja SRHR-palveluihin pääsyä. Humanitaarisissa tilanteissa Suomen tukemat kansainväliset kansalaisjärjestöt tuottavat SRHR-palveluja haavoittuvissa ryhmissä oleville ja ovat lisäksi kehittäneet työkaluja ja kumppaneiden kapasiteettia ja tietoisuutta SRHR-palveluiden tärkeydestä humanitaarisissa tilanteissa. Vuonna 2019 Suomi solmi IPPF:n ja Ipasin kanssa uudet tukisopimukset kattuen vuodet 2019-2020.

			UM/KEO-70: Suomi osallistui korkealla tasolla Oslon End SGBV -apulupauskonferenssiin ja antoi useita rahallisia ja poliittisia sitoumuksia. Suomi rahoitti UNFPA:n Syyria-operaatiot 3 miljoonalla eurolla vuonna 2019. EU-puheenjohtajakauden aikana Suomi nosti SGBV-aiheen vahvasti esille neuvoston humanitaarisessa työryhmässä (COHAFA), ml. kutsui UNFPAn ja UN Womenin alustamaan EU-maiden keskustelua työryhmätasolla. Suomi on mukana ”Call to Action on Protection from Gender-Based Violence in Emergencies” -aloitteessa. UM/KEO-90: Suomi on YKn väestörahasto UNFPA:n merkittävä rahoittaja ja vuonna 2019 yleistukea annettiin 20 MEUR. UNFPA keskittyy työssään seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien edistämiseen kokonaisvaltaisesti ml. kriiseissä tehtävä työ. Lisäksi UNFPA:a tuettiin vuonna 2019 korvamerkitysti 4,5 MEUR edestä. UM/Somalia: Suomi edistää UNFPA:n maaohjelman kautta tukea naisten ja tyttöjen pääsyä seksuaali- ja lisääntymispalveluihin ja jatkaa vaikuttamistyötä seksuaalirikoslainsäädännön kehittämiseksi Somaliassa. UM/Afganistan: Suomi on tuki Marie Stopes Afganistan -järjestön toiminnalle vuonna 2019 oli 1,4 MEUR. Hankkeella vähennetään äitiys- ja lapsikuolleisuutta Afganistanissa lisäämällä laadukkaiden seksuaali-, lisääntymis-, äitiys- ja lapsiterveyspalveluiden saatavuutta ja kysyntää sekä ihmisten tietoisuutta seksuaali- ja lisääntymisterveydestä. Hanke tarjoaa useita eri kanavia kuten kiinteät ja liikkuvat klinikat, satelliittiklinikat sekä yhteisöterveydenhoitajien palveluja. Hankkeen avulla vuonna sadat tuhannet ihmiset, suurin osa naisia, pääsevät yllämainittujen palveluiden pariin ennen kaikkea seuduilla, joissa näitä palveluja ei ole tarjolla. Hanke myös lisää seksuaali- ja lisääntymisterveystietoisuutta, ml. nuoret ihmiset neuvonnan ja valistuksen avulla. SPR: SGBV työryhmä kehitti ohjeistukset kansallisten yhdistysten SGBV ohjelmia varten, minkä tarkoituksena on parantaa työn laatua sekä
--	--	--	--

			muun muassa harmonisoida ohjelmien monitorointia ja arviointia. Tämä lisäksi SPR on osallistunut IFRC:n ”PGI in emergencies” -työkalun kehittämiseen, joka sisältää ohjeita eri sektoreille, lomakkeita ja tarkastuslistoja sukupuolen ja erilaisuuden (ml. SGBV ja lasten suojelu) identifioimiseksi ja operaation suunnittelemiseksi, toteuttamiseksi ja arvioimiseksi. Vuonna 2019 liitto järjesti SPR:in tuella SGBV Trainer of Trainer (ToT) koulutuksia Etelä-Sudanissa (23 osallistujaa), Nigerisssä (26 osall.) ja Beninissä (21 osall.). Koulutuksen tuloksena osallistujat tuottavat toimintasuunnitelmat kansallisille yhdistyksille SGBV työtä varten ja edelleen kouluttavat yhdistysten henkilökunnan. Vuonna 2017 käynnistynyt Katastrofivalmiusyksikkö (ERU)/kenttäsaaraa-hanke Bangladeshissa, jossa keskeisenä oli seksuaali- ja lisääntymispalvelut (kuten komplisoitujen synnytysten hoito sekä medikaalinen ja henkinen tuki seksuaalisen väkivallan uhreille), saatiin päätökseen vuoden 2019 alussa. SPR siirsi kenttäsaaraan Bangladeshin Punaiselle Puolikuulle, mutta jatkoi terveyspalvelujen tukemista, joihin edelleen kuului mm. synnytysten hoito ja psykososiaalinen tuki. Vuonna 2019 SPR vastasi myös Mosambikin hirmumyrskyn avuntarpeeseen lähettämällä ERU kenttäsaaraan yhdessä Kanadan Punaisen Ristin kanssa. Keskiössä olivat äitiys- ja synnytyspalvelut. Kaikki ERU-yksiköissä toimivat kättilöt ja gynekologit ovat koulutettuja katastrofityöhön ja mm suorittavat MISP-koulutuksen. Vuonna 2019 SPR tuki liiton koordinoimaa työtä Afrikassa ja Aasiassa kansallisten yhdistysten osaamisen kasvattamiseksi SGBV työssä. Tuella kansallisille yhdistyksille järjestettiin koulutuksia ja toimintasuunnitelmia liittyen SGBV-tematiikan huomioon ottamiseksi.
	4.2.3: Suomi tuo aktiivisesti eri humanitaarisilla foorumeilla esiin tarpeen kiinnittää huomio naisiin ja tyttöihin haavoittuvissa tilanteissa, ml vammaisten oikeudet, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt, ja toimii	UM	UM/OIK-10: Naisten ja tyttöjen erityisen haavoittuva asema aseellisissa konflikteissa tuotu esiin humanitaarisen oikeuden alalla erityisesti Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen 33. konferenssissa, ml. pidetyt puheenvuorot ja konferenssissa annetut sitoumukset, sekä Suomen EU-puheenjohtajakaudella mm. neuvoston

	avunsaannin esteiden poistamiseksi		päätelmissä humanitaarisesta avusta ja kansainvälisestä humanitaarisesta oikeudesta. UM/KEO-70: Suomen EUPJ-kaudella Suomen aloitteesta hyväksyttiin neuvoston päätelmät humanitaarisesta avusta ja kv. humanitaarisesta oikeudesta; niissä painotetaan EU:n sitoumusta vastata paremmin kaikkein heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tarpeisiin (ml. naiset, vammaiset henkilöt, seksuaalisen suuntautumisen perusteella syrjityt henkilöt) sekä annetaan vahva tuki järjestelmänlaajuisten vammaisinkluusion suuntaviivojen toimeenpanolle. Suomi toi vammaisten henkilöiden, erityisesti vammaisten tyttöjen ja naisten, oikeuksia ja roolia esille myös useilla muilla foorumeilla, ml. kansainvälisen Punaisen Ristin liikkeen konferenssi, Euroopan kehitysyhteistyöpäivät. Lisäksi Suomen puheenjohtajakaudella Global Action on Disability -verkoston humanitaarisessa työryhmässä hyväksyttiin yhteiset vammaisvaikuttamisen viestit, jotka painottavat erityisesti tyttöjen ja naisten aseman huomioimista. SPR: Kansainvälisen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen 35. kansainväliseen konferenssiin (joulukuussa 2019) SGBV nostettiin yhdeksi sivutapahtumaksi joka liittyy Sexual and gender-based violence – Joint Action on Prevention and Response” (2015) - päätöslauselmaan. Tämän lisäksi konferenssissa järjestettiin myös vammaisinkluusioon liittyvä sivutapahtuma, jota tukivat UM, IFRC/ICRC ja SPR. SPR tuki vuonna 2019 liiton Aasia alueellista tutkimustyötä LGBTQI-vähemmistöjen huomioon ottamiseksi humanitaarisissa tilanteissa
	4.2.4: Suomi edistää humanitaarisissa kriiseissä toimivien naispuolisten työntekijöiden syrjinnän estämiseen tähtäävien toimintaohjeiden ja -politiikkojen toimeenpanoa	UM	UM/KEO-70: Suomi sisällytti kaikkiin vuonna 2019 solmimiinsa yksi- ja monivuotisiin rahoitussopimuksiin pykälän naispuolisten työntekijöiden syrjinnän estämisestä. UM/Afganistan: Yhdessä muiden Nordic+ -maiden (DK, FI, NL, NO, SE) kanssa Suomi esitti syyskuussa 2018 demarshin koskien seksuaalisen hyväksikäytön ja häirinnän nollatoleranssia YK-järjestöissä ja -

			kenttäoperaatioissa Afganistanissa. Vahvistamattomien tietojen mukaan häirintätapauksia on ollut ja Nordic+ maat tarjosivat yhteistyötä ehkäisevän toiminnan tehostamiseksi YK:n toiminnassa Afganistanissa. Asiaa seurattiin vielä vuoden 2019 puolella, jolloin maat ilmaisivat tyytyväisyytensä saatuihin vastauksiin.
	4.2.5: Suomi edistää tasa-arvokysymysten koordinoinnin ja UN Womenin roolin vahvistamista humanitaarisissa kriiseissä	UM	UM/KEO-70: UN Womenin humanitaarisesta työstä valmistui evaluaatio 2019. Suomi antoi tukensa evaluaation suosituksille eli UN Womenin normatiivisen roolin vahvistamiselle humanitaarisissa kriiseissä (ja operatiivisen roolin vähentämiselle). UM/KEO-90: Suomi tukee UN Womenin YK-järjestelmänlaajuisen koordinaatioroolin tukemista. UM/Libanon/Syyria: Suomi on sekondeerannut UN Womenin toimistoon Beirutiin henkilön (P3) UN Womenin humanitaarisen työn ja Syyria-ohjelman toimeenpanon tueksi.
TULOS 4.3: Suomen toimet muuttoliikkeisiin vastaamiseen liittyen vahvistavat naisten ja tyttöjen suojelua	4.3.1: Suomen kannanotot kansainvälisissä ja alueellisissa järjestöissä tukevat sukupuolinäkökulman sisällyttämistä kriiseihin vastaamisessa	UM, SM, STM, TEM, OKM	OKM: Suomi järjesti Euroopan neuvoston puheenjohtajuuskaudellaan huhtikuussa 2019 Helsingissä naisiin ja lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan vastaisen asiantuntijakonferenssin ja on pitänyt teemaa esillä Euroopan neuvoston liikunta-alan yhteistyön agendalla. Keskustelu jatkuu toisena pääteemana Euroopan neuvoston urheiluministerikonferenssissa vuoden 2020 lopulla, mikä liittyy Euroopan neuvoston alaisen Istanbulin sopimuksen toimeenpanoon liikuntasektorilla. Konferenssi maksoi Suomelle 20 000 euroa.
	4.3.2: Suomi tukee humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön keinoin muuttoliikkeissä olevien naisten ja tyttöjen oikeuksien toteutumista mm. palveluihin pääsyn ja omavaraisuuden tukemisen kautta esim. kohdennetun toimeentulo- ja	UM	UM: Suomi tukee Kansainvälisen siirtolaisjärjestö IOM:n hanketta Marokossa, Egyptissä, Libyassa, Tunisiassa ja Jemenissä (<u>ensimmäinen vaihe</u> 2,75 miljoonaa euroa 2015-2017, <u>toinen vaihe</u> 2,6 miljoonaa euroa 2018-2020). Hankkeen tavoitteena on tukea ja täydentää kansallisten ja paikallisten toimijoiden työtä kauttakulkusiirtolaisten terveyden ja suojelun edistämiseksi. Hankkeessa priorisoidaan kaikissa haavoittuvimmassa asemassa olevat siirtolaiset kuten ihmiskaupan uhrin, naiset, sukupuoleen perustuvan

	koulutustuen avulla ja tuomalla esiin naisten ja tyttöjen näkemyksiä muuttoliikkeeseen ja pakolaisuuteen liittyvissä keskustelufoorumeissa	väkivallan uhrit ja ilman huoltajaa olevat lapset. IOM toteuttaa jokaisessa maassa erilaisia aktiviteetteja, kuten esim. suoraa avustusta lääketieteellistä ja humanitaarista apua tarvitseville siirtolaisille, tukea kansallisille viranomaisille siirtolaisia ja heitä vastaanottavia yhteisöjä koskeissa terveysasioissa sekä valtion ja muiden terveyspalveluja tuottavien tahojen kapasiteetin kehittämistä siirtolaisten erityistarpeet huomioivien terveyspalvelujen kehittämiseksi. Lisäksi IOM edistää alueellista dialogia ja yhteistyötä siirtolaisasioissa. UM/KEO-30: KEO-30:n rahoitusta vastaanottava Pakolaisapu tukee nuoriso- ja pakolaisjärjestöissä toimivien naisten kouluttamista ja mentorointia pakolaistilanteissa ja konfliktinjälkeisillä alueilla vahvistaen naisten osaamista johtajuudessa ja neuvottelutaidoissa. UM/KEO-70: Suomi tuki YK:n väestörahaston työtä Syyriassa 3 miljoonalla eurolla. Työ keskittyi seksuaalisen väkivallan ehkäisemiseen ja jälkihoitoon sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin. Suomi tuki Kirkon Ulkomaanavun hanketta Bangladeshissa; hankkeessa tarjottiin naisille ja tytöille monialaista tukea seksuaalisen väkivallan ehkäisemiseksi ja jälkihoitoon sekä vahvistettiin yhteisöjen tietämystä naisten ja tyttöjen oikeuksista. UM/Egypti: PYM-projekti ACT UM/Afganistan: Afganistanin työllisyysshanke SALAM (Sustainable Afghanistan Livelihoods and Mobility) oli käynnissä 2017-2019. Suomi rahoitti hanketta 4,5 MEUR UNDP:n kautta. Hanke pyrki kehittämään kestäviä ratkaisuja maan sisäiseen ja ulkomaille kohdistuvaan muuttoliikkeeseen siten, että niitä varten syntyy turvallisia ja laillisia väyliä, ihmisille on koulutusta ja työtä tarjolla ja että he ovat tietoisia vaihtoehtoistaan. Tavoitteena on ollut taloudellisen hyvinvoinnin luominen, erityisesti naisille. Hanke vähentänyt näiden kaikkein haavoittuvimpien perheiden köyhyyttä. Odotuksista huolimatta Suomi jäi hankkeen ainoaksi rahoittajaksi ja hanke päättyi vuoteen 2019.
--	---	--

			Suomen pakolaisapu: Pakolaisnaisten toimeentuloa ja suojelua vahvistettiin koulutusten ja muiden toimien kautta Ugandassa, Turkissa ja Liberiassa. Ugandassa toimitaan 12 pakolaisasutusalueella sekä Kampalassa kaupunkipakolaisten parissa. Pakolaisnaisten lukutaito prosentti vaihtelee 15-40% välillä. Toiminnallinen luku- ja laskutaito on suojeluun ja naisten toimeentuloon sekä osallistumiseen liittyvä perustaito. Tämä vahvistaa naisten perusoikeuksia ja he voivat toimia tasavertaisesti mm avustustenjako- ja kaupankäyntitilanteissa. Lukutaidon ohella Ugandassa englanninkielen osaaminen on pakolaisille välttämätön mm. peruspalveluiden käyttämisessä ja toimeentulon hankkimisessa. Englanninkieli antaa heille yhteisen kielen viranomaisien kanssa. Mahdollisuuden hoitaa itseään koskevat asiat ja mm. yksityisyyden suojan lääkärissä. Koulutukset sisältävät talouslukutaitoa sekä aiheita mm terveydestä, ravitsemuksesta, lasten koulutuksesta ja naisten oikeuksista. Keittiöpuutarha- ja ilmastomuutokseen sopeutumista edistävät viljelymenetelmät ovat osana luku- ja kielikoulutusta. Nämä parantavat ravitsemusta ja antavat lisätuloja pakolaisille. Kaikista opiskelijoista 71% on naisia, ja 32% nuoria. - 5177 pakolais- ja vastaanottajayhteisön naista suoritti toiminnallisen lukutaitokoulutuksen. - 2325 pakolais- ja vastaanottajayhteisön naista suoritti toiminnallisen englanninkielen kurssin. Pienyrittäjyyškoulutukset ovat monimuotokoulutuksia, joissa vahvistetaan pakolaisten toimeentulonhankkimistaitoja, ja siten ehkäistään naisten riskikäyttäytymistä tulonhankinnassa. - 759 pakolais- ja vastaanottajayhteisön naista suoritti koulutuksen Säästö- ja lainaryhmät ovat pakolaisten omia matalakorkoista lainaa tarjoava säästöryhmiä. Tämä on merkittävä pakolaisten resilienssiä vahvistava mekanismi. Näistä naiset saavat lainaa investointien lisäksi
--	--	--	--

			odottamattoman vaikeuden kuten sairauden, sadon menetyksen tai varkauden kohdatessa. Ryhmiä perustetaan lukutaito-, kieli- ja pienyrittäjyyskoulutuksien yhteydessä. - 664 pakolais- ja vastaanottajayhteisön naista säästö- ja lainaryhmän jäsenenä Turkissa syyrian kaupunkipakolaisille annettiin turkin kielen koulutusta, jotta kaupungin terveys- ja muita palveluiden käyttö, lasten koulunkäynnin seuranta sekä töiden etsintä mahdollistuisi/helpottuisi. - 189 naista osallistui turkinkielen kurssille Ammatilliset lyhyt kurssit 4 kk paransivat sekä toimeentulomahdollisuuksia että edistivät syyrialaisen ja turkkilaisten toimimista yhdessä. - 107 naista osallistui kurssille, joista 50 oli pakolaisia Muutaman päivän mittaiset kädentaitokurssit ehkäisivät pakolaisten turhautumista ja paransivat eri kansallisuuksien yhteenkuuluvuutta - 365 naista, joista 215 pakolaista osallistui kursseille Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden parantamiseksi järjestettiin säännöllisiä syyrialaispakolais-, ja turkkilaisnaisten vierailuja toistensa kotona. Vierailuilla keskusteltiin ennalta määriteltujen teemojen pohjalta, joita olivat mm naisten oikeudet ja naisten rooli rauhanteon prosessissa. Naisten taloudellista voimaantumista vahvistettiin vuonna 2019 Liberiassa englanninkielen opetuksella norsunluurannikkolaisten pakolaisten parissa vastaanottajayhteisöissä. Tuettu vapaaehtoinen paluumuutto ja tuki pakolaisille on loppunut, joten kielitaito on integraatioprosessissa naisille erityisen tärkeä taito sekä toimeentulon että suojelun kannalta. Englantia opiskeli 134 naista. Yhteensä 9 513 pakolaisnaista
--	--	--	--

	4.3.3: Suomalaisten turvapaikanhakijoiden vastaanottoon osallistuvien palveluntarjoajien kykyä ottaa naisten ja tyttöjen erityistarpeet huomioon edistetään vahvistamalla kansallisia toimia. Suomeen pakolaisina tai turvapaikanhakijoina saapuville tytöille ja naisille tarjotaan rikoksen uhrin palveluja EU:n rikosuhridirektiivin mukaisesti ottaen erityisesti huomioon seksuaali- ja viharikosten uhrien tarvitsema erityinen tuki. Tavoitteena on vähentää uudelleen uhriutumisen riskiä	SM / MIGRI	Migri: Vastaanottojärjestelmän ohjaus-, koulutus-, ja kehittämistyössä on vahvistettu työntekijöiden kykyä tunnistaa ja huomioida naisten ja tyttöjen erityisen tuen tarpeet vastaanottokeskuksen arjessa ja palveluissa. Vastaanottokeskuksissa otettiin muun muassa käyttöön uusi alkuterveystarkastuksen malli, jossa huomioidaan aikaisempaa paremmin naisia ja tyttöjä koskevat erityiskysymykset. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä on kehittänyt asiakasprosessejaan ja yhteistyötään vastaanottokeskusten kanssa sen takaamiseksi, että ihmiskaupan uhriksi joutuneet naiset ja heidän lapsensa sekä uhriksi joutuneet tytöt saavat ne auttamistoimet ja sellaisen tuen, joita he toipuakseen tarvitsevat.
	4.3.4: Kansallisissa kotouttamistoimissa vahvistetaan maahanmuuttajien yksilöllisten tarpeiden pohjalta tasa-arvoa ja naisten ja tyttöjen osallistumista kotouttamistoimenpiteisiin huomioiden erityisesti opetuksen ja koulutuksen saatavuus ja naisten työmarkkina-aseman parantaminen	STM, TEM, OKM	OKM: 2019 kesäkuussa aloittanut hallitus päätti vahvistaa monin tavoin yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koulutuksen kaikilla asteilla, ml. maahanmuuttajataustaisten tukemiseksi: Koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi laaditaan osaamisen ja oppimisen tiekartta 2030 vuoden 2020 loppuun mennessä. Selvitetään kotoutumiskoulutuksen vahvistamista niin, että se kattaa kaikki väestöryhmät eri koulutusasteilla yhdenvertaisesti ja mahdollistaa kotoutumiskoulutuksen ja siihen sisältyvän kielikoulutuksen myös niille maahanmuuttajille, jotka ovat työmarkkinoiden ulkopuolella. Osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohjelmaa laaditaan toimenpiteitä maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimisedellytysten ja koulutussiirtymien turvaamiseksi erityisesti koulutuksen nivelvaiheissa. Maahanmuuttajataustaisten jatko-opintovalmiuksia parannetaan lisäämällä opinto-ohjausta ja monialaista yhteistyötä perheiden kanssa. Lisäksi jatketaan kielitietoisuuden opetuksen ja s2-

		opetuksen kehittämistä. Toimenpiteessä kiinnitetään erityistä huomiota opettajien osaamisen vahvistamiseen ja maahanmuuttajanaisten tukeen. Toimenpiteen tueksi hankitaan valmistavaa opetusta ja sen vaikuttavuutta koskeva selvitys. Pitkäjänteistä vaikuttavuutta opetussuunnitelmien perusteiden toimeenpanossa tavoitellaan Opetushallituksen valtionavustustoiminnan uudistamisen sekä kouluyhteisön kehittämistä koskevien käytäntöjen sekä nivelvaihetta koskevien käytäntöjen kehittämisen kautta. Maahanmuuttajat ovat yksi ammatillisen koulutuksen monista kohderyhmistä ja maahanmuuttajille tarkoitettu koulutus on integroitu ammatillisen koulutuksen järjestelmään. Henkilökohtaistamisen myötä opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jossa selvitetään ja tunnustetaan opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen. Yksilöllisiin osaamistarpeisiin voidaan vastata joustavasti tutkintojen, niiden osien, tutkintoon johtamattoman koulutuksen ja valmentavien koulutusten avulla. Osana tutkintokoulutusta voidaan järjestää opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja, joiden avulla voidaan vahvistaa kielellisiä, matemaattisia tai tietoteknisiä tai opiskelutekniikkaan liittyviä taitoja. Työpaikalla järjestettävä koulutus edistää entistä paremmin opiskelijan työelämäkontaktien syntymistä jo koulutuksen aikana sekä opiskelijan pääsyä työelämään koulutuksen jälkeen. Ammatillisen koulutuksen perusteiden läpileikkaavia teemoja ovat yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä sukupuolten välinen tasa-arvo. Opetus- ja kulttuuriministeriö on jakanut 2011 – 2019 erityisavustusta maahanmuuttajien kotoutumiseen liikunnan avulla kunnille ja vastaanottokeskustoiminnan järjestäjille. Pääpaino hankkeissa on ollut tyttöjen ja naisten tavoittamisessa ja osallistumisessa liikuntatoimintaan. Tähän on mainittuina vuosina suunnattu yhteensä n. 8 miljoonaa euroa, josta vuoden 2019 osuus on 945 000 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toimivalla Taiteen edistämiskeskuksella on vuosittaisena tukimuotona avustukset
--	--	--

			yhteisöille sekä apurahat yksityisille henkilöille maahanmuuton, oman kulttuurin ja integraation edistämiseksi sekä rasisminvastaisen toiminnan tukemiseksi. Näillä avustuksilla ja apurahoilla tuetaan myös maahanmuuttajien kotoutumisen edistämistä taiteen ja kulttuurin keinoin sekä kulttuurista moninaisuutta ja kulttuurien välistä vuoropuhelua edistävää toimintaa ja projekteja. Osa hankkeista kohdistuu suoraan, osa välillisesti naisten ja lasten aseman kohentamiseen kulttuuritoiminnan välityksellä. Tukea myönnetään vuosittain yhteensä 765 000 €.
	4.3.5: Suomen kannanotot ihmiskaupan vastaisessa kansainvälisessä koordinaatiossa ja Suomen rahoittamat hankkeet edistävät naisten ja tyttöjen oikeuksien toteutumista. Kansallisessa ihmiskaupan vastaisessa toiminnassa vahvistetaan sukupuolen valtavirtaistamista ja sukupuolivaikutusten huomioon ottamista	UM, SM	UM/Egypti: PYM-projekti ACT Migri: Naisten ja tyttöjen asema ja erityisen tuen tarpeet huomioidaan vastaanotto- ja ihmiskaupan uhrien palveluissa läpileikkaavalla periaatteella.
TULOS 4.4: Naispuolisia ihmisoikeuspuolustajia suojellaan ja heidän yhdenvertaisia toiminta- ja osallistumismahdollisuuksiaan on tuettu	4.4.1: Suomi tiedottaa naispuolisten ihmisoikeuspuolustajien toiminnasta, oikeuksista ja suojelun tarpeesta ja järjestää koulutusta viranomaisille ja muille tahoille	UM	UM/KEO-30: KEO-30 koordinoi POL-40:n kanssa politiikkatyötä ihmisoikeuspuolustajiin liittyen, ja yhtyy POL-40:n tästä asiasta tuottamaan kontribuutioon vastauksessaan toimenpidepyyntöön. Monet Suomen tukemat suomalaiset ja kansainväliset kansalaisjärjestöt keskittyvät ihmisoikeuksia, ympäristöä, maata, toimeentuloa ja kansalaisyhteiskunnan tilaa puolustavien, ja niiden puolesta taistelevien naisten tukemiseen ja puolustamiseen – vastaten myös haasteisiin, jotka liittyvät ilmaston muutoksen tuomaan epävarmuuteen ja muuttuvuuteen. Suomi tukee Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiön (KIOS) työtä 1,4 MEUR vuositasona. KIOSin Itä-Afrikkaan ja Etelä-Aasiaan keskittyvästä työstä merkittävä osa keskittyy kehitysmaiden ihmisoikeuspuolustajien tukemiseen. Siihen sisältyy

			naisihmisoikeuspuolustajien puolustaminen, heidän järjestöjen ja verkostoiden tukeminen ja heidän voimaannuttaminen vaatimaan omia ja yhteisöjensä oikeuksia. Suomen tuella KIOS myös tiedottaa naisihmisoikeuspuolustajien tilanteesta seminaarien, tilaisuuksien ja tiedotuskampanjoiden kautta, ja edistää naisjärjestöjen ja -verkostojen välisen yhteistyön takaamista konfliktin jälkeisissä tilanteissa edistää myös KIOS. KIOS tukee ja puolustaa naisihmisoikeuspuolustajia osana ohjelmaansa Itä-Afrikassa ja Etelä-Aasiassa. Esimerkiksi Nepalissa säätiö edistää dalitnaisten mahdollisuutta puolustaa omia oikeuksiansa ja verkostoitua keskenään. Ugandassa säätiö tukee naisjuristien voimaannuttamista edistääkseen naisten pääsyä oikeuteen, sekä naispuolisten ihmisoikeuspuolustajien turvallisuuden ja osallistumisen takaamista kaivannaisteollisuuden yrityshankkeissa. Siemenpuu-säätiö puolestaan tukee paikallisyhteisöjen naisten voimaannuttamista ympäristö- ja ilmastoasioissa eri näkökulmista. Esimerkiksi säätiön Nepalissa tuettava hanke pyrkii elvyttämään Nepalin yhteisömetsälain lähtökohtana ollutta yhteisön omistajuuteen nojautuvaa täytäntöönpanoa. Lähtökohtana on naisryhmien voimaannuttaminen hallinnoimaan yhteisömetsiä ekosysteemeinä oman niitä koskevan perinteisen ymmärryksensä pohjalta siten, että he saavat yhteisöjensä metsäekosysteemiä koskevat perinteiset tietonsa, tarpeensa, oikeutensa ja äänensä kuulluiksi ja huomioiduiksi metsää, sen hoitoa, käyttöä ja hallintoa koskevassa päätöksenteossa. Hanke suojelee ekosysteemejä voimaannuttamalla köyhiä naisia ja yhteisöjä kestävään metsänkäyttöön. Myös Suomen Lähetysseuran työ edistää naispuolisten ympäristö- ja ihmisoikeuspuolustajien asemaa. Järjestön työn tuloksena Kolumbiassa Chocóssa naisten osaamisen kehittyminen ja osallistuminen maa-oikeuksien puolustamiseen on myös edistänyt heidän asemaansa yhteisöissä. Yksi hankkeen aktiiveista valittiin ensimmäisenä naispuolisena henkilönä etnisen reservaattialueensa
--	--	--	--

			kuvernööriksi. Monet afrokolumbiaisyyhteisöjen aktiivit ovat ryhtyneet toimimaan Atrato-joen alueen suojelukunnassa. UM/POL-40: Suomi tukee ihmisoikeuspuolustajien ja naisihmisoikeuspuolustajien toimintaa sekä taloudellisten että poliittisten keinojen kautta. Taloudellisesti tuemme useita kv. ihmisoikeusjärjestöjä INGO-tuen kautta. Lisäksi annamme pienempää rahoitusta suoraan ihmisoikeuspuolustajien työtä tukeville rahastoille (esim. USA:n hallinnoimat Lifeline-rahasto ja Global Equality Fund). Suomen edustustoverkko tukee ihmisoikeustyötä ja –puolustajia myös PYM-tuen kautta. Taloudellisen tuen lisäksi Suomi tuo ihmisoikeuspuolustajien työtä esille poliittisesti mm. paikallis- ja kv. tason puheenvuoroissa sekä kahden- ja monenvälisissä vuoropuheluissa muiden maiden kanssa. Naisihmisoikeuspuolustaja-asiaa pidettiin esillä esim EU:n ulkoministerien epävirallisessa Gymnich-kokouksessa 29.08.2019 - 30.08.2019 ja muissa Suomen EU-puheenjohtajakauden tilaisuuksissa. Ulkoministeriön eri yksiköt ja edustustot järjestävät säännöllisesti kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa yhteisiä tilaisuuksia ja sivutapahtumia esim. YK-tapahtumien ja istuntojen yhteydessä. Suomen tukemia kv-järjestöjä ovat mm. DefendDefenders East and Horn of Africa Human Rights Defenders Project, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksiin keskittyvä International Lesbian and Gay Association (ILGA) ja vammaisten oikeuksien asiantuntijajärjestö International Disability Alliance (IDA). Kansainväliselle kansalaisjärjestö International Service of Human Rights (ISHR) sai 250 000 euroa yleistukea, jolla vahvistetaan ihmisoikeuspuolustajien kapasiteettia ja edistää sekä vahvistaa ihmisoikeuspuolustajien asemaa, roolia ja toimintamahdollisuuksia. 2019 ISHR antoi mm. merkittävän kontribuution ihmisoikeuspuolustajien julistuksen vuosipäivänä annettuun yhteislausuntoon missä tunnustettiin naispuolisten
--	--	--	---

			ihmisoikeuspuolustajien työ ja siihen liittyvät haasteet, sekä annettiin yhteissitoumus naisihmisoikeuspuolustajien suojelemisesta. 350 000 euroa yleistukea kansainvälisen kansalaisjärjestön, Organisation Mondiale Contre la Torture (OMCT), ihmisoikeuspuolustajien työtä ja toimijuutta puolustavalle toiminnalle. Hankkeessa tuetaan vähintään 600 ihmisoikeuspuolustajan ja heidän organisaatioidensa työtä, myös koulutuksen keinoin, painottaen erityisesti merkittävässä vaarassa ja kidutuksen uhan alla olevien ryhmien, kuten naisihmisoikeuspuolustajien, tukemista. UM/Thaimaa; Bangkokin-suurlähetystö on korostanut erityisesti naispuolisten ihmisoikeuspuolustajien asemaa järjestämällä näitä koskevan tilaisuuden kansainvälisenä naistenpäivänä sekä myöntämällä thaimaalaiselle ihmisoikeuspuolustaja Angkhana Neelaphajitille Hän-tunnustuksen tämän pitkäaikaisesta ja laajamittaisesta työstä, joka on ulottunut myös Etelä-Thaimaan konfliktialueelle. Suurlähetystö on osallistunut samanmielisten maiden rintamassa erityisesti naispuolisiin ihmisoikeuspuolustajiin kohdistuvien oikeudenkäyntien seurantaan Thaimaassa. KIOS: Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiö KIOS järjesti Helsingissä 29.8. yhdessä Amnesty International Suomen osaston ja Euroopan parlamentin Suomen toimiston kanssa asiantuntijaseminaarin, jossa käsiteltiin naisihmisoikeuspuolustajien turvallisuutta ja EU:n mahdollisuuksia tukea ihmisoikeuspuolustajia. Seminaarissa puhujina oli naispuolisia ihmisoikeuspuolustajia eri puolilta maailmaa. Seminaari ajoitettiin EU:n epävirallisen ulkoministerikokouksen (Gymnich) yhteyteen ja siihen osallistui viranomaisia ja kansalaisjärjestöjen edustajia. Suomen-vierailunsa yhteydessä naisihmisoikeuspuolustajat tapasivat myös kansanedustajia ja EU-maiden lähetystöjen edustajia. Syksyn aikana KIOS tuotti yhteistyössä Suomen Amnestyn ja Suomen Ekumeenisen neuvoston Vastuuviikko-kampanjan kanssa laajemmalla yleisölle suunnattuja lyhytvideoita, joissa esitellään naispuolinen
--	--	--	--

			ihmisoikeuspuolustaja, hänen työtään ja kohtaamiaan haasteita. Videoita on jaettu sosiaalisessa mediassa.
	4.4.2: Naisihmisoikeuspuolustajat osallistuvat säännöllisesti kansainvälisten organisaatioiden, EU:n ja Pohjoismaiden järjestämiin alan kokouksiin ja seminaareihin	UM	UM/KEO-30: Suomen tukema KIOS-säätiö tukee naisihmisoikeuspuolustajien osallistumista kansallisilla ja kv-foorumeilla. UM/Egypti: Suurlähetystön edustajat ovat osallistuneet useisiin kokouksiin ja seminaareihin, joissa on ollut läsnä ja puhujina naisihmisoikeuspuolustajia KIOS: Suomen EU-puheenjohtajuuskauden aikana KIOS toi Suomeen DefendDefenders (East and Horn of Africa Human Rights Defenders Project) –järjestön ohjelmajohtajan Memory Banderan, joka piti puheenvuoron EU:n ulkoministereiden epävirallisen kokouksen Gymnichin lounaan yhteydessä. Bandera ja kolme muuta lounaalle kutsuttua naisihmisoikeuspuolustajaa pystyivät sen yhteydessä kommunikoidaan suoraan ministereille ja EU-maiden muille edustajille ihmis-oikeustilanteesta ja EU:n ihmis-oikeustoimien vaikutuksista globaalissa etelässä.

TAVOITE 5: Läpileikkaavat teemat; Suomi edistää tavoitteita 1–4 kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen linjauksissa, strategioissa ja toiminnassa sekä kannustamalla kansallisten toimintaohjelmien laadintaan

Tulokset	Tuotokset	Vastuutahot	Tehdyt toimet

LÄPILEIKKAAVA TULOS 1: Suomi vaikuttaa toiminnallaan Naiset, rauha ja turvallisuus -agendaan liittyvien kansainvälisten ja alueellisten linjausten laatimiseen, kehittämiseen ja toteuttamiseen	LT 1.1: Suomen ehdotuksilla, aloitteilla ja puheenvuoroilla varmistetaan Naiset, rauha ja turvallisuusagendan sisällyttäminen kansainvälisissä ja alueellisissa politiikoissa, strategioissa ja toiminnassa.	KAIKKI	UM/KEO-90: Suomi on painottanut naisten johtajuutta, tasa-arvoa ja naisten oikeuksia kaikessa monenvälisessä päätöksenteossa YK:ssa. UM/POL-10: 1325-teemaa tuodaan esiin useilla kansainvälisillä foorumeilla ml. Nato, EU, YK ja Etyj. UM/POL-40: Suomi on tukenut YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston OHCHR:n Addis Abeban alueellisen toimiston gender-neuvonantajan työtä vuosina 2016-2018. Suomella on ollut tärkeä rooli tehtävän perustamisessa ja tuen jatkamista esitetään edelleen vuonna 2019 250 000 eurolla. Perusteena on Suomen vahva sitoutuminen YK:n ihmisoikeustoimintaan naisten ja tyttöjen oikeuksien sekä sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi, myös OHCHR:n toiminnan maatasolla, sekä poliittisena tavoitteena ylläpitää Suomen korkeaa profiilia YK:n ihmisoikeusneuvostokampanjan edistämiseksi (vaalit 2021, jäsenyys 2022-24). Hanke pureutuu ihmisoikeusloukkausten juurisyihin ml. lainsäädäntöön ja asenteisiin. Vaikuttamistavoitteeksi otetaan vammaisten henkilöiden oikeuksien vahvempi intergratio RGA:n työhön ja intersektionaalisuus. Tähänastiset tulokset ovat myönteisiä, ja tehtävää on todella paljon, joten mandaatin on oltava laaja. RGA pyrkii kapasiteetin lisäämiseen paikallisesti. DAC päätavoite on muutettu sukupuolten väliseksi tasa-arvoksi ja tilastollinen kooste päivitetty. Suomen yleistuki OHCHR:lle v. 2019 oli 1 700 000 euroa ja OHCHR:n teknisen avun rahaston (Voluntary Fund for Technical Cooperation) oli 800 000 euroa. UM/Egypti: Koordinaatio ja puheenvuorot GAD-ryhmässä. Lisäksi suurlähettiläs osallistunut Egyptin ulkoministeriön ja National Council for Womenin järjestämiin koordinaatiokokouksiin, joissa hän on pitänyt puheenvuoroja 1325-agendaan liittyen. UM/ETYJ: Suomi, Itävalta, Kazakstan ja Turkki ovat pyrkineet vahvistamaan naisten roolia konfliktien ratkaisussa ja ajaneet aloitetta,
---	---	---------------	--

			jonka tavoitteena on hyväksyä Etyjille järjestönlaajuinen 1325-toimintaohjelma. 1325 -juhlavuosi nostaa tämän asian esille yhä useammissa kokouksissa ja puheenvuoroissa. Etyjin osallistujavaltioiden kesken ei kuitenkaan ole olemassa yhteisymmärrystä järjestönlaajuisen 1325 -toimintaohjelman luomisesta. Etyjissä toimintaohjelman hyväksyminen edellyttää konsensuspäätöstä (kaikkien 57 osallistujavaltion hyväksyntää). OKM: Opetus- ja kulttuuriministeriö on johdonmukaisesti korostanut sukupuolten välistä tasa-arvoa ja naisten aseman vahvistamista kansainvälisissä yhteyksissä, mukaan lukien jäsenyyksikautenaan 2017-2021 YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö UNESCO:n hallintoneuvostossa. Suomen viestinä on ollut, että tyttöjen ja naisten koulutuksella kaikilla koulutuksen tasoilla ja tasa-arvotilanteen kaikkinaisella kohentamisella eri yhteiskunnissa on laaja merkitys, kuten yhteiskuntarauhan, väestön terveyden, kulttuuriperinnön vaalimisen ja kestävä kehityksen moniulotteisessa edistämisessä. UM/AU: Suomi rahoitti AU:n rauhanvälityksen tuen kapasiteetin kehittämishanketta, jonka puitteissa FemWise-Africa naisrauhanvälittäjäverkosto on vakiintunut osaksi AU:n rauhan ja turvallisuuden arkkitehtuuria. Tukea verkoston toiminnallistamiseksi jatketaan CMI:n toteuttaman AU-hankkeen kautta. Suomen edustajat ovat AU:n foorumeilla aktiivisesti pitäneet esillä naiset, rauha ja turvallisuus -tematiikkaa. CMI: - Naiset, rauha ja turvallisuus -agendan tukeminen ja tuominen esille yhteistyössä Arabiliiton kanssa (esim. CCCPA:n kanssa toteutettu koulutus arabimaiden naisdiplomaateille ”Enhancing Arab Women’s Participation in Peace Processes” Kairossa 24-28. maaliskuuta; Arabiliiton korkean tason ministeritapaaminen naisten roolin vahvistamisesta konfliktien jälkeen, Kairossa 20.-21. marraskuuta) - Operationaalinen tuki naisrauhanvälittäjäverkostoille ja niiden globaalien yhteistyön edistämiseksi, erityisesti tuki alueellisten
--	--	--	---

			naisrauhanvälittäjäverkostojen globaalin allianssin lanseeraukselle New Yorkissa 24.-26.9. New Yorkissa - GIM: Rauhanvälitystoimijoiden kapasiteetin vahvistaminen korkealla tasolla Gender and Inclusive Mediation -seminaarin kautta. Seminaari järjestettiin yhteistyössä UN DPPA:n ja PRIO:n kanssa 5.-7. marraskuuta 2019 Helsingissä - Osallistuminen WPS -toimeenpanon käytäntöjen kehittämiseen kansainvälisillä foorumeilla ja neuvoa-antavissa paneeleissa (esim. osallistuminen Etyjin konsultaatioon naisten osallistumisen vahvistamiseen ja vaikuttavien rauhanprosesseihin liittyvän työkalupakin kokoamisesta, asiantuntijalausunnon antaminen Euroopan parlamentille naisten osallistumisesta rauhanprosesseihin) Suomen pakolaisapu: Pakolaisapu piti esillä eri foorumeilla pakolaisnaisten haavoittuvaa asemaa, ja siihen liittyviä riskejä, mutta tuoden myös esiin kuinka tilannetta voidaan parantaa mm perusopetuksen ja toimeentuloon vahvistamiseen tähtäävän koulutuksen avulla. Eri tilaisuuksia asian esiin nostamiseen ovat olleet mm. Turvallisuuspoliittinen akatemia sekä kahdenkeskiset tapaamiset UNHCR:n Global Refugee Forum joulukuussa. Myös naisiin kohdistuvaa väkivaltaa pidettiin esillä myös Myanmarissa eri kansainvälisten järjestöjen ja rahoittajien foorumeilla.
	LT 1.2: Suomi vaikuttaa kansainvälisillä foorumeilla varhaisvaroitusjärjestelmien kehittämiseen ja käyttöönottoon	UM	
LÄPILEIKKAAVA TULOS 2: Suomi edistää toiminnallaan kansallisten toimintaohjelmien kehittämistä ja toimeenpanoa	LT 2.1: Kansallisten toimintaohjelmien laadintaa ja toteuttamista tuetaan maatason koordinaation ja kansallisen omistajuuden vahvistamisella	UM	UM: Suomi tukee UN Womenin Naiset, rauha ja turvallisuus -hanketta Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä (ensimmäinen vaihe 3,2 miljoonaa euroa 2016–2018, toinen vaihe 3,9 miljoonaa euroa 2019-2021). Vuonna 2016 alkaneen hankkeen ensimmäisen vaiheen tavoitteena oli tukea naiset, rauha ja turvallisuus -teeman edistämistä, naisten johtajuutta sekä toimia yhteistyössä maiden kanssa 1325-kansallisten suunnitelmien kehittämiseksi. Hankkeen aikana saavutettiin selkeitä tuloksia. Jordanian ja Tunisian ensimmäiset 1325-toimenpideohjelmat julkistettiin vuonna

			2018 . Libanonin, jota on tuettu huhtikuusta 2018 alkaen, 1325-toimenpideohjelma hyväksyttiin virallisesti syyskuussa 2019. Irakia on tuettu maan ensimmäisen 1325-ohjelman toimeenpanossa erityisesti tarjoamalla suojapalveluja konfliktista kärsineille naisille. Arabiliiton kapasiteettia ja mekanismeja tukea sen jäsenvaltioiden sitoutumista naiset, rauha ja turvallisuus-agendan toimeenpanoon on vahvistettu. Lisäksi UN Women tekee hankkeen puitteissa yhteistyötä Arabiliiton kanssa sen alueellisen naiset, rauha ja turvallisuus -ohjelman toimeenpanon edistämiseksi sekä alueellisen dialogin vahvistamiseksi. Vuonna 2019 hanke tuki Arabiliiton naisverkoston käynnistämistä, Suomi osallistui verkoston lanseeraukseen Kairossa. UM/Egypti: Koordinaatio ja puheenvuorot GAD-ryhmässä. Suurlähettiläs osallistunut Egyptin ulkoministeriön ja National Council for Womenin järjestämiin koordinaatiokokouksiin, joissa hän on pitänyt puheenvuoroja 1325-agendaan liittyen. Suurlähettilään residenssissä on järjestetty illallisia, joihin on osallistunut naisvaikuttajia sekä kansainvälisistä että paikallisista naisjärjestöistä. UM/Mosambik: Suomi on politiikkatasolla johdonmukaisesti tukenut Mosambikin kansallisen 1325 toimeenpanosuunnitelman laadintaa. Suunnitelman laadinnasta vastasi Mosambikin tasa-arvo ja sosiaalityön ministeriö, joka sai teknistä tukea UN Womenilta. Rahoituksesta vastasivat Islanti ja Norja. UM/Nepal: Nepalín pitkään pysähdyksissä ollut kansallinen toimeenpano-ohjelma liikahti eteenpäin keväällä 2019 kun sisäministeriö asetettiin II NAP 1325 uudeksi vastuuministeriöksi. Sisäministeriö järjesti sarjan konsultaatiotilaisuuksia keskeisten ministeriöiden, avunantajien, YK-järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, genderiin ja konfliktinaikaisiin seksuaalirikoksiin erikoistuneiden asiantuntijoiden kanssa kansallisesta toimintaohjelmasta. Syksyllä 2019 ministeriö järjesti YK –järjestöjen (UN Women, UNDP, UNODC, UNRCO, IOM, UNFPA) tuella konsultaatiosarjan provinssi- ja kuntatasolla toimeenpano-ohjelman budjetoimiseksi, viimeistelemiseksi ja validoimiseksi. Uusi luonnos toimeenpano-
--	--	--	--

			ohjelmasta on tehty, mutta se vaatii vielä parlamentin hyväksynnän (jätetty hyväksyntäkierrokselle helmikuussa 2020). Suomi tukee Nepalín kansallisen 1325-toimintaohjelman toteuttamista osana UN Womenia yhteensä 45 000 USD:lla. Tuella mahdollistetaan lainsäädäntöön ja konfliktin aikaisiin seksuaalirikoksiin erikoistuneiden asiantuntijoiden sekä konfliktin uhrien osallistuminen toimeenpano-ohjelman luonnosteluprosessiin. UM/Afganistan: Afganistanin kansallinen naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelma 2015-2023 julkistettiin kesäkuussa 2015 ja sen toinen vaihe alkoi 2019. Suomi on vuoteen 2019 asti tukenut suunnitelman toimeenpanoa ja toisen vaiheen valmistelua 200 000 euron vuosittaisella summalla UN Womenin kautta. Afganistanissa toimii "Naiset, rauha ja turvallisuus" –työryhmä, joka edistää päätöslauselman 1325 toimeenpanoa. Suomi on ryhmän aktiivinen jäsen ja osallistui toimintaohjelman toisen vaiheen suunnitelman 2019-2023 kommentointiin. Yhdessä muiden avunantajien (Ruotsi, Norja, Tanska ja Belgia) kanssa, UN Womenin rahoituksen avulla saavutettiin vuonna 2019 seuraavia tuloksia. Vuodesta 2020 Suomi rahoittaa UN Womenin toimintaa Afganistanissa 2MEUR vuosirahoituksella: - Kansallisen toimintaohjelman toisen vaiheen viimeistely Afganistanin ulkoministeriön kanssa. Prosessissa konsultoitiiin sidosryhmiä laajalti, ja toimeenpanossa on nyt priorisoitu ohjelman jalkauttaminen paikallistasolle. Tämä on tarkoittanut kuukausittain kahden työpajan, jonka myötä koulutetaan 160 ihmistä per työpaja, järjestämistä. Konsepti sisältää myös nuorille suunnattua vaikuttamistyötä ja mobilisointia. - Teknologian käyttäminen rauhanrakentamiseen: 1) Kesäkuussa Bamyan’in maakunnassa järjestettiin ’hackathon’ teemalla <code/4peace>. Tapahtuma keskittyi naiset, rauha ja turvallisuus
--	--	--	---

			–teemaan ja keräsi yhteen 75 osallistujaa 27 maakunnasta, 90% heistä naisia. Projekti myös yhdisti osallistujia ja teknologiayrityksiä ja sen myötä vuonna 2020 avataan aiheeseen keskittyvä sähköinen alusta. 2) Lisäksi UN Women aloitti kaksi sosiaalisen median kampanjaa, joilla tavoitettiin 250 000 ihmistä: #MyRedLine, joka antoi näkyvyyttä niille asioille yhteiskunnassa, joista ihmiset eivät halua luopua missään olosuhteissa sekä #MyVoiceMatters, joka tähtäsi naisten osallistumisen vahvistamiseen rauhanprosessissa. - Naiset, rauha ja turvallisuus –teemaisen työn syventäminen ja koordinoinnin vahvistaminen. UN Women fasilitoi ko. työryhmän tapaamisia tuoden yhteen hallituksen, kehityspartnereiden ja kansalaisyhteiskunnan edustajat. - Naisjärjestöjen työn syventäminen ja monipuolistaminen kanavoimalla tukea tutkimukseen, vaikuttamis- ja ohjelmatyöhön. Tämä on mahdollistanut heidän työtänsä maakuntatasolla nopeasti tarpeisiin reagoiden, sekä vaikuttamisen kansainvälisiin prosesseihin, ml. osallistumisen YK:n turvallisuusneuvoston avoimeen Afganistan- debattiin lokauussa. Tällä on pystytty lisäämään kansainvälistä ja kansallista huomiota naisten asemaan maan rauhanprosessissa. - Tuki tasa-arvoiselle (gender-responsive) turvasektorin reformille. Vuonna 2019 UN Women auttoi NATOn Resolute Support – kriisinhallintaoperaatiota kehittämään tasa-arvonäkökulmaa poliisireformiin liittyen, valmistellen vuoden 2024 ANP konferenssia. Lisäksi Suomi on kanavoinut tukeaan YK:n Afganistanin avustusoperaation, UNAMA:n, Salam Support Groupin (SSG) kautta. SSG tukee Afganistanin rauhan- ja sovintoprosessia. SSG II-ohjelman 2019-2020 tavoitteet ovat: i) rauhanneuvotteluissa mukana olevien korkean tason rauhanvälittäjien/neuvottelijoiden tukeminen, ii) toisen raiteen (epävirallisten toimijoiden ja kansalaisyhteiskuntatoimijoiden) ja alueellisten aloitteiden tukeminen, iii) paikallisten rauhanaloitteiden tukeminen, iv) naiset, rauha ja turvallisuus – läpileikkaavuuden vahvistaminen joka tasolla, v) humanitaarisen avun perillepääsyn
--	--	--	--

			tukeminen. Suomi tukee näitä hankkeita yhteensä 200 000 EUR vuodessa. Hanke pyrkii siihen, että vaikka kansallisen tason rauhanneuvottelut tyrehtyisivät, voidaan paikallisten rauhanaloitteiden tukea jatkaa ja luoda tilaa paikallisen tason rauhanrakentamiselle. Vuonna 2019 UNAMA järjesti yhdessä US Institute of Peacein kanssa 25 naiselle työpajan. Työpajan tarkoitus oli antaa naisille työkaluja siihen, miten he voisivat strategisesti osallistua rauhanprosesseihin. Osallistujat edustivat laajasti koko yhteiskuntaa, myös maantieteellisesti. Lisäksi UNAMA tuki vuonna 2019 paikallisia rauhanaloitteita luomalla erityisesti naisten osallistumiselle mahdollisuuksia. UNAMA on tukenut erityisiä ”alustoja” (platforms), joiden kautta naiset saavat oman äänensä kuuluviin ja voivat ilmaista mielipiteitään rauhanprosesseista. UM/Etyj: Suomi tukee Etyjin hanketta “OSCE Support to Women, Peace and Security Agenda”. Suomi myönsi vuonna 2019 50 000 euron rahoituksen Etyj-sihteeristön koordinoimalle hankkeelle, joka pyrkii vahvistamaan 1325-työtä sekä Etyjin järjestötasolla että sen osallistujavaltioissa. Jälkimmäisen osalta keskitytään erityisesti kansallisten 1325-toimintasuunnitelmien laatimisen ja toimeenpanon tukemiseen järjestämällä eri osallistujavaltioiden edustajia kokoavia seminaareja sekä yksittäisten osallistujavaltioiden tai alueellisiin tarpeisiin räätälöityjä työpajoja. Hanke on jatkoa Suomen vuosina 2016 ja 2017 rahoittamille Etyjin 1325 NAP -projekteille. UM/AU: Suomen edustajat ovat AU:n foorumeilla kannustaneet Afrikan maita kansallisten toimintaohjelmien laatimiseen ja tuoneet siinä esille Suomen esimerkkiä.
	LT 2.2: Vahvistetaan Naiset, rauha ja turvallisuusagendan toimeenpanon ja ko. alueen tutkimuksen välistä yhteyttä	KAIKKI	OKM: Opetus- ja kulttuuriministeriö järjesti 23.-24.10.2019 osana Suomen EU-puheenjohtajuuskautta kansainvälisen konferenssin aiheesta sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus TKI-toiminnassa. Tilaisuuden järjestämiseen saatiin rahoitusta Euroopan Komissiolta. Konferenssi keskittyi neljään teemaan: tasa-arvon edistäminen rakenteellisen muutoksen keinoin, seksuaalinen häirintä ja sukupuolittunut väkivalta tutkijayhteisössä, intersektionaalisuus TKI-toiminnassa sekä digitalisaation tasa-arvo-ulottuvuus. Lopputuloksena syntyi Helsinki Call

			for Action, joka sisälsi suosituksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Euroopan unionille, jäsenvaltioille, tutkimusrahoittajille ja korkeakouluille. CMI: • Alan tutkimuksen jakamista erityisesti CMI:n toteuttamissa koulutuksissa sekä korkean tason kokemuksen vaihdon foorumeilla (esim. aineiston jakaminen GIM-seminaarin yhteydessä) • Yhteistyö yliopistojen kanssa (esim. julkaisun tuottaminen eteläsudanilaisten naisten kokemuksista maan rauhanprosessiin osallistumisesta yhteistyössä FBA:n ja NTLL:n kanssa; CMI:n työntekijän vierailu Durhamin yliopiston Mediation in the 21st century -tutkimusprojektissa syksyllä 2019; ajatustenvaihtoa CMI:n Women in Peacemaking -projektihenkilökunnan sekä Tampereen yliopiston TAPRI-instituutin kanssa) Suomen pakolaisapu: Pakolaisapu osallistui pyydettyinä ”UNDP Scaling Fences- 2019 Voices of irregular African Migrants to Europe” raportin tekoon keräämällä kenttämateriaalia. Raportissa nousee esiin myös naisiin kohdistuva väkivalta.
--	--	--	---